

13.2.2013

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

3 – 2013

Kokousaika: 13.2.2013 klo 18.00 – 23.04

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

3 – 2013

Mötestid: 13.2.2013 kl 18.00 – 23.04

Mötesplats: Gamla Råduset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslista i vilka någon har yttrat sig.

13.2.2013

32 §.....	6
Esityslistan asia nro 3.....	6
VUODEN 2014 TALOUSARVIOEHDOTUKSEN VALMISTELUA KOSKEVA LÄHETEKESKUSTELU	6
Kaupunginjohtaja Pajunen.....	6
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Rauhamäki	8
Valtuutettu Männistö	10
Valtuutettu Kari	13
Valtuutettu Pajamäki.....	16
Valtuutettu Puhakka.....	18
Valtuutettu Lindell	21
Ledamoten Thors.....	23
Valtuutettu Peltokorpi.....	25
Valtuutettu Ebeling.....	28
Valtuutettu Hakanen	30
Valtuutettu Saarnio	33
Valtuutettu Lovén.....	34
Valtuutettu Anttila.....	34
Valtuutettu Koskinen.....	35
Valtuutettu Mäki.....	37
Valtuutettu Korkkula.....	38
Valtuutettu Asko-Seljavaara	39
Valtuutettu Karhuvaara	40
Valtuutettu Torsti.....	41
Valtuutettu Pelkonen.....	43
Valtuutettu Holopainen	44
Valtuutettu Vuorjoki.....	45
Valtuutettu Razmyar	46
Valtuutettu Loukoila	47
Valtuutettu Rydman	48
Valtuutettu Arajärvi	49
Valtuutettu Honkasalo.....	50
Ledamoten Wallgren.....	51
Valtuutettu Hamid	52
Valtuutettu Kolbe	52
Valtuutettu Stranius	54
Valtuutettu Jalovaara	55
Valtuutettu Perälä	56
Valtuutettu Hakola	57
Valtuutettu Urho.....	58
Valtuutettu Sumuvuori	59
Valtuutettu Ingervo.....	61

13.2.2013

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto	62
Valtuutettu Niiranen	64
Ledamoten Storgård	65
Valtuutettu Muttilainen	66
Valtuutettu Huru	66
Valtuutettu Karhuvaara	68
Valtuutettu Bogomoloff	68
Valtuutettu Koivulaakso	69
Valtuutettu Hursti	70
Valtuutettu Tenkula	71
Valtuutettu Ingervo	71
Valtuutettu Alanko-Kahiluoto	72
Valtuutettu Sydänmaa	73
Valtuutettu Sevander	73
Valtuutettu Pajamäki	74
Valtuutettu Enroth	75
Valtuutettu Männistö	76
Valtuutettu Anttila	76
Valtuutettu Saarnio	77
33 §	77
Esityslistan asia nro 4	77
TAPANINKYLÄN TONTTIEN 39219/1 JA 39220/1 SEKÄ KATUALUEEN ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12107; PÄIVÖLÄNTIE 15 JA SEUNALANTIE 4)	77
Ledamoten Månsson	77
Valtuutettu Koskinen	78
34 §	78
Esityslistan asia nro 5	78
SUUTARILAN TAPULIKAUPUNGIN TONTTIEN 40125/1-4, KORTTELEIDEN 40126 JA 40127 SEKÄ KATUALUEEN ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12133; HATUNTEKIJÄNKUJA 1-11)	78
Valtuutettu Hakanen	78
37 §	79
Esityslistan asia nro 8	79
KJ / VALTUUTETTU MARI HOLOPAISEN ALOITE INNOVAATORAHASTON TOIMINNAN UUDISTAMISESTA	79
Valtuutettu Holopainen	79

13.2.2013

38 §.....	80
Esityslistan asia nro 9	80
KJ / VALTUUTETTU TARJA TENKULAN ALOITE ASUKASTALON SAAMISESTA SILTAMÄEN OSTOSKESKUKSELLE	80
Valtuutettu Tenkula.....	80
41 §.....	81
Esityslistan asia nro 12	81
RYJ / VALTUUTETTU ANU KORPPI-KOSKELAN ALOITE BUSSILINJAN 16 VANHAN REITIN PALAUTTAMISESTA.....	81
Valtuutettu Nyholm	81
Valtuutettu Saarnio	81
42 §.....	82
Esityslistan asia nro 13	82
RYJ / VALTUUTETTU SARI NÄREEN ALOITE PIKAVIPPIMAINONNAN KIELTÄMISESTÄ KAUPUNGIN JULKISISSA TILOISSA	82
Ledamoten Wallgren.....	82
Apulaiskaupunginjohtaja Sauri	82
Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	83
Valtuutettu Ebeling.....	83
Apulaiskaupunginjohtaja Sauri	83
Valtuutettu Loukoila (vastauspuheenvuoro).....	83
43 §.....	84
Esityslistan asia nro 14	84
RYJ / VALTUUTETTU PÄIVI LIPPOSEN ALOITE SUORAN JOUKKOLIIKENNEYHTEYDEN PERUSTAMISESTA BUSSILINJAN 55 REITILLE	84
Valtuutettu Lipponen.....	84
Valtuutettu Anttila.....	84
Valtuutettu Huru.....	85
Ledamoten Thors.....	85
Valtuutettu Hakanen	85
Valtuutettu Saarnio	86
Apulaiskaupunginjohtaja Sauri	87
Valtuutettu Tenkula.....	87
Valtuutettu Kivekäs	87
Valtuutettu Hakanen	88
Ledamoten Månsson	88

13.2.2013

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri	89
Valtuutettu Kivekäs	89
Valtuutettu Anttila	89
Valtuutettu Huru	90
Valtuutettu Kantola	90
Valtuutettu Tiusanen	91
Valtuutettu Lipponen	91
44 §	92
Esityslistan asia nro 15	92
RYJ / VALTUUTETTU PÄIVI LIPPOSEN ALOITE RUUHKA-AJAN ULKOPUOLISESTA IKÄIHMISTEN ILMAISESTA JOUKKOLIIKENTEESTÄ	92
Valtuutettu Lovén	92
Valtuutettu Lipponen	92
Valtuutettu Rauhamäki (vastauspuheenvuoro)	93
Valtuutettu Lipponen (vastauspuheenvuoro)	93
Valtuutettu Saarnio	94
Valtuutettu Krohn	94
Valtuutettu Hakanen	95
Valtuutettu Anttila	96
Valtuutettu Jalovaara	96
Valtuutettu Rantanen	97
Valtuutettu Arhinmäki	97
Valtuutettu Saarnio	98
Valtuutettu Lovén	99
Valtuutettu Stranius	99
Valtuutettu Lipponen	99
Valtuutettu Alanko-Kahiluoto	100
Valtuutettu Muttilainen	100
Valtuutettu Hursti	101
Valtuutettu Lovén	101
Valtuutettu Arhinmäki	101
Valtuutettu Kantola	102
Valtuutettu Alanko-Kahiluoto	102
Valtuutettu Tiusanen	102
Valtuutettu Arhinmäki	103

13.2.2013

32 §

Esityslistan asia nro 3

VUODEN 2014 TALOUSARVIOEHDOTUKSEN VALMISTELUA KOSKEVA LÄHETEKESKUSTELU

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Käyn lyhyesti läpi vuoden 2014 talousarviovalmistelun näkymiä. Tässä on apunani joitakin kalvopohjia, ja ne ovat tietenkin kaikkien valtuutettujen käytettävissä, jos niille on tarvetta.

Lähden liikkeelle vuoden 2014 talousarvioraamin valmistelun etenemisestä. Valmistelu etenee monella taholla. Talouden tasapainotarkastelu on talous- ja suunnittelukeskuksessa meneillään. Osana strategiaohjelmaesitystä, joka viime maanantaina tuli kaupunginhallituksen käsittelyyn valmiina esityksenä, on ehdotukset talouden tasapainotavoitteiksi. Palaan niihin hetken päästä. Talousarviolähetekeskustelu – siinä on vuosilukuvirhe, se on 2014 talousarviovalmistelun lähetekeskustelu, ja se on siis tänään ja olemme sitä juuri aloittamassa – antaa suuntaviivat virkamiestarkastelulle. Raamin ja laatimisoheiden valmistelu on talous- ja suunnittelukeskuksessa meneillään, ja raamin ja laatimisoheiden käsittely alkaa suunnitelman mukaan kaupunginhallituksessa 11. päivä maaliskuuta eli vajaan neljän viikon päästä.

Muutama sana yleisestä taloustilanteesta. Keskeistä taloussuhdanteessa tällä hetkellä on se, että Suomen talouskasvu näyttää pysähtyneen. Valtion rahoitustarve on alkanut viime vuoden puolella kasvaa uudelleen. Kansantalouden ennusteluissa viime kuukausien kasvuennusteet ovat tulleet alaspäin viime kevään tasoista. Jos esimerkiksi vertaa ylintä ja alinta riviä valtiovarainministeriön ennusteessa, joka on kaupungin taloussuunnittelun lähtökohtana, niin kasvuennuste oli vuosi sitten joulukuussa vuodelle 2013 1,7 %, ja tällä hetkellä ennustetaan vain 0,5 %:n bruttokansantuotteen kasvua ja ensi vuodellekin vain 1,7 %:a.

13.2.2013

Sitten pari sanaa siitä, miten Helsingin talous toteutui tilinpäätösennusteiden mukaan. Tässä kaupungin tuloslaskelmaennuste. Viimeisenä sarakkeena on viimeisin tilinpäätösennuste viime vuodelta, ja tämä laskelma siis sisältää virastot, eli tässä laskelmassa ei ole mukana liikelaitoksia. Siitä voi myös vertailla, miten vuoden 2011 tilinpäätös, joka siis on todellisia lukuja, on toteutunut, ja sitten vuoden 2012 talousarvio. Edellinen ennuste tilinpäätökseksi ja nyt sitten viimeinen korjattu ennuste. Jos ottaa viimeisestä sarakkeesta sen peruslaskentakaavan, että kuntatalouden katsotaan olevan tasapainossa, kun vuosikate kattaa poistot, ja vuosikate on 145 miljoonaa ennusteen mukaan ja poistot 283 miljoonaa kaupungin perustaloudessa, joten talouden tasapaino ei tässä tarkastelussa toteudu. Korostan siis sitä, että tässä ei ole mukana Helsingin Energian tulos, joka sitten siinä tarkastelussa toteuttaa tai ainakin lähes toteuttaa tämän vuosikate kattaa poistot -ajatuksen.

Rahoituslaskelma samasta materiaalista, ja se sisältää virastot. Oikeastaan voisi todeta sen, että viimeisestä sarakkeesta toiminnan ja investointien rahavirta on 213 miljoonaa euroa miinuksella. Selittävänä tekijänä, niin kuin esimerkiksi strategiaseminaarissa kävi ilmi, on se, että kaupungin investointitaso on kovin korkea ja se rahoittaminen on jouduttu hoitamaan ottolainoja lisäämällä.

Mikä sitten verorahoitukselle on toteutumaennuste. Huolestuttavaa tietenkin on se, että viime vuoden tilinpäätösennusteissa viime vuonna verotulojen kokonaismuutos oli vain 0,8 %:a, ja seuraavassa kalvossa on ennuste vertailukelpoisesta menokasvusta, joka on ollut 4,9 %:a. Mitä sitten tulevaisuus tuo tullessaan, niin tässä on talousarvion 2013 ja taloussuunnitelmakauden 2014–2015 verotulojen kasvuennusteet esitetty. Tuossa mainittu toimintamenojen kasvu vertailukelpoisena kaupungilla, ja vertailupohjana on koko maa. Siinä todellakin tämä tilinpäätösennusteen mukaan vertailukelpoinen menokasvu on 4,9 %:a ja valtakunnan ennuste 4,2 %, mutta tämänkin olette siellä strategiaseminaarissa nähneet.

Kolmantena asiana on tietenkin se, mikä on Helsingin Energian tuloutuskyky. Helsingin Energian tuloutukset pitkälle aikasarjana. Viimeisin tieto on eiliseltä päivältä. Helsingin Energian johtokunta on tehnyt esityksensä kaupunginhallitukselle tasesiirrosta, siis kesäkuun lopun tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä päätettävästä tasesiirrosta. Helsingin Energian johtokunta esittää 150 miljoonaa euroa, kun tästä huomaamme, että se on kolmena edellisenä vuonna ollut 200 miljoonaa, eli tasesiirto tulee, jos kaupunginhallitus ja valtuusto näin päättävät, olemaan 50 miljoonaa pienempi kuin aiempina vuosina.

13.2.2013

Ehdotukset strategiaohjelmaksi 2013–2016 lähtökohdat vuoden 2014 raamin valmistelulle. Taustalla on se, että sen lisäksi, että tulojen ja menojen tasapaino on löydettävä, niin velkaantumiskehitystä on hillittävä tai se on katkaistava. Vuodesta 2008 vuoteen 2012 kaupungin ottolainat ovat lähes kaksinkertaistuneet. Se on keskeinen haaste. Toinen huolestuttava kehitys on se, että jos vertaa vuoden 2011 toteutumalukuja ja vuoden 2013 talousarviota, niin niiden mukaan kahden vuoden kasvu toimintamenoilla on 7,6 %:a, siis talousarvion toteutuessa. Vastaavasti verotulot kasvavat tällä 2 vuoden aikajänteellä 3,3 %:a, eli verotulojen kasvu selvästi jättää menokasvua, ja tämä tasapainon löytäminen tulevalla valtuustokaudella on mielestäni erittäin tärkeää.

Investoinneissa tavoitetasona tuolla on 400 miljoonan euron tavoitteellisena kaupungin perustoiminnalle, ja tuosta jokainen pystyy kuvan myötä havainnollistamaan sen, mitä se investointitasossa tarkoittaa, jos etsimme 400 miljoonan euron investointitasoa.

Sitten vielä lyhyesti kirjauksena strategiaohjelmasta ja siitä, mitä ehdotetaan taloustavoitteeksi. Velkaantumiskehitys pysäytetään pitämällä nettomenojen kasvu verorahoituksen kasvua hitaampana valtuustokaudella ja rahoittamalla nykyistä merkittävästi suurempi osuus investoinneista tulorahoituksella ja kiinteän omaisuuden myyntituloilla. Emo-kaupungin nettomenoille asetetaan vuosittain verorahoitusnäkyymiin talousraami. Strategiakaudelle asetetaan alempi sitova investointien kokonaisraami, joka on vuosittain 400 miljoonaa euroa, ja kaupungin henkilöstömäärä ei strategiakaudella kasva vuoden 2012 lopun tasosta.

Edelleen strategiaohjelman esityksessä toimenpide-esityksiä. Kaupungin omassa käytössä olevien toimitilojen kokonaispinta-alan määrä ei kasva strategiakaudella. Jokaisen investointihankkeen yhteydessä on esitettävä selvitys, onko hanke toteuttavissa sitovan investointi- ja toimintamenoraamin puitteissa sekä toteuttaako hanke henkilöstömäärälle ja tilatehokkuudelle strategiassa asetetut tavoitteet. Tonttien ja rakennusten myyntitavoitteita nostetaan velkaantumisen hillitsemiseksi.

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Tässä lyhyt katsaus juuri tämän hetken taloustilanteeseen.

Valtuutettu Rauhamäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

13.2.2013

Pieni lainaus vuoden 2013 budjettikirjasta, joka tätäkin valtuustoa sitoo, vaikka sen edeltävä valtuusto on hyväksynyt: "Kuntatalouteen on syntymässä poikkeuksellisen syvä ja kuntatalouden kestävyyttä vaarantava epätasapaino, mikäli alijäämien syvenemiskierrettä ei saada ajoissa katkaistua." Toinen lainaus talouden ja toiminnan seurantaraportista 4/12: "Kaupunkimme vuosikate on vuoden 2011 tilinpäätökseen nähden lähes 190 miljoonaa euroa heikompi. Liikelaitokset mukaan lukien vuosikatteemme riittää poistoihin ja kattaa investoinneista 55 %:a." Verotulojen kasvusta saimme äsken parempaa tietoa, mutta silloin ennustimme, että vuoteen 2011 nähden verotuloja ennakoidaan kertyvän ainoastaan 2,5 miljoonaa euroa eli 0,1 %:a enemmän kuin vuonna 2011.

Tämä, mihin kaupunginjohtaja Pajunen viittasi, eli korkea menokasvu on johtanut siihen, että viime valtuustokauden strategiaohjelman keskeistä linjausta talouden osalta eli talouden tasapainotavoitetta ja tuottavuuden parantamisen tavoitetta ei saavutettu. VM:n ennuste on joulukuulta on yhtä tyly, ja siihen kaupunginjohtaja Pajunenkin viittasi. BKT:n kasvuksi ennustetaan se 0,5 %:a. Kuntaliitto julkisti tänään, että kuntien vuoden 2012 tilinpäätökset ovat pelättyäkin heikommat.

Hyvä valtuusto.

Muutaman, ehkä noin kymmenkunta kertaa olen viimeisen parin viikon aikana tavannut metropolialueen selvityshenkilöitä, jotka ovat olleet niin kaupunginhallituksessa, valtuustossa kuin kuntayhtymissäkin, ja olen heitä kahdenkin kesken saanut tavata ja keskustella heidän kanssaan. Aivan poikkeuksetta on keskusteluun noussut muiden Helsingin seudun kaupunkien ja kuntien pääperuste sille, miksi Helsinki ei ole houkutteleva kumppani, eli meidän palveluidemme kustannukset, vanhakantaisuus ja uudistusvastaisuus. Lienee kaikille selvää, että jotain pitää tehdä. Jollemme halua, että Helsingissä todistetaan sitä vääjäämätöntä kansainvälistä metropolialueiden esimerkkiä, että ydin köyhtyy köyhtymistään. Se on meillä varmasti edessä, elleimme pääse kuntaliitokseen ja pysty uudistamaan omia rakenteitamme.

Muutama kysymys ehkä pohjustamaan tulevaa keskustelua. Kuinka kauan Helsinki voi oikeasti elää lähes täysin välittämättä siitä, mitä ympäröivässä maailmassa ja yhteiskunnassa tapahtuu? Ei liene meistä kenestäkään tarkoituksenmukaista ajaa päin seinää niin kovaa, että joudumme tekemään päätöksiä, joiden seuraukset olisivat täysin arvaamattomia. Kuinka paljon lisävelkaantumista Helsinki kestää? Velkamme on hyvinkin lyhyessä ajassa jo kaksinkertaistunut. Velka per helsinkiläinen on noussut yli koko maan keskiarvon. Se on myös Uudenmaan kuntien keskiarvon yläpuolella. Näin tuskin voimme aivan loputtomiin jatkaa.

13.2.2013

Haluammeko aidosti saada toimintamenojen kasvun kuriin? Näin halusimme viime kaudella ja kirjasimme sen valtuustostrategiaan, ja viime vuoden osalta tulos oli se, että toimintamenojemme kasvu oli 5,4 %:a vuotta 2011 korkeampi. Tämä ei varmaankaan väestönkasvusta ja muista selittävästä tekijöistä huolimatta ole kestävä, kun tarkkailemme verotulojemme kasvua.

Tästä johtuen kannustan valtuustoryhmiä, mutta aivan yhtä lailla haastan johtavia virkamiehiämme tässä talousarvion valmistelutilanteessa pohtimaan taloustilannettamme vakavasti. Mitä voisimme tehdä uudella tavalla, miten ja mistä voisimme hakea oppia, vertailukohtia ja löytää uusia käytänteitä? Onko jotain, josta voisimme karsia, jotta voisimme myös lisätä resursseja sinne, missä niitä kaikkein akuuteimmin tarvitaan. Ei voi olla jatkossa niin, että kaikki lisäpanostukset ovat aina vanhoihin tili ilman mitään karsintaa muualta. Tiedän ja tunnustan sinänsä hyvin, että uudistuminen on huomattavasti haastavampaa kuin vanhan säilyttäminen, mutta kun katson tätä valtuustoamme ja sen uudistusvoimaa, uskon vakaasti, että se pystyy huomattaviinkin saavutuksiin myös tällä kaupungin tulevaisuuden kannalta kaikkein tärkeimmällä saralla.

Valtuutettu Männistö

Arvoisa puheenjohtaja.

Alkuun 4 lainausta. "Tarvitaan kilpailukyvyn parantamista ja talouskasvua tukevia toimenpiteitä." "Nopeaa ja helppoa ratkaisua ei ole, tyhjillä iskulauseilla tästä ei selvitä, eikä sumussa ajelehtiminen ole ratkaisu." "Nykyisellä budjettivajeella ei voi ajaa vuodesta toiseen. Velka ei alene sillä, että kasvu hoitaa velan." "Tarvitaan rakenteellisia uudistuksia. Osa ratkaisuista voi tuntua kipeiltä, mutta on oikein laittaa tulot ja menot tasapainoon, jotta emme jätä lapsiemme maksettavaksi kohtuuton velkataakkaa."

Hyvät valtuutetut.

Edellä luetut lainaukset ovat Suomen 4 suurimman puolueen puheenjohtajilta viime viikoilta. Puoluejohtajien viesti on selvä. Tarvitaan määrätietoisia toimia taloushaasteiden edessä. Aiemmalla ladulla ei voida jatkaa. Vastuu tästä on päättäjillä yli puoluerajojen. Maailmantalous yskii edelleen, eikä vientiteollisuutemme kasvunäkymä ole häävi. Euroalue käy tyhjäkäyntiä ja hidas kasvu maailmantaloudessa syntyy muu-

13.2.2013

allakin perinteisissä teollisuusmaissa. Reaalitaloudessamme tämä näkyy vähenevinä työpaikkoina sekä romahtavina yhteisöverotuottoina.

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Suomen ja Helsingin talouden välillä vallitsee tiivis kohtalonyhteys. Kun Suomi menestyy, voi Helsinginkin hyvin, ja kun Suomen talous on sumussa, tuntuu tämä erityisesti Helsingissä. Kansallisilla haasteilla on siis suora vaikutus kuntatalouteemme. Lisäksi meillä on vielä omat erityispiirteemme ja haasteemme. Eräs näistä on maahanmuuttajaväestön korkea osuus ja toisaalta parempien veronmaksajiemme valuminen kehyskuntiin. Verotulomme siis laskevat suhteellisesti katsottuna, vaikka asukasmäärämme kasvaa. Helsingin kaupungin vuosikate per asukas on heikentynyt, vaikka samalla toimintamenojen on selkeästi maan keskiarvon yläpuolella. Helsingin menojen kasvu on ollut vuodesta 2005 vuosittain 5,4 %:a, mikä ylittää kaikki vertailuindeksit selvästi.

Edellä luettu puoluejohtajien viesti koskettaa ennen muuta meitä Helsingin päättäjiä lähtiessämme nyt laatimaan tulevan vuoden budjettia. Aiempi menojen kasvu ei voi jatkua entisenlaisena talouden epävarmuuden ja huoltosuhteen heikkenemisen johdosta. Helsingin kokoomus ja valtuustoryhmä pitää ensiarvoisen tärkeänä, että kaupungin menojen kasvu saadaan aisoihin ja hallintokunnissa löydetään keinoja parantaa tuottavuutta.

Menneinä vuosina Helsingin talouden pelastajana on toiminut Helsingin Energia, jonka ylimääräiset tuloutukset, siis peruspääoman tuoton ja perustamislainan lyhennysten ja korkojen lisäksi, ylittävät viimeisten 10 vuoden aikana 1,5 miljardia euroa. On selvää, että ilman näitä tuloutuksia Helsingin talous olisi kriisissä. Tulevina vuosina emme voi olettaa lypsylehmän toimivan enää entiseen tapaan. Lainsäädännön muutokset johtavat Helenin yhtiöittämiseen, ja lisäksi olemme sitoutuneet hiili-intensiteetin laskuun, mikä tarkoittaa merkittävää investointiohjelmaa. Kokoomus katsoo, että uudet investoinnit ovat väistämättömiä, mutta niiden osalta tulee ensisijaisesti tavoitella mahdollisimman kunnianhimoista päästöjen vähentämistä. Uusiutuvien energianlähteiden tavoitteet tulevat vasta tämän jälkeen.

Arvoisa puheenjohtaja.

Toimintamenojen ja henkilöstömäärän kasvun sekä Helenin ohella kokoomuksen valtuustoryhmä kantaa huolta kaupungin velkaantumisesta. Helsingin velkataakka on suhteessa asukasmäärään lähes kaksinkertaistunut edellisellä valtuustokaudella. On syytä muistaa, että myös julkinen velka on veli otettaessa, veljenpoika maksettaessa. Monia inves-

13.2.2013

tointeja on menneinä vuosina ajanut kaupungin kasvu, mutta vaikka investoinnit ovat olleet useimmiten erittäin perusteltuja, ei velkaantumisen voi jatkua nykyisellä tahdilla.

Talousarviossa meidän on kyettävä luomaan kestävä raami investointien kokonaistasolla. Kokoomuksen valtuustoryhmä on valmis korkeaan investointiasteeseen vain, mikäli toimintamenojen kasvua kyetään todella hillitsemään ja tuottavuutta parantamaan. Tämä mahdollistaa investointien tulorahoitusosuuden kasvun. Toisena vaihtoehtona on rajumpi investointien leikkaaminen esimerkiksi uusien asuinalueiden tai joukkoliikenteen osalta. Tällaiselle kurjistumisen tielle, jossa kannattavatkin investoinnit lykkääntyvät, ei kannata lähteä, vaan ensisijainen polku on toimintamenojen kasvun hillitseminen. Uusia kiinteistöinvestointeja on punnittava aina ja tutkittava entistä tarkemmin nykyisen kiinteistökannan tehokkaampaa käyttöä etenkin, kun meillä on edessä suuret peruskorjaustarpeet suhteellisen uusissakin rakennuksissa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Huoltosuhteen heikentyminen yhdistettynä talouden haasteisiin tarkoittaa, että verotulojen laskiessa palveluiden kysyntä päinvastoin lisääntyy. Seuraavan 10 vuoden aikana Suomen työikäinen väestö vähenee noin 10 000–15 000 henkilöllä joka vuosi. Helsingin kokoomuksen valtuustoryhmä näkee, ettei tilanne ole lainkaan niin toivoton kuin talousuutisia ja huoltosuhdetta katsoessa voi mieltää. Haasteen taklaaminen edellyttää kuitenkin aiemman kyseenalaistamista ja pohdintaa siitä, miten asiat voi tehdä fiksummin kuin ennen. Tästä tuottavuudessa ja asiakaslähtöisyydessä on nimenomaan kyse. Ei asioiden kurjistamisesta tai ihmisten polttamisesta loppuun, vaan aiemmin annettuna otetun kyseenalaistamisesta ja halusta parantaa toimintaa jatkuvasti.

Helsingin kokoomus haluaa nostaa paremmin tekemisen ja oppimisen kaupungin toiminnan keskiöön. Vain tätä kautta kaupunki voi antaa vahvan palvelulupauksen asukkailleen myös tulevaisuudessa, ja sen me haluamme antaa. Yhtään lasta ei pidä jättää kouluttamatta eikä yhtään vanhusta hoitamatta. Panostukset nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn ja nuorisotakuun toteutumiseen ovat paitsi inhimillisesti oikein niin myös taloudellisesti järkeviä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uusi organisaatorakenne mahdollistaa sektorirajojen ylittämisen ja paremmin tekemisen, jos emme rakastu olemassa oleviin seiniin. Terveyslautakunnan jo aiemmin tekemä periaatepohdinta neljästä täyden palvelun terveysasemasta, joita tukisi alueellisten kevyempien palvelupisteiden verkko, on erinomainen. Palvelumallin pohtiminen uudelleen mahdollistaisi paitsi kapasiteetin jär-

13.2.2013

kevän hyödyntämisen niin myös laadukkaammat ja saavutettavammat palvelut asukkaille, kun sosiaali- ja terveystalouden raja voitaisiin rikkoa saumattomasti ja aukioloajoissa päästäisiin pois virka-ajoista kohti pidempiä aukioloja.

Esimerkkinä paremmin tekemisestä niin kuntatalouden tuottavuuden kuin asiakkaidenkin kokeman laadun näkökulmasta edustaa myös palveluseteli, jonka käyttökokemukset Helsingissä ovat olleet rohkaisevia. Esimerkiksi palveluasumisessa viime valtuustokaudella käytössä ollut palveluseteli turvasi palvelut jo yli 10 %:lle kaikista asiakkaista. Valitettavasti näin pitkälle ei ole päästy vielä pienemmän mittakaavan toiminnan vertailussa ja arvioinnissa yli sektorirajojen. Ensi vuoden budjetin yhteydessä tulee tehdä periaatepäätös palvelualoitteikäytännön ottamisesta käyttöön. Tästä esimerkiksi rakennusvirasto odottaa positiivisia kokemuksia.

Tahto tehdä asiat paremmin ei kuitenkaan rajaudu vain palveluiden tuotantotapoihin ja organisaatioomme. Monessa kohdin paremmin tekeminen voi tarkoittaa välillistä hyötyä kaupungille, kuten matalampia investointikustannuksia tai korkeampia verotuloja tulevaisuudessa. Esimerkkinä voidaan mainita kaavoitus. Kaavatalouden arviointia parantamalla ja vastaamalla liiketoimintojen tarpeisiin kaavoituksella voimme vähentää hukkainvestointeja sekä tukea taloudellista toimeliaisuutta, yrittäjyyttä ja työllisyyttä. Helsingin hyvinvoinnille keskeinen tekijä on laajemminkin kaupungin houkuttelevuus yrittäjille ja yrittäjyydelle.

Hyvät valtuutetut.

Kokoomuksen valtuustoryhmän näkökulmasta tuottavuuden parantamisen tulee olla kaupungin toiminnassa jokapäiväistä, tavallista työtä, ei hokkuspokkustemppeja. Tulevina vuosina kohtaamme eläköitymisen aallon, ja tähän on syytä varautua hyvissä ajoin luomalla uusia toimintatapoja ja organisaatiomalleja. Väki vähenee julkisella sektorilla väistämättä. Jos näin ei käy, tulee vastavalmistuneista 85 % töihin valtiolle tai kuntiin. Kansantalouden kannalta tämä on mahdotonta. Meidän on jo nyt pohdittava, kuinka palvelut tulevaisuudessa tuotetaan. Tähän työhön Helsingin kokoomus toivoo ? koko kaupungin organisaatiolta ja kaikilta valtuustoryhmiltä. Nyt on tekojen aika.

Valtuutettu Kari

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuustoverit.

13.2.2013

Vihreät haluavat alkavalla valtuustokaudella tehdä talouspolitiikkaa, jolla me emme jätä meidän velkojamme meidän lastenne maksettavaksi. Ensinnäkin me emme halua olla tekemässä helsinkiläisten palveluita huonontavia leikkauksia. Meillä ei ole mitään syytä toistaa aikaisemmin tehtyjä virheitä. Huono säästäminen tulee kalliiksi.

Toiseksi me haluamme investoida ympäristön ja ihmisten kannalta kestävämmän Helsingin rakentamiseen. Emme halua jättää meidän päästöjä, homehtuvia rakennuksia tai huonoa kaupunkirakennetta tulevien helsinkiläisten taakaksi.

Kolmanneksi me haluamme kantaa vastuuta jokaisesta veroeurosta. Helsinki tuhlaa tällä hetkellä rahojaan raskaisiin rakenteisiin ja kankeisiin käytäntöihin. Tänä otettu laina on kuitenkin maksettava takaisin. Jatkuvan, liian kovan menokasvun sijaan me voimme tehdä asioita paljon paremmin.

Arvoisa puheenjohtaja.

Läpi viime valtuustokauden vihreä valtuustoryhmä keskittyi aiempien, huonojen leikkausten purkamiseen. Niitä tehtiin 2000-luvun alussa helsinkiläisiin kouluihin. Meidän luokkakokomme paisuivat aivan liian suuriksi. Viime kaudella me saimme luokkakoot pienentymään, ja tämä on asia, josta meidän on kaikkien syytä olla ylpeitä.

Toinen asia, johon vihreä valtuustoryhmä halusi viime kaudella käyttää rahaa, oli Helsingin joukkoliikenteen parantaminen ja lippujen hintojen pitäminen edullisina. Helsingin julkinen liikenne on nyt koko maan edullisinta, ja kaupunkilaiset ovat siihen tyytyväisiä. HSL:n perustaminen on yksi esimerkki hyvästä rakenteellisesta uudistuksesta.

Vihreä valtuustoryhmä haluaa keskittyä siihen, että myös tällä kaudella pidetään huolta pienimmistä ja rakennetaan kestävä kaupunkia. Me emme halua, että helsinkiläiset lapset kasvavat luokkayhteiskuntaan. Paras tapa arvioida sitä, miten meidän budjettimme onnistuu, on katsoa, miten hyvin me onnistumme torjumaan eriarvoistumista Helsingissä.

Pyöräinvestointeja kannattavampia investointeja saa hakea. Kaupunki on itse todennut pyöräilyinvestointien hyöty-kustannussuhteen olevan huikea. Vaikuttavuus on moninkertainen perinteisiin tai tavanomaisiin liikenneinvestointeihin verrattuna. Joukkoliikenteen käyttöä lisäävät rai-dehankkeet on saatava käyntiin nopeasti. Hyvä tapa lisätä joukkoliikenteen matkustajamääriä on parantaa poikittaisliikennettä. Ei ole mitään

13.2.2013

kunnon syytä sille, miksi Raide-Jokerin Helsingin osuuden rakentamista ei voisi aloittaa jo ensi vuonna.

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsinki ei ole syöksykierteessä, jonka takia nyt olisi paniikkiratkaisujen aika. Hyvää kaupunkia ei rakenneta niin, että me jätämme homeiset koulut korjaamatta tai teemme uusista asuinalueista huonoja. Vihreät ovat silti aikaisemminkin olleet valmiita tarkastelemaan meidän investointisuunnitelmiamme kriittisesti. Tähän olemme valmiita myös jatkossa. Meistä ei ole mitenkään järkevää rakentaa helikopterikenttää Hernessaareen yritystueksi parille yritykselle varsinkin kun samalla hinnalla saataisiin Helsinkiin kaikkia kaupunkilaisia palveleva keskustakirjasto. Yhtä viisaalta meistä kuulostaa Hakaniemen torin repiminen auki kaupungin rahoilla parkkihallihankkeella, jonka yksityiset toimijat ovat jo todenneet huonoksi investoinniksi. Me toivomme, että salin oikealla laidalla ollaan valmiita tunnustamaan tosiasiat ja luopumaan näistä taloudellisesti järjettömistä investoinneista.

Samalla me toivomme, että myös salin vasemmalla laidalla otetaan todesta se, etteivät menot voi loputtomasti kasvaa nopeammin kuin tulot. Me emme halua jättää tätä velkaamme lastemme maksettavaksi. Vaikka uudistaminen on vaikeaa, meidän on pystyttävä katsomaan entistä tarkemmin, että käytämme kaupunkilaisten verorahoja parhaalla mahdollisella tavalla.

Olemme kyllästyneitä kuulemaan ehdotuksia siitä, että taloustilanteen takia leikkipuistotädeistä pitää luopua tai kaduilla tehtävä lähisosiaalityö voidaan lakkauttaa, kun meille ei samalla kyetä tuottamaan mitään todellisia ehdotuksia hallinnon tehostamisesta.

Arvoisa puheenjohtaja.

Pienet ja keskisuuret yritykset ovat luoneet valtaosan helsinkiläisistä työpaikoista viimeisten 10 vuoden aikana, ja nämä yritykset nyt suhtautuvat kaikkein positiivisimmin tulevaisuuteensa.

Meillä ei ole varaa lannistaa yrittäjiä turhalla byrokratialla ja ikuisuuksiin venyvillä lupaprosesseilla. Kahvivaunut, pienet putiikit ja katutapahtumat tekevät meidän kaupungistamme elävän. Ne tekevät Helsingistä paikan, jonne halutaan muuttaa asumaan, jonne halutaan investoida ja jonne halutaan tulla kauempaakin.

Kiitos.

13.2.2013

Valtuutettu Pajamäki

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tämä tämänkertainen talousarvion lähetekeskustelu yhdistyy nyt voimakkaasti valtuustostrategiaan. Strategia asettaa talousarviolle lähtökohdat ja reunaehdot. Meidän toimintaympäristömme on arvaamattomassa muutoksen tilassa, ja strategialuonnos korostaa siksi perustellusti demokratiatyön merkitystä sekä globalisaation tuomia uusia haasteita ja mahdollisuuksia. Tähän me pyrimme myös talouspolitiikalla.

Taloudenpidossaan kaupunki on onnistunut varsin hyvin, edellisen strategian keskeisessä tavoitteessa, eriytymiskehityksen pysäyttämisessä, varsin huonosti. Terveys- ja hyvinvointierot ovat kasvaneet, kun piti käydä päinvastoin. Tälle kaiken läpileikkaavalle tavoitteelle, eriytymiskehityksen pysäyttämiseksi, talousarviokeskustelun ja taloussuunnittelun ylipäätään tulee olla alisteinen. Tähän meidän politiikkamme ja talouspolitiikkamme tulee keskittymään ja sille me ryhmänä myös etsimme tukea. Kokonaisuudessaan tasa-arvoisesti kehittyvä kaupunki on myös kilpailukykyinen. Tämä hyvinvointiin keskittyvä taloustarina on ainoa tarina, joka on myös aidosti ekologisesti kestävä.

Kaupungin ongelmien, joita toki on, ratkaisu on pitkälti omissa käsissämme. Kuinka me saamme aikaiseksi oikeudenmukainen ja tehokas tapa vastata ikärakenteen vinoutumiin, voimakkaaseen muuttovoittoon ja kuinka me toteutamme muun muassa nuorisotakuun.

Yleiskuva kaupungin taloudesta, niin kuin sanoin, on positiivinen, ja kookoomus peräänkuulutti optimisteja, joten ajattelin lukea otteen meille jaetusta valtuutettujen käsikirjasta. ”Helsinki on jo kokonsa puolesta monessa suhteessa esimerkki. Kaupunkikonsernilla on omia pääomia reilut 9 miljardia euroa, velkaa 4,2 miljardia euroa ja kassavaroja noin miljardi euroa. Yksilötasolla rouva tai herra Helsingillä olisi 1,2 miljoonan euron edestä omaisuutta, pankkitilillä 100 000 euroa ja lainaa 400 000 euroa.” Nettovarallisuutta olisi siis 900 000 euroa, ja palkka juoksisi tämän päälle tasaiseen tahtiin. Ei lainkaan huonommin, vaikka Helsinki tapaa valittaa velkaantumistaan. Tämä jaettiin siis meille.

Viimeisen tilinpäätöksemme mukaan me teimme voittoa 134 miltsiä, 96 miltsiä budjetoitua enemmän. Taseasemamme on siis muutoinkin vahvempi. Verotulot, oman toiminnan tuotot ja myyntitulot kasvoivat. Siihen synkistelyyn ja pelotteluun ei ole syytä. Kaupunki on parasta A-luokkaa, kaupunki saa markkinoiden halvinta rahaa sitä tarvitessaan ja kaupunki kasvaa voimakkaasti. Viime vuonna kaupungin väestönkasvu oli arviolta 8 600 asukasta, jos mennään tasaista tahtia, ja tällä vauhdilla 4 vuo-

13.2.2013

dessa tulee yli 30 000 uutta asukasta. Tämän tosiseikan esittely ja kaupunginjohtaja jättää esityksessään ikään kuin huomiotta. Sen mukaan väestönkasvusta huolimatta oman henkilöstön määrä rajataan vuoden 2012 tasolle. Ei uusia työntekijöitä päiväkoteihin, kouluihin, vanhusten palveluihin, eikä muuten yhtään uutta toimitilaakaan, sillä myös toimitilojen kokonaispinta-ala sidotaan nykyiselle tasolle. Ei siis yhtään koulua, ei opettajaa, vaikka valtuustokaudella tulee 30 000 uutta asukasta.

On kaksi vaihtoehtoa. Joko tässä ajattelussa on karkea virhe tai sitten on niin, että valmistelu katsoo, että on syytä aloittaa rajut ulkoistamis- ja yksityistämistoimet sekä vuokrata tiloja kansainvälisiltä kiinteistösijoittajilta. En usko, että tälle löytyy enemmistöä valtuustossa sen enempää kuin kokoomuksen ehdottamalle 22 terveysaseman lopettamisellekaan. Näin nopeaa tuottavuuden kasvu ei ole. Me olemme juuri yhdistäneet sosiaali- ja terveystoimet, ja siellä on annettava työrauha palveluketjujen saattamiseksi sellaisiksi, että resursseja saadaan irrotettua terveyserojen kaventamiseen. Vastuullista on rajata toimintamenojen kasvu asukasta kohden, ja siinäkin on jo kova tuottavuustavoite, sillä väestö kasvaa juuri lapsissa, nuorissa ja vanhuksissa.

Uusi väestö tarvitsee myös uusia asuinalueita, teitä ja palveluista. Kaupungin johto esittää, että investoinnit rajataan vuositasolla 100 miljoonaa euroa edellisiä vuosia pienemmiksi, 400 miljoonaan. Tämä on ihan järjetöntä touhua, sillä kasvuinvestointeihin on järkevää satsata, ja sannon varovasti, mutta kasvuinvestointeihin voi ottaa jopa velkaa. Rahan hinta on alhainen, investoinnit ovat tuottavia ja velan kautta uudet asukkaat voivat myös osallistua oman infransa kustannuksiin.

Kolme vastuullista asiaa investoinneista. Ei tingitä korjausrakentamisesta. Se on sosiaalisesti, ylisukupolvisesti ja ekologisesti kestävä. Ei oteta syömävelkaa, mutta kuitenkin katsotaan, että investointien pitkän aikavälin vastuulliseen suunnitteluun panostetaan, ja silloin myös voidaan painottaa investointeja ekologisesti ja myös huomioida esimerkiksi pienyritykset.

Näissä poliittisissa puheissa kuulee usein puhuttavan, että velka per asukas on kasvanut. Näin on, mutta kolikolla on myös käänköpuolensa. Myös varallisuus per asukas on kasvanut ja suhteessa enemmän kuin velka. Näitä pitää miettiä koko ajan.

Puheaikani alkaa loppua, joten kertaan vielä, että tavoitteemme on tämän eriytymiskehityksen pysäyttäminen, ja tässä keskeisinä keinoina ovat seuraavat asiat. Nuorten yhteiskuntatakuun toteuttaminen, mihin tarvitaan 500 paikkaa lisää vastavalmistuneille ammatilliseen koulutuk-

13.2.2013

seen, 1 000 vielä takautuvasti ja toki vahva työllisyyspolitiikka. Köyhyyden ja kaikenlaisen syrjäytyneisyyden ehkäisy, terveyserojen kaventaminen ja hyvinvoinnin edistäminen yhdenvertaisesti, muun muassa riskiryhmiin kohdenneet terveystarkastukset. Maahanmuuttajien kotoutuminen. Siihen liittyen monta tärkeää keinoa, mutta tietysti kielikoulutus ja äitien kotouttaminen ovat keskeisiä. Koulujen perusparannukset. Näistä homekouluista on vihdoin päästävä eroon. Me emme unohda tällaisellakaan valtuustokaudella meille keskeistä asiaa – sitä, että Helsinki on sivistys- ja kulttuurikaupunki – ja nostamme esiin edelleen vahvasti keskustakirjastohanke ja muut kulttuuripalvelut.

Kaupungin tasapainoiseen kehittämiseen ja näihin keskeisiin tavoitteisiin sosialidemokraattinen valtuustoryhmä etsii tukea talousarvio- ja strategianeuvotteluissa.

Kiitos.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Vasemmistoliiton kaupunginvaltuutettujen ykköstavoite on taata helsinkiläisille hyvät ja laadukkaat peruspalvelut. Me haluamme, että kaupunki toimii sosiaalisesti oikeudenmukaisesti, kestävästi ja avoimesti myös työnantajana. Talousarvio on tehtävä asukkaiden palvelujen tarpeista lähtien unohtamatta taloutta. Parhaiten palvelut tuotetaan kaupungin omina palveluina kaupungin oman ammattitaitoisen henkilökunnan voimin. Henkilökuntaa on palkattava tarpeen mukaan, ei keinotekoisien rajojen mukaan.

Ensi vuoden talousarviossa kuten myös koko valtuustokaudella on puuttava syrjäyttämiseen ja segregatioon, terveyserojen syvenemiseen ja kaupunginosien erojen kasvuun. Eriarvoistuminen kärjistyi viime valtuustokaudella, ja tämä huono kierre on katkaistava. Suunta on muutettava jo ensi vuoden talousarviossa.

Mitä vasemmistoliiton mielestä on tehtävä? Avainkysymyksiä ovat laadukkaat palvelut, jotka turvataan kaupungin omana työnä, asumiskustannusten hillintä ja erityisen huomion kiinnittäminen kaikkein heikoimmassa asemassa olevien kaupunkilaisten palveluihin, tukeen ja työllistymiseen. Klassikkosanonta palveluista vauvasta vaariin osuu kohdalleen. Jos ei neuvola eikä päivähoito toimi, ongelmat siirtyvät peruskouluun ja sieltä edelleen nuoruuteen. Meillä Helsingissä tämä näkyy suurena koulupudokkaiden joukkona ja nuorisotyöttömyytenä.

13.2.2013

Ketjussa on monta korjattavaa kohtaa: neuvolaikäisten perheiden tueksi tarvitaan lisää kotipalvelua, päivähoidon ryhmäkokoja on pienennettävä ja peruskoulussa on satsattava oppilashuoltoon. Helsingissä on otettava käyttöön lapsiperheitä tukeva ja vaikeuksiin varhain puuttuva Imatran malli. Lapsilla ja nuorilla on oltava myös vaikutusvaltaa asioihinsa niin koulussa kuin vapaa-aikanakin.

Varhainen puuttuminen on inhimillistä ja säästää kaupungin rahoja, kun estetään perheiden ajautuminen lastensuojelun asiakkaiksi, mikä on hyvin kallista ja inhimillisesti raskasta. Alibudjetointi on karsittava päivähoidosta ja muista sosiaali- ja terveystalouksista. Viime vuonna päivähoitossa arvioitiin lasten määräksi noin 1 000 lasta liian vähän. Valtuusto on vastuussa siitä, että meillä on tarjota päivähoitopaikka jokaiselle.

Nuorisotakuu on käynnistettävä täysillä, ja kuten olemme kuulleet, maahanmuuttajanuoret on otettava erityisesti huomioon heidän suuremman työelämästä putoamisvaaransa vuoksi. Me haluamme myös, että nuorisotakuusta tulee selvitys valtuustolle vuosittain. Nuorten työllistämistä, niin määräästä kuin laadustakin, on niin kaupungin kuin myös yrittäjien pidettävä huolta ja otettava erityinen vastuu.

Hyvät valtuutetut.

Toisessa päässä elinkaarella ovat vanhuksat. Vasemmiston ryhmä vaatii, että valtuusto käsittelee ja hyväksyy vanhuspalvelulain mukaisesti suunnitelman vanhusten palvelujen järjestämisestä jo ensi vuonna. Jokaiselle hoivaa tarvitsevalle on taattava turvalliset palvelut. Me haluamme myös lisää ympärivuorokautista hoitoa. Kotihoitoon tarvitaan työntekijöitä ja heille lisää aikaa. Valtakunnalliset kotihoidon suositukset on otettava käyttöön. Omaishoitajille on taattava vapaa-aikaa ja tukipalvelut ja hoidettaville intervallipaikat.

Me emme hyväksy tätä suunnitelmaa karsia terveysasemia. Täällä on kerrottu jo, että toisessa päässä halutaan 4 terveysasemaa, mikä käytännössä tarkoittaa yli 20 vähemmän. Me emme hyväksy tätä. On vastuutonta pelotella ihmisiä terveysasemien lakkauttamisella. Ykkösasia on sen sijaan se, että ihmiset pääsevät hoitoon. Meidän terveysasemiamme laatua ja hoitoa kehutaan, ja se kynnyks on siinä, miten sinne päästään nimenomaan hoitotakuun puitteissa, ja tämä on vasemmistoliiton tavoite. Tehdään paremmat terveyspalvelut niin, että se toimii sekä perusterveyshoidossa että erikoissairaanhoidossa unohtamatta päihdehoidon palveluja.

13.2.2013

Hyvät valtuutetut.

Kohtuuhintaisten asuntojen tarve on huutava. Vasemmistoliitto on ajanut omaa rakentamisyksikköä. Muistutamme tästä jälleen kerran. Haluamme asuntomarkkinoille enemmän toimijoita, tervettä kilpailua ja ryhmärakentamista. Meidän on ensi vuoden aikana haettava keinoja, joilla saamme lisää vuokra-asuntoja, ja esimerkiksi korkotukilainojen muodossa on valtion tultava mukaan. Tätä on ajettava valtion tasolla. Muutoin me emme kykene saamaan tulevaisuudessa palvelualueille tarpeeksi työntekijöitä.

Hyvät valtuutetut.

Vasemmisto haluaa rakentaa ensi vuoden budjettia palvelut edellä unohtamatta taloutta tai ympäristöä. Meidän on tehtävä kaupungissa tuottavat investoinnit. On syntynyt myös raskas korjausvelka. Investointisuunnitelma tulee käydä läpi ja priorisoida. Kaupungin taloutta tulee tarkastella konserninäkökulmasta. Helsingin Energiasta on pidettävä kiinni ja voittoja tuloutettava kaupungin palvelujen katteeksi niin kauan kuin lainsäädäntö antaa siihen meille mahdollisuudet.

Helsingin tulee ajaa pääomaverojen tuoton kohdentamista kunnille ja pitää huolta siitä, että kuntien valtionosuuksissa tulee vieraskielisten osuus huomioiduksi todella vahvasti, koska näin voimme muuttaa myös valtionosuusjärjestelmää Helsingin eduksi. Se on työn alla. Tätä Helsingin on lobattava nyt vahvasti. Helsingin on vahvistettava omaa työllisyyttään, työllisyysastetta on nostettava ja maahanmuuttajien työllistämistä on tuettava erityisesti. Haluan korostaa sitä, että meidän täytyy käydä työllistämismäärärahat läpi täysin täällä Helsingissä ja katsottava myös, miten voidaan käyttää valtion työllistämisvaroja. Lapissa se osataan, Helsingissä ei. Meillä on paljon mahdollisuuksia, miten voitaisiin työllistämisen kautta saada myös verotuloja tälle kaupungille lisää. Harmaata taloutta kitkemällä voidaan myös parantaa verotulojen tuottoa.

Hyvät valtuutetut.

Ensi vuoden talousarvion laadinta ei ole helppo urakka. Vasemmiston valtuutetut lähtevät siihen mukaan, ja meillä on tavoitteena se, että muistetaan myös ne virheet, joita on tehty. Säästämällä tehdään raskaita säästöjä tulevaisuutta varten. Se nähdään tällä hetkellä muun muassa 90-luvun alun virheinä. Meillä on raskaat lastensuojelukustannukset. Ei tehdä niitä virheitä vaan haetaan tasapainoinen talous.

Kiitos.

13.2.2013

Valtuutettu Lindell

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Lähtökohta budjetissa valitettavasti on se, että bruttokansantuotteen kasvu on vain runsaan 1 %:n luokkaa ja valtionosuuksien kasvu jää 1,5 %:n tietämille. Yhteisöverotuottojen ennustaminen on vaikeaa, ja sen takia myös vaikeaa on tehdä budjettia täsmällisesti. Suomen EU-seikkailu on tosiasiat tunnustettava. Velkaisille jäsenmaille annetut lainatakuut voivat laueta maksettaviksi tämän vuoden aikana, mikä tulee vaikuttamaan valtionosuuksiin kunnille laskevasti. Tämä riski on tiedostettava tätä budjettia tehtäessä.

Rahaa pitää sijoittaa enemmän omaishoitoon. Se on inhimillinen ja kaupungille edullinen tapa hoitaa ihmisiä kotona turvallisessa, tutussa ympäristössä. Hoitaja saa arvokkaasta työstään palkkaa ja kaupunki säästää myös rahaa. Tämä työ on arvokasta, ja kaupungin on budjetoitava lisää rahaa omaishoitajien ja heidän lomittajiensa palkkaukseen. Hoitajaksi ryhtyvä on 24/7 töissä eikä pysty irtautumaan siitä. On tärkeää, että tämä lomittaja-asia hoidetaan myös. Työ on raskasta, sitä on arvostettava myös kaupungin taholta riittävällä taloudellisella panostuksella.

Terveyskeskusten palvelutasoa on kehitettävä. Lääkärien työstä pitää ohjata enemmän varsinaiseen lääkäriin toimintaan. Nykyisin lääkäreiltä menee liian paljon työaikaa kaikkeen muuhun kuin itse ammatinharjoittamiseen. Diabeteshoitajien puuttuminen kaupungista on suuri puute, joka aiheuttaa kustannuksia niin yhteiskunnalle kuin potilaallekin. Diabeteksessa on kysymys sairaudesta, jonka hoito vaatii erityistä paneutumista paitsi potilaalta niin myös henkilökunnalta. Tauti altistaa huonosti hoidettuna sydän- ja verisuonitaudeilla kalliista dialyysihoidosta puhumattakaan. Diabeteshoitajien virkojen perustaminen on otettava huomioon tulevassa budjetissa.

Hoitajien palkkakulut tulevat kaupungille takaisin nopeasti vähentyvinä diabeetikkojen sairaushoitokuluina. Hyvällä hoidolla diabeetikko pystyy olemaan pitempään työelämässä ja myös maksamaan yhteiskunnalle veroja puhumattakaan asian inhimillisestä puolesta, kun ajatellaan potilasta. Verotuloja enemmän ja sairaskuluja vähemmän.

Luodaan työtä myös rakentamalla. Asuntotuotannossa on panostettava niin korjaus- kuin uudisrakennustuotantoon entistä enemmän. Asuntojen kalliit hinnat Helsingissä ovat seurausta kysynnän ja tarjonnan lais-

13.2.2013

ta. Tarjontaa on liian vähän kysyntään nähden. Asiaan on puututtava kaikin mahdollisin keinoin. Kaupungin on muutettava myös omia vajaalla käytöllä tai tyhjillään olevia tiloja asunnoiksi mitä pikimmin. Tähän pitää suunnata entistä enemmän taloudellisia resursseja. Helsinkiin tulee työhön suomalaisia ihmisiä entistä enemmän, ja heille on tarjottava kohtuuhintaisia omistus- tai vuokra-asuntoja. Tämä on myös kaupungin etu, kun se suoraan ja epäsuorasti saa kaupungin kassaan tuloja jokaisesta tänne työhön tulevasta henkilöstä. Asunnottomuuteen on budjetissa kohdistettava enemmän rahaa.

Suuret määrät hintasäännellyistä asunnoista ovat vapautumassa näinä vuosina sääntelystä. Valitettavan moni asunto muuttuu pienen remontin jälkeen kaikkea muuta kuin edulliseksi vuokra-asunnoksi. Viime vuonna valmistui noin 5 000 asuntoa. Tulevassa budjetissa on reagoitava ennustettuun väestömuutoksen kasvuun. Rakennuslupien määrä on saatettava vuoden 2008 lukujen tasolle. Panostamalla asuntotuotantoon lisää saamme veronmaksajia lisää kaupunkiin, jolloin erilaisten verojen muodossa kaupunkimme saa lisää tuloja tuottaakseen palveluita, hyvinvointia ja viihtyvyyttä kaikille asukkaille. Asunnottomille ihmisille on löydettävä myös katto pään päälle, vaikka vaatimatonkin.

Harmaan talouden poistamiseen pitää varata enemmän budjettivaroja. Ei ole yhdentekevää, kuka rakentaa ja peruskorjaa kaupungissamme. Työttömyyden hoito vaatii taloudellisia resursseja. Työttömyys on kinnunut jo yli 8 %:n. Vaikeammin työllistettävät ovat afrikkalaistaustaiset pitkään työelämästä poissa olleet henkilöt. Ulkomaalaisten sijoittumista Helsinkiin ei pidä suosia muulla periaatteella kuin työtä ja opiskelijoiksi ovat tervetulleita, mutta valitettavasti meillä ei ole varaa ottaa lisää ulkomaalaisia turvaverkkomme varaan kellumaan vuosiksi. Turvaverkkorakenteet estävät aktiivisen työhön hakeutumisen. Tämä tarkoittaa sitä, että jos menet töihin, menetät tuet. Käteen jäävä osuus voi jopa laskea ottaen huomioon minimipalkan, joka on noin 1 500 euroa kuussa. Sillä ei tule Helsingissä millään toimeen. Helsinki on kallis kaupunki.

Toimeentulotuen henkilöstöresursseja on lisättävä. Työttömien ihmisten rinnalla on oltava sosiaalityöntekijä, ohjaaja tai valmentaja, johon ihminen voi olla yhteydessä. Budjetista on lisättävä rahaa näiden henkilöiden palkkaamiseen. Tätä kautta sijoitettu raha tulee takaisin ihmisten työllistyessä avoimille työmarkkinoille pois turvaverkon varassa oleilemisesta.

On tuettava enemmän yrittäjyyttä. Kunnallisia palveluita on kehitettävä rinnakkain yksityissektorin kanssa. Hyvä esimerkki on kokeilu hammashoidosta, jossa asiakas voi hakeutua yksityispuolelle saaden Kela-korvauksen, joka on lähellä kustannusta, joka tulisi kunnallispuolella

13.2.2013

asioitaessa. Palvelusetelikeilu on myös jatkossa kannatettava asia. On helppo ymmärtää, että koulutus-, sosiaali- ja terveystoimet ovat suuria haasteita kuntataloudessa. Yksityistä palveluiden tarjoamista on tuettava, jolloin se helpottaa kaupungin kustantamiin julkisiin palveluihin kohdistuvaa taloudellista painetta.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät ystävät.

Investoidaan viisaasti, niin investoimalla säästetään myös rahaa. Näitä muutoksia, jotka äsken esitin, perussuomalaiset toivovat budjettiin. Haluamme olla luomassa parempaa ja turvallisempaa Helsinkiä jatkossakin.

Ledamoten Thors

Värderade ordförande. Arvoisa puheenjohtaja.

Till stadsdirektörens och finansieringschefers uppgifter hör att vara försiktig när det gäller prognoser av inkomster och utgifter, och det finns säkert de som idag säger och redan några har sagt: Stadsdirektören och Korhonen har ju också tidigare underskattat våra inkomster. Man säger: man har ropat tidigare att "Vargen kommer, vargen kommer". Men jag vill säga "Ack, om det vore så väl att de hade fel". För tyvärr finns det många fakta som talar för att vi nu ska vara försiktiga med utgiftsökningar och vara återhållsamma i budgeteringen. Särskilt vill jag peka på två omständigheter; den allmänna osäkerheten i Europa har inte gett vika, vi har försämrat handelsbalans och försämrat konkurrenskraft. Och till det kan man också tillägga att det finns en osäkerhet när det gäller räntenivån. Det offentliga i Finland har de facto fått till negativ ränta lån. När det gäller samfundsskatterna så finns det verkligen orsak att vara orolig. De senaste månaderna visar på en ännu större minskning än den som vi hade till exempel i uppföljningsrapporten 4/2012.

Arvoisat ystävät.

Tänään me keskustelemme strategiaraportista, ja strategiaseminaarisissa RKP:n jotkut pointit tulivat selviksi. Tänään haluan puhua jotain valtion toimenpiteistä, työllisyydestä, nuorisotakuusta, investoinneista, seis silloajattelulle sekä tehokkuus- ja tilaohjelmasta.

Valtio varmaan tulevina vuosina sekä antaa että ottaa. Niin kuin todettiin, meidän on lobattava niin, että valtionosuusjärjestelmä uudistetaan siten, että se meitä huomioi paremmin, esimerkiksi huomioi paremmin

13.2.2013

tarpeita Helsingissä antaa opetusta monilla kielillä. Valtio myös parantaa rekisteriä, jonka kautta me voimme saada enemmän kiinteistö ? tuottoa. Se tulee oikeudenmukaiseksi. Voidaan periä kiinteistövero samoin perustein. Ilmeisesti rakentamattoman rakennusmaan pakollinen vähimmäisvero korotetaan. Emme myöskään voi sulkea pois sitä, että on pakko liikelaitostemme yhtiöittämiseen. Nämä annetaan ja otetaan.

Työllisyys ja nuorisotakuu ovat keskeisiä kaupungissa. Haluaisin kuitenkin tässä yhteydessä kiinnittää huomiota siihen, että viime vuosina meidän tietomme mukaan työllisyys rakentamisessa, julkisella sektorilla ja kaupassa on parantunut. Tiedämme, että vuonna 2008 oli de facto täysi työllisyys, ja silloin oli 18 000 työtöntä. Nyt on 24 000 työtöntä noin keskimäärin ja 10 000 avointa työpaikkaa. Näistä luvuista minä teen johtopäätöksen: meidän on satsattava nuorten työllistämiseen, ei työllisyyden parantamiseen rakentamisen kautta. Rakentamista tarvitaan, jotta saadaan halvempaa ja parempaa asuntotuotantoa, mutta kun katsotaan työllisyyden hoitoa, keskiössä tulee olla nuoret.

Vår slutsats är att vi verkligen måste göra de satsningar som behövs för att ungdomsgarantin skall fungera. Som Osku nämnde, 1 500 ungdomsplatser får både dem som har blivit utanför och de som stannar utanför. Jag vill också komma ihåg, påminna om att vi ska också här i Helsingfors utnyttja folkhögskoleformen som en form för ungdomar att utbilda sig. Likaså väntar jag mig att omorganiseringen av centralförvaltningen, där vi får till exempel sysselsättningsfrågorna i nytt centrum, genomförs i snabb takt, och så att de som sköter sysselsättningsfrågor i staden får god information om nya kunder inom utkomststödet. Här tänker jag som vännen Lindell: vi ska ha ett viktigt jobb så att man avvärjer ett beroende av utkomststöd och att man ingriper snabbt. Men byggande, det behöver vi för boende, inte med tanke på sysselsättningen.

Kireässä taloudellisessa tilanteessa on investoinnit priorisoitava, ja me olemme valmiita kattoon tietyin edellytyksin, mutta niin kuin Emma totesi, mekin hämmästelimme sitä, että investointilistalla oli muun muassa varaus helikopterikentälle ja vesiurheilukeskukselle. Eikö helikopterikenttä pitänyt kattaa yksityisellä rahoituksella? Emme myöskään lainkaan tavoittele varausta Kruununvuoren rannan ylittävästä sillasta. Sekin voidaan poistaa.

Men i fråga om investeringsnivån och budgetramarna måste vi primärt sköta det reparationsunderskott som finns, och vi måste till exempel värna om de broar som vi har i staden. Det finns enligt uppgift ett stort underskott när det gäller att hålla dem i skick. Det är Helsingfors, Havs-

13.2.2013

Helsingfors får inte låta sina broar förfalla. Man kan inte heller undvika att sälja en del av vår egendom, inklusive inom affärsverken för att kunna finansiera en del investeringar. En formel för hur vi håller det här i skick och hur vi beaktar det måste också utarbetas.

Hyvät ystävät.

Sanoin myös seis siiloajattelulle. Tässä toistan, mitä ystävämme Nils Torvalds sanoi edellisellä kaudella monesti. Viime päivinä olen saanut kolme konkreettista esimerkkiä siitä, miten meillä on siiloajattelua. Ei tiedetä, montako hanketta meillä on opetusvirastossa, nuorisovirastossa, sosiaali- ja terveysvirastossa ja niin edelleen nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Yksi esimerkki siitä, että voimme tehostaa ja meidän tulee tehostaa toimintaa. Eilen oli kulttuurilautakunnassa kyse yhden kylätilan vuokrasta ja avustuksesta. Sekin oli esimerkki siiloajattelusta. Toisaalta me haluamme, että nuorille ja lapsille kouluissa ja päiväkodeissa järjestetään kulttuuria, mutta jotkut koulut eivät voi tehdä näitä retkiä kaupungissamme, koska heillä ei ole mahdollisuutta liikkua kaupungilla ja liikelaitoksen välineillä. Siihenkin pitää panostaa kokonaisvaltaisesti.

Stopp på silotänkande för att få större effektivitet. Och när det gäller effektivitet och lokalprogrammet skatt ? bör inte höjas. Det upprepar vi eftersom levnadskostnaderna redan nu är så höga. Det betyder att kostnadsutvecklingen måste hållas inom det som indexutvecklingen tillåter. Men vi måste kunna satsa på förebyggande verksamhet. Remiss till terapi för att undvika dyr barnskydd, en aktiv sysselsättningspolitik för att hindra utkomststöd och sandade gator för att stödja ökade vårdkostnader.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kanssavaltuutetut.

Käymme ensi vuoden talousarvion lähetekeskustelua monin tavoin epävarman mutta samaan aikaan kiinnostavan tilanteen keskellä. Koko Euroopan taloustilanne on ollut jo pitkään vaikea, ja kotimaamme tasapainoilu niin omien kuin muidenkin velkojen maksajan roolissa työllistää niin virkamiehiä kuin poliitikkoja eikä saa enää kansalaisilta juurikaan kiitosta. Kuntatalouden taivaalla on ollut uhkakuvia jo usean vuoden ajan. Vaikeudet on havaittu ja niihin jopa pyritään eri tavoin reagoimaan, mutta todelliset keinot usein puuttuvat. Valtakunnan politiikassa päätöksenteko on epäselvää ja kokonaistaloudellinen näkemys tuntuu puuttuvan siitä.

13.2.2013

Kokousasiakirjojen liitteenä on kaupungin tietokeskuksen kustantama Heikki Helinin laatima katsaus suurten kaupunkien kuluvan vuoden budjetteihin. Seuraava on suora lainaus tutkimuskatsauksesta. ”Kataisen hallitus leikkaa kuntien ja valtionosuuksia niin, että vuoteen 2015 mennessä lakisääteisten palvelujen järjestämiseen tarkoitettua valtionosuutta on leikattu yhteensä 1,1 miljardilla. Leikkaus on siis suurempi kuin Lipposen hallitusten kompensoimattomat veronkevennykset. Ei ole vaikea ennustaa, että kuntien velkaantuminen jatkuu. Kunnallistalous tulee kiristymään.”

Valtionhallinnon poukkoileva politiikka sekä kunta- ja palvelurakenteiden tulevaisuutta koskeva epäselvyys hankaloittavat tulevaisuuden suunnittelua. Näemme, että metropolialueilla olisi ensiarvoisen tärkeää, että kunnat tekisivät jo nyt eri toiminnoissa kuntarajat ylittävää yhteistyötä erityisesti palvelusuunnittelussa. Meidän on ajateltava jo nyt tulevaa mahdollista hallintorakennetta, jotta taloudelliset voimavarat käytettäisiin pidemmälläkin tähtäimellä mahdollisimman viisaasti. Ihmettellemme esimerkiksi Espoon irtiottoa yhteisestä potilastietojärjestelmä-hankeesta.

Keskustan valtuustoryhmä vetoaa Helsingin valtuustossa vaikuttaviin valtakunnan tason päättäjiin, että te heräisitte tähän todellisuuteen. Teidänkin puheenvuoroissa kuulee usein todettavan, että kuntatalous ja valtiontalous eivät ole toisistaan irrallisia. Eivät todella ole. Kuntien mahdollisuudet vaikuttaa moniin menoihin ja tuloihin ovat kuitenkin rajalliset. Kuntaministeri Virkkuselle luovutettiin alkuvuodesta raportti, jossa selvitettiin kuntien lakisääteisiä velvoitteita. Erilaisia tehtäviä löytyi 535, näistä lähes 200 sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalta. Tehtävien määrä on lisääntynyt viime vuosina nopeasti. Neljännes tehtävistä on säädetty 2000-luvun puolella.

Ryhmämme toteaa, että monet näistä tehtävistä ovat parantaneet ihmisten hyvinvointia. Suunta on kuitenkin kestävästi erityisesti, jos valtiolta lisää yhä edelleen tehtäviä mutta kuvittelee, että kunnat voisivat tuottaa uudet palvelut ilman, että niihin saadaan lisärahaa. Uusista tehtävistä päätettäessä olisi laadittava aina tarkat kustannusarviot ja syytä olisi myös pohtia joidenkin nykyisten tehtävien järjestämisvastuuta ja vastuutahoja uudelleen.

90-luvun laman aikana suurimmat virheet taidettiin tehdä palvelujen leikkaamisessa ennaltaehkäisevien ja varhaisen tuen palvelujen lähes totaalisella karsimisella. Näiden palvelujen leikkaaminen voi tuntua usein äkkiseltään ainoalta mahdolliselta toimenpiteeltä ja vähiten haavoittavalta lyhyellä aikavälillä. Preventiiviset toiminnot tuottavat kuitenkin

13.2.2013

kin pidemmällä aikavälillä suurimman kustannushyödyn. Siksi niiden vahvistamisen ja kehittämisen pitäisi olla taloustilanteesta riippumatta toimintasuunnitelmissa kärkisijalla. Erityisesti lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistaminen ja työikäisten terveyden edistäminen ovat tällaisia toimia. Jokainen kulutettu euro voi tulla tällöin takaisin kulujen säästönä tai pidentyvän työuran ansiosta lisätuloina niin valtion kuin kuntienkin kassaan.

Myös ikääntyvien terveenä pysymiseen on etsittävä uusia keinoja ja kannustettava ihmisiä ottamaan myös vastuuta omasta terveydestään. Eliniänodotteen kasvu tuo mukanaan uusia vuosia, mutta terveyttä näihin vuosiin voi tulla vain eri tahojen yhteistyön tuloksena ja ihmisen oman motivoitumisen ansiosta.

Keskustan ryhmä esittää, että olemme rohkeita ja hyödynnämme ihmisten osaamista nykyistä paremmin. Kaupungin työntekijät ovat usein parhaita oman työnsä kehittäjiä, mikäli siihen annetaan päivittäisessä työssä mahdollisuutta ja tilaa. Pitkään työtä tehneillä työntekijöillä on jaettavana valtavasti hiljaista tietoa noviiseille, jos sen siirtämiseen annetaan aikaa ja mahdollisuutta yhdessä tekemiselle ja siten toinen toiseltaan oppimiselle. Erityisesti sosiaali- ja terveystoimessa voitaisiin hyödyntää vielä nykyistä enemmän myös vertaistukea viranomaispalveluiden rinnalla. Näiden asioiden ei ole tarkoitus tuoda ensisijassa vain säästöjä vaan parantaa asukkaiden tarvitsemien palvelujen laatua ja saantia.

Tulevat vuodet ovat kaupunkimme henkilöstöpolitiikassa merkittäviä. Ryhmäämme hätkähdytti valtuustoseminaarissa Hyvinkäällä erityisesti kaupungin työntekijöiden sairauspoissaolojen määrä. Kaupungin henkilöstötoimi on selvittänyt asiaa, ja eri virastoilla on ollut omia hankkeita sairauspoissaolojen vähentämiseksi. Tavoitteena on oltava työntekijöiden sairauspäivien määrän selvä vähentäminen. Tuloksena kaupunki säästää sievoisen summan sekä ensisijaisesti työntekijöiden terveysriskit vähenevät ja terveydentilan koheneminen tuottaa työntekijöille itselleen suurimman hyödyn. Tässä on kysymys mitä suurimmassa määrin myös työhyvinvoinnista ja työn johtamisesta.

Arvoisa puheenjohtaja.

Keskustan valtuustoryhmä on huolissaan siitä, millaisen prosessin myötä uusien toimintojen suunnittelu ja käynnistäminen tapahtuu. Terveyskeskuksessa esimerkiksi päätettiin viime vuonna luopua terveydenhoitajien päivittäisestä puhelinajasta. Suorat kontaktit keskitettiin neuvolapuhelimeen. Puhelimen käyttöönotto johti ilmeisesti ennalta-arvaamattoman suuruiseen ongelmaan. Virastossa ei kyetty etukäteen

13.2.2013

tunnistamaan uuden palvelun synnyttämää palvelutarvetta, ja palvelu jumiutui alkumetreillä. Vaikeimmat ongelmat on ilmeisesti saatu ratkaistua, ja palvelu toimii nyt kohtuullisesti. Casesta on kuitenkin syytä ottaa oppia. Uuden toiminnan perustaminen voi näkyä yllättävänä uutena kysyntäpiikkinä.

Keskustan ryhmäpuheessa todettiin vuosi sitten, että metropolialue on vahvistunut. Tämä on tuonut mukanaan epätoivottavia sivuvaikutuksia, kuten tuloerojen kasvua, ikäpyramidin epätasapainoisuuden ja epävarmuuden lisääntymistä. Haasteet eivät ole todellakaan hävinneet vuodessa. Tilanne näkyy työmarkkinoilla paineena palkkauksen ja muiden työehtojen suurempaan joustoon, jotta tilannekohtaisesti pystytään rakentamaan työllisyyden ja tuottavuuden kannalta parhaat ratkaisut. Joustaminen ei saa tarkoittaa sitä, että poljetaan sovittuja työehtoja. Kaupungin on esimerkiksi pidettävä huolta siitä, että kiinteistöissämme ja työmaillamme tehdään työtä suomalaisten sopimusten mukaisilla palkoilla ja ehdoilla.

Vaikeissa taloudellisissa tilanteissa ei saa unohtaa nuorten työllistämistä ja lasten ja nuorten laadukasta koulutusta niin peruskoulutuksen kuin jatko-opintojenkaan tasolla. Nuorisotakuu vesittyy, jos nuorten koulutuksessa ja työllistämässä otetaan muilla rintamilla takapakkia. Kaupungin ei pidä kuitenkaan kantaa itse kaikin osin vastuuta työllistämisestä. Kaupunki voi toki toimia esikuvana ja mahdollistajana. Erityisesti nuorten kesätyöllistämässä kaupungin pitää toimia tulevinakin vuosina perinteiden mukaisesti ja palkata nuoria monipuolisesti erilaisiin töihin.

Arvoisa puheenjohtaja.

Lopuksi totean, että valtuustoryhmämme esittää, että ensi vuoden talousarviosuunnittelu perustuu nykyiselle kunnallisveroprosentille ja kiinteistöveroprosentille.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kaupunginvaltuutetut.

Uusi valtuusto tekee kautensa aluksi suuria linjauksia. Kuukauden vaihteessa kokoonnuimme valtuuston strategiaseminaariin ja aloitimme koko valtuustokauden strategian käsittelyn. Tuo strategia tulee ohjaamaan merkittäväällä tavalla tätä valtuustokautta. Strategiaseminaarissa talouskysymykset nousivat jo merkittävästi esille. Tuon strategiaseminaarin lisäksi tämä talousarvion lähetekeskustelu on merkittävä sen

13.2.2013

tähden, että tässä keskustelussa tämä valtuusto alustavasti ratkaisee, ottaako se eteemme tulevaa suurta taloudellista haastetta sarvista vai alkaako se toimia vasta pakon edessä. Näiden vaihtoehtojen ero on suuri. Vain haasteisiin tarttuminen ajoissa on mielestämme vastuullinen tapa toimia.

Meillä on suuria ja monia haasteita. Ensiksikin kaupunki on velkaantumassa. Tämä kehitys on saatava pysähtymään. Euroopan velkakriisit korostavat oman velkatasomme matalana pitämisen tärkeyttä. On tärkeää, että lainanantajat ymmärtävät Suomen ja Helsingin olevan aivan toista maata kuin esimerkiksi Kreikka. Toiseksi Helsingin Energian tuotuskyky on heikkenemässä. Kolmanneksi valtion talous on alijäämäinen, joten valtion taholta ei ole odotettavissa kuntatalouden kannalta hyviä päätöksiä.

Neljänneksi väestörakenteemme varsin pysyväluonteinen heikentyminen on alkanut, joten työväkeä on aiempaa vähemmän ja terveystaloutta tarvitaan todennäköisesti aiempaa enemmän. Viidenneksi lisääntyvään kuulutukseen perustuva talouden kasvu vaikuttaa lähestyvän tiensä päätä. Ympäristönsuojelutarve asettaa merkittäviä taloudellisia haasteita. Kuudenneksi: kun tähän vielä lisätään globaalin oikeudenmukaisuuden tarve, niin sekin on meille joka tapauksessa hyvinvointi-Suomessa asuville suomalaisille merkittävä taloudellinen haaste.

Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä haluaa määrätietoisia toimia haasteiden voittamiseksi. Paniikkia emme tarvitse mutta määrätietoisuutta kyllä. Uudistamme tässä yhteydessä valtuuston strategiaseminaarissa esittämämme ajatuksen koko valtuustokaudeksi tehtävästä taloussopimuksesta, johon enemmistö valtuustosta sitoutuu. Uskomme, että esittämämme taloussopimuksen tekeminen auttaisi meitä toimimaan koko valtuustokauden ajan määrätietoisesti kaupunkimme palvelujen ja talouden turvaamiseksi. Tässä on jo aiemmin todettu, kuinka edellisessä strategiaseminaarissa aikanaan tehtiin samansuuntaisia päätöksiä, mutta eivät ne sitten pitäneet käytännössä edellisellä vaalikaudella. Sen takia tätä ohjausmekanismia tulisi vahvistaa.

Kaupungin keskeinen tehtävä on pitää huolta siitä, että kaupunkilaisille on tarjolla hyvät ja kustannustehokkaat palvelut ja että Helsingissä on turvallista elää. Palvelujen järjestämistapa ei ole itseisarvo. Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä arvostaa kaupungin omaa toimintaa ja tuotantoa. Mikäli palvelut voidaan toteuttaa kilpailukykyiseen hintaan omana tuotantona, pidämme tätä vaihtoehtoa ulkoistamista parempana vaihtoehtona, koska omaa toimintaa on helpompi hallita. Tässä tilanteessa pidämme hyvin tärkeänä kaupunginhallituksen käsiteltäväksi tulevaa kaupungin kokonaisvaltaista tuottavuusohjelmaa. Nyt on tärkeää löytää

13.2.2013

tapoja tuottaa hyvät palvelut aiempaa halvemmalla. Mikäli oman tuotannon kustannustasoa ei saada kilpailukykyiseksi, joudumme siihen valitettavaan tilanteeseen, että tuotantoa joudutaan ulkoistamaan enenevässä määrin.

Vuosien ajan kaupunginvaltuusto on joutunut jälkikäteen hyväksymään merkittäviä sosiaali- ja terveyssektorien ylityksiä. On puhuttu tietoisesta alibudjetoinnista. Sosiaali- ja terveyssektori on erittäin tärkeä kaupungin budjetin takia. Ilman sen kustannustehokkuutta kaupungin budjettia on vaikea tasapainottaa. Tasapainottamista ei kuitenkaan saavuteta tietoisella alibudjetoinnilla, vaan tarvitaan kustannuksia säästäviä ratkaisuja, jotta säästöt olisivat perusteltuja. Pelkkä nuiva alibudjetointi ei ole hyvä taloudellinen ohjauskeino.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kaupunginvaltuutetut.

Tämä kaupunginvaltuusto on aloittanut toimintansa vastuullisessa tilanteessa. Joudumme tekemään vaikeita päätöksiä niin investointiastetta supistaessamme kuin myös velkaantumisen pysäyttämiseksi. Poliitikot ovat tärkeitä, mutta niin ovat virkamiehetkin. Tässä tilanteessa kristillis-demokraattien valtuustoryhmä haastaa niin poliitikkoja kuin virkamiehiä rohkeasti etsimään ja esittämään sellaisia toimintamalleja, jotka tarjoavat hyviä palveluja nykyistä kustannustehokkaammin.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Puheenjohtaja, hyvä valtuusto. Bästa fullmäktige.

Nyt ei pidä toistaa 90-luvun laman virheitä leikkaamalla julkisia palveluja, kun Suomen ja euroalueen talous taantuu. Leikkaaminen ei ole ratkaisu vaan pahentaa lamaa ja heikentää palveluja juuri kun niiden tarve kasvaa. Helsingillä on rikkaana kaupunkina ja suurena työnantajana mahdollisuus torjua työttömyyden, köyhyyden ja eriarvoisuuden lisääntymistä.

”Panna suu säkkiä myöten” on vanha sanonta mutta vie budjettivalmisteluissa helposti harhaan. Julkisesta taloudestahan riippuu paljon se, miten suuri tuo säkki on, luodaanko työpaikkoja, ehkäistäänkö sosiaalisia ongelmia, rakennetaanko uutta. Kaupunginjohtajan esittämälle palvelujen, työpaikkojen ja tilojen karsimiselle on vaihtoehtoja. Täällä valtuustossa istuvat ministerit, kansanedustajat ja hallituspuolueiden edustajat voivat vaikuttaa siihen, leikataanko vai vahvistetaanko kunti-

13.2.2013

en rahoitusta, kun lähiaikoina päätetään valtiontalouden menokehyyksistä. Kataisen hallituksen tähän mennessä tekemät ratkaisut leikkaavat kuntien valtionosuuksista ja yhteisöveroista yhteensä yli miljardi euroa vuodessa. Näiden leikkausten perumisen lisäksi kuntien taloutta voidaan vahvistaa lopettamalla pääomatulojen verovapaus kunnallisverotuksessa. Vuoden 2011 verotuksen mukaan kunnat voisivat saada näin jopa 2 miljardia euroa lisää tuloja.

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsingiläisten vastalauseet kaatoivat 3 vuotta sitten niin sanotun Pajusen listan noin 80 lähipalvelun toimipaikkojen lopettamisesta. Kaupunginjohtajan nyt esittämät suuntaviivat budjetin valmistelulle osoittavat, että tarkoitus on valmistella uusi Pajusen lista, eikä lähtökohtana tälläkään kertaa ole arviota palvelujen tarpeista tai esitettävien muutosten vaikutuksista asukkaiden hyvinvoinnin ja tasa-arvon kannalta. Kaupunginjohtaja esittää toimintamenojen jäädyttämistä 4 vuodeksi, vaikka kustannustaso nousee ja asukkaiden, etenkin lasten ja vanhusten, määrä kasvaa. Henkilöstön määrä rajattaisiin viime vuoden tasolle, vaikka työt lisääntyvät. Palvelujen resursseja leikattaisiin myös sillä, että investointeja rahoitetaan entistä enemmän tulorahoituksella. Osa lähipalveluista lopetettaisiin, kun toimitilojen kokonaispinta-alaa ei saa kasvattaa uusien alueiden rakentamisesta huolimatta. Yhdessä asiassa tosin kaupunginjohtajan linjasta voi budjettivalmisteluissa ottaa vaarin. Se on työntekijät, joiden palkkoihin tarvitaan ylimääräinen palkankorotus.

SKP:n ja Helsinki-listojen valtuustoryhmän mielestä talousarvion lähtökohdaksi pitää ottaa palvelujen alibudjetoimisen sijasta kattavan lähipalveluverkon kehittäminen, terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen, työpaikkojen lisääminen ja asumiskustannusten hillitseminen. peruspalveluihin tarvitaan 60 miljoonan euron reaalin tasokorotus, jotta pahimmasta alibudjetoinnista päästään eroon. On kohtuutonta, että päivähoidossa oli viime vuoden lopussa noin 1 000 lasta enemmän kuin oli budjetoitu. Lastensuojelun kustannusten nousu on esimerkki siitä, miten kalliiksi palvelujen alibudjetoiminen tulee pidemmällä aikavälillä. Lisäksi tarvitaan 10 miljoonaa euroa vanhuspalvelulain tavoitteiden toteuttamiseen niin, että kotihoidon palveluja laajennetaan ja pitkäaikaishoidon paikkoja ei vähennetä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Sosiaalisesti ja ekologisesti kestävään kehitykseen kuuluu Helsingin kaltaisessa kaupungissa se, että keskeiset peruspalvelut ovat tavoitettavissa kävelyetäisyydellä. Budjettivalmisteluissa pitää hylätä kokoo-

13.2.2013

muksen ajama terveysasemien vähentäminen. Etenkin lapsiperheille ja vanhuksille on tärkeää, että terveysasema on lähellä. Se on tärkeää myös terveyserojen kaventamisen ja ennaltaehkäisevän työn kannalta. Pienten ja suurten terveysasemien kustannusten vertailut osoittavat, että palvelujen keskittäminen ei tuo edes taloudellisia säästöjä.

Valtuuston strategiaseminaarissa vallitsi laaja yhteisymmärrys siitä, että terveys- ja hyvinvointieroja pitää kaventaa. Kokoomuksen esittämä palveluseleiden käytön lisääminen on ristiriidassa tämän tavoitteen kanssa. Palveluseleleistä hyötyvät lähinnä hyvätuloiset, joilla on rahaa tarvittavaan omarahoitusosuuteen. Lisäksi seteleistä tietysti hyötyvät yksityiset firmat, joille siirrettäisiin verovaroja, joita tarvitaan kaupungin omien palvelujen kehittämisessä.

Kaupunginjohtajan esittämä toimitilapinta-alan rajoittaminen nykyiseen uhkaa viedä monilta alueilta yhteiset tilat, lähikoulut, kirjastot ja nuorisotalot. Se asettaa lähikirjastot ja keskustakirjaston virheellisesti vastakkain, kun tulevan keskustakirjaston pinta-ala on puolet kirjaston nykyisten kaikkien tilojen yhteismäärästä. Helsinkiin tarvitaan päinvastoin lisää yhteistä tilaa, julkista tilaa, monikäyttöisiä asukastiloja, yhteisiä olohuoneita ja resursseja asukaslähtöiseen kulttuuriin.

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsinki on tehnyt jo 10 vuotta jatkuvasti ylijäämää. Lainasaatavia on enemmän kuin velkaa, joita on otettu investointeihin, ei palveluihin. Myös viime vuoden tulosenuste on toistasataa miljoonaa ylijäämäinen. Kaupungin tase vahvistuu, mutta helsinkiläisten palvelut heikentyvät, asuminen kallistuu ja joukkoliikenteen hinnat nousevat. Olen jo monena vuonna kysynyt, mihin ylijäämiä kasataan. Tähän on vastattu, että niitä tarvitaan pahan päivän varalta. Nyt, kun taantuma painaa päälle, pitää budjetissa ottaa lukuun myös kaupungin liikelaitosten tuotot ja ohjata niistä lisää rahaa palveluihin ja työllisyyteen.

Valtiovarainministeriö on tehnyt valtion liikelaitoksia koskevasta EU:n päätöksestä keppihevosen, jolla se yrittää siirtää kuntien liikelaitosten tuotoista rahaa valtiolle. Lisäksi se yrittää asettaa kunnat omistajina heikompaan asemaan kuin yksityiset rajoittamalla muun muassa pääomainoitus. Erityisesti hallitusvasemmistolta onkin syytä kysyä, miksi olette mukana valmistelemassa esitystä, joka leikkaa Helsingin tuloista kymmeniä miljoonia ja avaa tietä kuntien liikelaitosten yksityistämiseksi. Eikö suunnan pitäisi olla päinvastainen, kuten kunnallisen liikelaitoksen perustaminen rakentamaan kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja?

13.2.2013

Arvoisa puheenjohtaja.

Lopuksi SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmä esittää, että ensi vuonna siirytään alueellisen osallistumisen ja osallistuvan budjetoinnin kokeiluista kohti laajempia kokonaisuuksia. Tällaisia voisivat olla esimerkiksi lähipalveluja ja palveluverkkoja koskevat ratkaisut.

Kiitos.

Valtuutettu Saarnio

Arvoisa puheenjohtaja, kiitos.

On tietysti mielenkiintoista päästä käyttämään ensimmäinen puheenvuoro ryhmäpuheenvuorojen jälkeen, kun oikeastaan pajatso on tyhjennetty. Mielenkiintoiseksi tietysti asian tekee se, että toinen parantaa kaupungin palveluja yksityistämällä niitä ja toinen satsaamalla lisää kaupungin omiin palveluihin. Ristiriidat ovat melkoiset. Kaikki me olemme viime vuosina kuitenkin satsanneet kaupungissa varsin paljon sähköisten palvelujen kehittämiseen, mutta näyttää, että niiden kehittäminen ei ole johtanut siihen, että me olisimme itse pystyneet asenteellisesti siirtymään juuri mihinkään vanhoista asetelmista.

On todellakin joskus paikallaan laskea, kun nyt talousarviota valmistelme, että mikä olisi ennaltaehkäisevän työn arvo jälkihoitoon nähdessä. Olen miettinyt, että kun esimerkiksi puhumme helposti siitä, miten terveystalveta järeteetään, niin olisi syytä miettiä, miten saisimme sellaista ennaltaehkäisevää työtä, jolla voisimme terveystalveta tarvetta oleellisesti vähentää. Tämä olisi aika mielenkiintoista. Toinen mielenkiintoinen asia nyt täällä on se, että onko esimerkiksi 100 kiloa hiekkaa levitettyä oikeaan aikaan ja sitten keväällä poistettuna halvempi ratkaisu kuin esimerkiksi 2 lonkkamurtumaa. Luulen, että on. Luulisi, että tämä sähköinen matematiikka pystyy tällaisia yhtälöitä ratkaisemaan.

Tässä mielessä toivonkin nyt, kun ensi vuoden budjettia valmistelme, että virkakoneistossa myös entistä enemmän pohdittaisiin tätä ennaltaehkäisevän ja jälkihoidon keskinäistä suhdetta. Tuleeko halvemmaksi satsata nyt esimerkiksi nuorisotakuun todella mittavaan toteuttamiseen ja tätä kautta vähentää mahdollisia syrjäytymisuhkia ja niitä sosiaalisia paineita, joita tilanne muuten aiheuttaisi? Mielenkiintoista on myös se, miten meidän ajattelumme on kehittynyt vuosien mittaan. Mehän esimerkiksi valtion puolella nyt satsamme eläinasiamiehen hommiin, mutta omaa vanhusasiamiestä me emme saa aikaiseksi. Ehkä tässäkin voidaan tilannetta viedä eteenpäin. Kannattaa nimittäin

13.2.2013

muistaa, että palvelu ei ole aina se, että viittaamme, että netissä palvelut ovat kehittyneet, on entistä helpompi valittaa kaikesta – kun valituksella olisi kasvot, puhelinnumero, voisi katsoa silmiin ja kysyä, onko näin ja mitä voitaisiin tehdä.

Tämä, miten palveluja kehitetään, on hyvin paljon myös asennekysymys. Tässä mielessä toivon, että kaikkien ohella käytetään matematiikkaa mutta myös silmiin katsomista, kun uutta budjettia valmistellaan.

Valtuutettu Lovén

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät kokouksen osanottajat.

Mainitsen tässä vaiheessa vain muutamia kohtia vuoden 2014 talousarvioehdotusta koskien. En aio käydä puheenvuorossani läpi kaikkea sitä, mikä vaatisi uudelleentarkastelua, sillä uskon 84 valtuustotoverini jatkavan siitä, mihin jään. Sitten asiaan.

Ensinnäkin investointiraamin ehdoton ylijaraja on mielestäni riittämätön. Talouden suvantovaiheessa ovat investoinnit panostuksia kasvuun ja tulevaisuuteen. Näin siis myös Helsingissä. Helsingin ei tule pönkittää talouttaan maa- ja kiinteistöomaisuuttaan realisoimalla aikaansaadulla kertaluonteisella pikavoitolla. Kaupungin tulisi ennemminkin jatkaa maan hankintaa kuin pohtia sen myyntiä.

Kohta ”kaupungin henkilöstömäärä ei strategiakaudella kasva vuoden 2012 lopun tasosta” olisi vähintäänkin muutettava muotoon ”kaupungin henkilöstömäärä ei strategiakaudella merkittävästi kasva vuoden 2012 lopun tasosta per helsinkiläinen”, siis kaupungin asukas. Tarkoitin tällä myös noita jo aiemmin mainittuja 30 000 uutta stadilaista.

Lopuksi haluaisin muistuttaa tähän liittyvästä periaatteesta, mikä on aika monesti puheenvuoroissa otettu esiin. Kaupungin on oltava yleisestikin asukkaiden tarvitsemien palveluiden tuottaja, ei niiden ostaja.

Kiitos.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtiontalouden tutkimuslaitos kertoi tänä aamuna radiossa, miten eri kunnissa toimeentulotukimenot kasvavat, ja se näkyy myös Helsingissä

13.2.2013

sekä viime vuodelta että myös ennusteessa tälle vuodelle. Tämä kertoo monesta asiasta. Muun muassa työttömyys kasvaa ja Helsingissä on paljon matalapalkkaisia ja pätkätöyläisiä, pienituloisia eläkeläisiä ja niin edelleen. Se näkyy toimeentulotuen jatkuvana kasvuna. Ihmiset eivät tule enää toimeen omalla palkallaan, eivät myöskään eläkepalkalla. Tälle huolestuttavalle kehitykselle pitää tehdä jotakin.

Työttömyys ja pienituloisuus näkyvät verotulojen supistuksena ja segregaation kasvuna. Segregaation kasvu ja terveys- ja hyvinvointierojen repeäminen puolestaan olivat valtuustoryhmien huolena Hyvinkään seminaarissa. Sosiaalidemokraattinen ryhmä korosti silloin omassa puheenvuorossaan, että strategian ja talousarvion läpileikkaavana linjana pitää olla juuri segregaation ja hyvinvointierojen supistaminen. Siinä ei ole onnistuttu viimeisten vuosien aikana, joten nyt viimeistään tähän asiaan pitää tarttua kaksin käsin.

Kaikesta tästä voi tehdä yhden johtopäätöksen. Helsingin on kehitettävä voimakkaasti työllisyys- ja elinkeinopolitiikkansa. Nyt verotulojen lasku jatkuu, ellei työpaikkoja saada lisättyä. On selvästi nähtävissä, että Helsinki on tässä peränpitäjänä moniin muihin naapurikuntiinsa verrattuna. Helsingin ja valtiovallan nuorisotakuun kunnianhimoinen toteuttaminen mutta myös muun työllisyys- ja elinkeinopolitiikan edistäminen on tärkeää.

Uusi sosiaali- ja terveysvirasto on mahdollisuus, mutta sen toimintamahdollisuudet on turvattava, jotta kehittämistyö voi jatkua. Yhdistymisen tulokset tulevat varmasti näkymään pitkällä tähtäyksellä, mutta liian rankka supistamisvaade voi katkaista myönteisen kehityskierteen. Siirtymävaihe vaatii joskus lisäpanoksia, jotta työvoimavaltainen organisaatio motivoituu kehitystyöhön. Tähän liittyy yksi suuri epäkohta, joka näkyy entisten sosiaali- ja terveysvirastojen palkkapolitiikan toteuttamisessa. Virastoissa oli harjoitettu suurin piirtein samantasoisissa töissä hyvinkin erilaista palkkapolitiikkaa. Nyt samassa virastossa nämä palkkaerot pitää harmonisoida, jotta se ei hierrä henkilöstön välisiä suhteita kaiken aikaa ja sitä kautta myös alenna kehittämismotivaatiota. Siksi pidän tärkeänä, että talousarvioon 2014 varattaisiin jonkinlainen ylimääräinen potti tähän palkkaharmonisointiin, jotta tämä asia saadaan korjattua. Järjestelyvaraeristä tätä asiaa ei voida hoitaa.

Kiitos.

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

13.2.2013

Vuoden 2014 talousarvion lähtökohtana tulee olla kunnallisveroprosentin säilyttäminen ennallaan. On turha kerätä lisää veroa muualle maahan siirrettäväksi. Kiinteistövero nousee automaattisesti verotusarvojen noustessa korottaen samalla asumiskustannuksia. Kiinteistöveroprosenttia ei täten myöskään ole aihetta korottaa. Lainoja eräännyttäväksi vuonna 2014 korkoineen 225 miljoonaa euroa. Helsingin lainakanta per asukas on tällä hetkellä 2 200 euroa. Se lienee mahdollista pitää ennallaan, ja lainaa voitaisiin ensi vuonna ottaa ehkä lisää noin 200 miljoonaa euroa. Yhteisö-, kiinteistö- ja kunnallisverojen tuoton uskon nousevan vuonna 2014 noin 2,9 miljardiin.

Kaupungin toimintamenot ovat vuosikausia nousseet muuta maata nopeammin. Käyttömenojen kasvu pitäisi vuonna 2014 jäädä inflaation tasolle. Investointitason ylläpitämiseksi olisi tärkeätä saada valtio osallistumaan muun muassa liikenneväylä- ja meluinvestointeihin nykyistä suuremmin panoksin. Helsingin kiinteistömassaa tulisi kehittää. Viime vuoden tilinpäätöksessä kaupungin maaomaisuuden rakennusten arvoksi on merkitty 4,3 miljardia euroa. Tässä massassa on suuri määrä kohteita, jotka ovat kaupungin toiminnan kannalta tarpeettomassa ja vajaassa käytössä. Niistä pitäisi pystyä luopumaan. Tämä tuntuu olevan kiinteistövirastolle varsin tuskallista.

Helsingin ulkoiset maavuokrat ovat noin 135 miljoonaa euroa vuodessa. Luku vastanee noin 1 %:n tuottoa tonttien pääoma-arvolle. Valtuuston asettama tavoite on 4–5 %. Tässä on selkeää tuottopotentiaalia, jos ja kun toimeen tartutaan. Ei voi olla oikein, että joutuu maksamaan omasta tontista kiinteistöveroä enemmän kuin mitä kaupunki perii maavuokraa vastaavasta tontista. Kaavoitusohjelman mukaan kaupunki kaavoittaa vuosittain 500 000 kerrosneliometriä uutta rakennusoikeutta. Sen nettoarvo on vähintään 300 miljoonaa euroa. Jos maan myyntitulot olisivat 100 miljoonaa euroa vuodessa, lisääntyisi kaupungin maaomaisuuden arvo kaavoituksen kautta vuosittain 200 miljoonalla eurolla. Lisäksi tulee yleinen maanarvon nousu. Maan myynti on luonteva keino palvelujen rahoittamiseksi.

Kaupungin tulisi rahoituksessa ottaa tavoitteeksi Koillis-Helsingin sora- ja asfalttoiminnan vihdoinkin vuoteen 2021 mennessä, jolloin tulee kuluneeksi yksi ihmisikä eli 75 vuotta alueen liittämistä Helsinkiin.

Omaishoitajat ovat ihmisryhmä, joiden toiminta tuo melkoiset säästöt kaupungille. Heitä tulee ottaa jatkuvasti lisää kaupungin tuen piiriin ja heidän toimintaedellytyksiään tulee parantaa.

13.2.2013

Viime vuonna tein talousarvioaloitteen suolistosyövän ennakkotutkimuksen käynnistämiseksi. Helsingissä ilmenee vuosittain noin 250 suolistosyöpätapausta, joiden hoitaminen maksaa noin 60 000 euroa per henkilö eli yhteensä noin 15 miljoonaa. Tämä euromäärä vastaa moninkertaisesti ennakkotarkastusten kustannuksia.

Valtuuston strategiaseminaarissa ilmeni, että kaupungin henkilökunnan sairasajan palkat ovat lähes 100 miljoonaa euroa. Ajattelin tehdä seuraavan toivomusponnen, että "Kaupunginvaltuusto edellyttää, että ryhdytään tehokkaisiin toimenpiteisiin yhteistyössä henkilöstön ja työterveyshuollon kanssa sairasajan poissaolojen vähentämiseksi", mutta se hän ei ole sallittua. Ehkä se voidaan muutenkin hoitaa.

Valtuutettu Mäki

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Samaan aikaan, kun valtuutetut miettivät kaupungin tulevien vuosien strategiaa, antoi apulaiskaupunginjohtaja Rädty lausunnon Helsingin Sanomille kaupunkimme terveysasemaverkostosta ja sen pilkkomisesta muutamiin suurempiin kokonaisuuksiin ja markettien terveyskioskeihin. Tällä lausunnolla apulaiskaupunginjohtaja ei antanut juuri aloittaneelle sosiaali- ja terveystieteiden osastossa ja etenkin sen henkilökunnalle aikaa edes aloittaa työtään ja sopeuttaa sote-uudistuksen muutoksia työhönsä.

Myllypurolaisena minun on helppo puhua terveyspalveluista. Kuuluuhan Myllypuron terveysasema näihin Rädyn mainitsemiin keskusterveysasemiin. En kuitenkaan voi uskoa, että Myllypuron terveysasema kykenisi tarjoamaan laadukkaita terveyspalveluja koko itäiselle Helsingille ympäri vuorokauden. Itäinen iltapäivystys mutta vain iltapäivystys Myllypurossa on aivan eri asia, ja se todella toisi itäisen alueen asukkaille parannusta terveyspalveluihin ja vähentäisi näin päivystyksien ruuhkaa.

Varhaiskasvatusvirasto aloitti toimintansa aivan uutena virastona vuoden alussa. Ensi vuoden budjettia laadittaessa täytyy ottaa ihan oikeasti huomioon lasten määrän kasvu, jotta vältetään budjetin ylityksiltä. Päivähoidossa pitää panostaa pieniin ryhmäkokoihin ja henkilökunnan, myös sijaisten, pysyvyyteen työhyvinvoinnin keinoin. Päivähoidon rinnalla tulee lapsiperheille tarjota myös leikkipuistojen kerhotoimintaa. Kerhot eivät kuitenkaan saa korvata päiväkotihoidon. Yhteistyö lastenneuvolan, lapsiperheiden palveluiden ja opetustoimen kanssa on erittäin tärkeä varhaisen puuttumisen keino alle kouluikäisille, ja yhteis-

13.2.2013

työmuotojen tiivistäminen ja niihin panostaminen pitää huomioida budjetissa.

Maahanmuuttajien suomen kielen opetus on aloitettava jo varhaislapsuudessa. Yksi kielitaidon tukemisen muoto on maahanmuuttajaäitien kielikoulutus leikkipuistojen kerhoissa ja perhetaloissa, joissa äiti voi osallistua koulutukseen lastenhoidon varmistuessa samoissa tiloissa. Kynnys on matala, mutta ilman riittäviä määrärahoja toiminta ei tavoita läheskään kaikkia maahanmuuttajaäitejä. Tämä on tärkeä asia, ja se pitäisi hoitaa kokonaisvaltaisesti Helsingissä.

Kotihoidon työntekijöiden palveluiden varassa asuu aina vain enemmän ja enemmän helsinkiläisiä ikäihmisiä. Budjetissa pitää huomioida työn raskaus ja riittävä ammattitaitoinen henkilöstömäärä kotihoitoon. Työ on aina vain suoritteisempaa, ja inhimilliseen vuorovaikutukseen, ihan vain jutteluun, pitäisi myös varata aikaa vanhusten luona. Toimin 8 vuotta vanhuspalvelujen muutoksenhakujaoston puheenjohtajana. Jaostossa käsiteltiin vanhusten ja heidän omaistensa valituksia palveluista koskien erityisesti tilanteita, joissa vanhus tai hänen omaisensa katsoivat, että kaupunki on tehnyt väärän päätöksen. Näiden vuosien aikana huomasin selkeästi, miten kriteerit muuttuivat ja kovenivat.

Meidän valtuutettujen pitää myös perusteellisesti pohtia sitä, mitä maksaa tulevaisuuden Helsingille koulupudokkuus, mitä maksaa, jos terveyseroja ei ihan oikeasti lähdetä kaventamaan, mitä maksaa asunnottomuus etenkin nuorten kohdalla.

Kiitos.

Valtuutettu Korkkula

Kun keskustellaan talousarvioehdotuksesta, pitäisi tuoda esiin harmaan talouden ja veroparatiisien rooli osana heikentynyttä taloudellista tilannetta ja pohtia laajempaa finanssikapitalismin roolia ja pankkien vastuuta nykyisen talouskriisin aiheuttajina. Kesken taantumun toimeenpannut kuntatalouden leikkaukset ajavat kunnat omatekoiseen entistä syvempään taantumaa. Kokoomuksen ajama talouskuri kääntyy tarkoitustaan vastaan, ja lopulta se vain lisää talouden niin sanottuja tasapainohäiriöitä. Tätä mieltä ovat myös kansainvälisen valuuttarahaston taloustieteilijät.

Olisi myös tärkeää suhtautua kriittisesti talousarviokeskustelun pohjana oleviin dokumentteihin. Esimerkiksi tässä liitteessä numero 1 valtiovarainministeriön suhdannekatsaus joulukuulta 2012 tarkastellaan brutto-

13.2.2013

kansantuotteen määrän muutosta lähivuosina ja ennustetaan tulevaa, mutta siinä ei puhuta esimerkiksi sanallakaan gini-indeksistä, joka mittaa tulojen jakautumista. Asioiden laskeminen ei ole puolueetonta matematiikkaa vaan poliittinen väline.

Kiitos.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa rouva puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Talouden heikentyneet kasvunäkymät ovat aiheuttaneet poliitikoissa pessimismin aallon. Eilisessä eduskunnan avajaisistunnon keskustelussa kaikki puhujat, varsinkin espoolainen Timo Soini, synkisteli, että kaikki menee Suomessa huonosti ja koko Euroopassa menee erittäin huonosti, vaikka Espoon velka on Suomen pieni eli 800 euroa per asukas. Helsingin velka on 3 050 euroa, ja sekin paljon pienempi kuin esimerkiksi Lahdessa, Vantaalla ja Jyväskylässä. Heillä menee huonommin kuin meillä. Helsingin väestö on vielä nuorta, ja meillä on yli 65-vuotiaita, siis minun ikäisiäni ja vanhempia, 15,4 %. Sekin on hyvä asia. Me saamme muuttovoittoa joka vuosi, ja vaikka nämä muuttajat ovatkin muualta maailmasta tulleita, niin suurin osahan heistä asettuu töihin tänne Helsingin ja Uudenmaan alueelle. Uudet asuinalueet houkuttelevat myös hyviä veronmaksajia.

Meidän asemamme on siis moneen muuhun kuntaan verrattuna aika hyvä, jos me vain pystymme pitämään menokuria. Viime vuonna me pystyimme kattamaan poistot, mikä on myös erikoista, koska muualla Suomessa kunnat kattoivat vain 74 % poistoista. Me emme kata investoinneista kuin 55 %, mutta niin kuin kaupunginjohtaja moneen kertaan on sanonut, niin se velka, mitä otamme investointeja varten, ei ole syömävelkaa, vaan se on investointeja tulevaisuuteen. Eli sekin asia on hyvin.

Saimme tämän vuoden alussa yhdistettyä sosiaali- ja terveystoimen, mikä on ollut tavoitteena 10 vuotta. Vaikka säästöjä tuskin syntyy, pysyy menokuri paremmin, kun toimitaan yhdessä virastossa, eikä osapainointiin ole enää aiheutta. Sosiaali- ja terveyslautakunta valtuutettu Maija Anttilan johdolla aikoo esittää teille ensi syksynä, miten tämä terveysasemaverkosto uudelleenorganisoidaan paremmaksi kuin nykyinen, ei missään tapauksessa huonommaksi. Olemme jo tähän mennessä ajatelleet näitä pääterveysasemia, joita tulisi olemaan esimerkiksi 4–5, esimerkiksi juuri Myllypuro. Kaikki lähiterveysasemat tulevat jatkamaan entiseen tapaan, mutta niissä ei tule olemaan iltavastanottoja

13.2.2013

niin kuin näissä pääterveysasemissa tulee. Sitten meidän täytyy vielä ympätä mukaan sosiaalitoimen palvelupisteitä. Maija kertoi eilen, että 400 pistettä täytyy saada jollakin tavalla mukaan tähän terveysasema-toimintaan. Eli pääterveysasemia ja lähiterveysasemia. Tämä kioski-sana on ihan väärä. En ymmärrä, mistä se on tullut tänne. Kioskihan tarkoittaa vain tällaista ennaltaehkäisevää toimintaa ja terveysneuvontaa.

Jos peruskoulun päättäneet nuoret saadaan kouluun ja työttömät töihin, säästyy toimeentulotukimenoja, jotka ovat nyt 147 miljoonaa. Siitä me voimme säästää rahaa ja lisätä sen esimerkiksi omaishoitoon, joka on paljon kannattavampaa kuin laitoshoido. Helsinkiläisen kannattaa katsoa optimistisesti tulevaisuuteen, vähän niin kuin Osku sanoi, sillä meillä on asiat paremmin kuin monella muulla ja meillä on loistava tulevaisuus.

Valtuutettu Karhuvaara

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Silloin, kun rahaa on vähän – ja tulevaisuudessa sitä on entistä vähemmän, kun katsotaan kuinka paljon pienituloisten asuntokuntien osuus on viime vuosina Helsingissä lisääntynyt – niin meidän pitää oikeasti miettiä palvelupisteiden ja rahojen kohdistamista niihin ryhmiin, jotka tulevat paitsi veronmaksajille kalliimmaksi myös inhimillisesti ottaen heikentävät ihmisten hyvinvointia. Meidän on uskallettava priorisoida ja meidän on uskallettava tehdä toisin.

Viimeisimmästä kaupunkitilastosta näemme kaikki, että ne kaupunginosat, joissa on työttömyyttä, matala koulutustaso, maahanmuuttajia, nuorisotyöttömyyttä, toimeentulotuen ja asumistuen tarvetta, näkyvät aivan selvästi päällekkäisinä alueina. Kaupungin tilastojen mukaan myös lastensuojelun asiakkaat ovat samoilla alueilla, ja 0–17-vuotiaiden kohdalla joissain peruspiireissä jopa 23 % on näitä lastensuojelun asiakaslapsia. Tärkein kiireelliseen sijoitukseen johtanut syy on ollut vuonna 2011 päihteidenkäyttö.

Terveydenhuollon kannalta kuormittavinta on yli 75-vuotiaiden määrän kasvu, ja määrä on nyt jo kaksinkertainen, mutta nopea kasvu alkaa vasta 2020-luvulla. Vaikka huoltosuhde onkin parempi kuin maassa keskimäärin, ikääntyvän väestömäärän suhde on otettava vakavasti, koska suurten eläköityvien terveystoimen työntekijöiden poistuma ei välttämättä täyty nuoremmilla työntekijöillä, jos me emme pysty luomaan terveyskeskuksesta ja yleensäkin meidän terveys- ja sosiaalivi-

13.2.2013

rastosta houkuttelevaa ja osaamisen varmistavaa työpaikkaa. Samoin myös suomen kieltä äidinkielenään puhuvien työntekijöiden tilanne on sellainen, että heistä kilpailevat myös yksityisen alan työnantajat. Lisäksi toimeentulotuen saajista 78 % on yksinasuvia kotitalouksia, joista yli 60 % on yksinäisiä miehiä, ja hekin ovat ryhmä, joka tulevaisuudessa kuormittaa terveydenhuoltoa.

Työvoiman saatavuuden takia meidän on veloitettava täältä asunnon saaneita heti kielikoulutukseen ja mahdollistettava se, että lapset pääsevät päiväkotiin, ja helpotettava sitä kautta äitien lähtemistä kotoa tustumaan tähän meidän omaan yhteiskuntaamme.

Pitkäaikainen työttömyys on lisääntynyt ja sen myötä myös toimeentulotuen tarve ja terveyserot. Mikäli terveys- ja sosiaalitoimi ei uskalla monipuolistaa palvelujen tuotantotapoja ja panostaa terveyspalveluihin seinien sijaan, matalan kynnyksen terveyspisteet tavoittaisivat myös ne ihmiset, jotka eivät nyt mene lainkaan lääkäriin. Ihmisten odotuttaminen palvelujonossa on typerintä ja lyhytnäköisintä täällä, missä apu ja palveluja löytyy, jos niitä halutaan. Palveluseteli ja ostopalvelu myös työllistävät, ja se on hyvä muistaa, kun täällä puhutaan siitä, että Helsinkiin tarvitaan lisää työpaikkoja.

Kun näitä viimeksi mainittuja tapoja täällä voimakkaasti vastustetaan, unohdetaan, että vain yksityinen sektori tuo kassaan uutta rahaa ja antaa mahdollisuuden alueellisten palvelujen räätälöintiin asiakaskunnan rakenteen mukaan. Perusterveydenhuollon ja terveyskeskusten työ onkin yhdessä systemaattisesti koulujen ja liikuntatoimen kanssa saatava tuottamaan terveyshyötyä, joka voidaan mitata asiakkaan saamana hyötynä.

Kiitos.

Valtuutettu Torsti

Arvoisa puheenjohtaja, valtuutetut.

Tässä nyt tosiaan kietoutuu toisiinsa tulevien 4 vuoden strategia, ja tämä on ensimmäinen talousarvioesityksen lähete keskustelu, jota tämä valtuusto tekee, ja aika voimakkaasti monissa puheenvuoroissakin kuuluu, että me olemme aloittamassa tämän valtuuston ikään kuin taloustarinan kirjoittamista. Siihen varmaan lähtökohtana täytyy olla se strategia seminaarissa kuultu kaupunginjohtaja Pajusen arvio edellisestä kaudesta. Hirveän monissa asioissa onnistuttiin ja yhdessä asiassa epäonnistuttiin, tässä eriytymis- ja eriarvoisuuskehityksen suunnan

13.2.2013

muutoksessa. Me olemme kuulleet myös taloudenpidosta paljon, ja arvioisin, että viimeisen 4 vuoden aikana myös siinä olette aika hyvin onnistuneet te, jotka täällä olette istuneet ja Helsingin kaupunkia eteenpäin vieneet huomioiden se valtava muutos, joka sekä maailman että Euroopan ja Suomen taloustilanteessa tapahtui. Meidän lähtökohta ei ole niin huono kuin se voisi olla.

Koska tämä on lähetekeskustelu, jossa voi antaa evästystä jatkovalmisteluun, niin omat terveiset liittyvät tässä kohtaa työllisyyteen ja sitä myöten jossain määrin myös tuottavuuskysymyksiin. Työllisyyteen erityisesti 3 ryhmän osalta: nuorten, pitkäaikaistyöttömien ja maahanmuuttajien. Nuorten kohdalla täällä on mainittu yhteiskuntatakuun kunnianhimoinen vahva toteutus moneen kertaan.

Luulen, että tässä kohtaa, kun me olemme edelleen epävarmassa suhdannetilanteessa, on erittäin viisasta politiikkaa miettiä ensi vuoden talousarvion osalta, pitäisikö todella laittaa jotain ekstraa tässä kohtaa sinne nuoriin, miettiä jotain Helsingin nuorten määräaikaista työllistämistakuuta, ja sitten voidaan jossain määrin ikään kuin kaupungin sat-sauksia keventää, kun suhdannetilanteet paranevat. Tässä kohtaa nuorten työllisyys tulee heikkenemään, jos suhdanteet pysyvät vielä epävarmoina. Nuoret aina reagoivat enemmän kuin muut ryhmät. Heidän tilanteensa on epävarmempi.

Pitkäaikaistyöttömien kohdalla ehkä täytyy viitata sekä valtuutettu Männistöön että ainakin Puhakkaan ja moneen muuhunkin, jotka ovat kaivanneet mahdollisuuksia uudensuuntaisiin toimintatapoihin ja siihen, että Helsinki voisi hyödyntää valtion hankkeita niin kuin muutkin maakunnat. Helsingille on tälle vuodelle lähes 2 miljoonaa varattuna pitkäaikaistyöttömyyden kuntakokeiluun, ja sama varaus on ensi ja seuraavalle vuodelle. Siinä nimenomaisesti haetaan uusia tapoja lähestyä tätä varsin hankalaa problematiikkaa. Ilkka Taipale täällä edellisessä kokouksessa puhui siitä, että Helsinki voisi näyttää esimerkkiä myös itse työllistämällä joskus pitkäaikaistyöttömiä. Me tiedämme, että sitä on kyllä tehty, mutta täälläkin on varmasti kehitettävää paljon. Tämä valtion kuntakokeilu tarjoaa nyt aivan loistavan tilaisuuden myös kehittää uutta.

Kolmas ryhmä, siis maahanmuuttajat. Myös siellä taas kerran on valtion kanssa tehty hiljattain uusi aiesopimus, ja Helsinki tekee tällä hetkellä aivan johtavaa maahanmuuttajien työllisyyteen panostavaa politiikkaa. Kannustan kovasti, että ensi vuoden talousarviossa se taas näkyy.

Tällä viikolla ehkä moni huomasi uutisen. Helsingin kaupunki on se, joka ensimmäisenä Suomessa rohkenee kokeilla nimetöntä työnhakua. Viime vuonna teetettiin TEM:n toimesta tutkimus, joka osoitti, että esi-

13.2.2013

merkiksi venäläisellä nimellä täytyi lähettää kaksi kertaa enemmän työhakemuksia muuten samanlaisilla papereilla kuin suomalaisella nimellä. Tämän tutkimuksen tulosten pohjalta Helsinki lähti nyt kokeilemaan ensimmäistä kertaa toisenlaista toimintatapaa.

Nuoret, maahanmuuttajat ja pitkäaikaistyöttömät erityisen työpoliittisen huomion kohteeksi ensi vuoden valmistelussa. Toivoisin vielä ehkä säännöllisempää seurantaa. Sirpa Puhakka ehdotti kertaa vuodessa, mutta luulen kyllä, että me haluamme vähän tiheämpää katsantoa ainakin nuorten kanssa edistymisestä.

Lopuksi esittäisin työpolitiikan osalta, että Helsingin kaupunki tavoittelisi Suomen parasta työelämää. Siihen liittyen on kansainvälinen hanke alkamassa, ja kaikki eväät ovat siellä. Puhutaan siitä sitten Ritva Viljaselle lisää. Taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävää talouskasvua Helsinkiin, ja sitä myötä hieno talousarvio varmasti tulee, meidän tarinamme alkaa siitä.

Kiitos.

Valtuutettu Pelkonen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Nuoret ja toimeentulotuki on monessa puheenvuorossa ja täällä salissa tänään mainittu, ja tällä samalla aihepiirillä jatkaisin minäkin. Vuoden alussa voimaan astuneeseen nuorisotakuuseen liittyy suuria odotuksia, ja hyvä niin, mutta pahoin pelkään, ettei tämä pelkkä nuorisotakuu yksin kaikkea pelasta. Helsingissä jo pelkästään on noin 7 000 toimentulotuella pääsääntöisesti elävää nuorta, joista moni on vakavassa syrjäytymisvaarassa. Suurin ongelma näiden nuorten kannalta tässä asiassa on se, että he voivat hakea pitkiäkin aikoja toimeentulotukea tapaamatta koskaan sosiaalityöntekijää kasvotusten. Tämä tarkoittaa sitä, että kukaan ei välttämättä tiedä, keitä nämä nuoret ovat ja mikä heidän ongelmansa siitä avuntarpeesta puhumattakaan.

Tukikierteeseen jumiutuneiden nuorten aktivoimiseksi olisi erittäin tärkeää velvoittaa sosiaalityöntekijät tapaamaan kaikki alle 25-vuotiaat sosiaalitoimessa asioivat nuoret, jotta päästäisiin jonkinlaiselle kartalle edes siitä, keistä on kyse, ja jotta heidät voitaisiin oikeaan osoitteeseen ja suuntaan johdattaa. Lisäksi olen itse sitä mieltä, että terveet ja työikäiset nuoret tulisi velvoittaa tarttumaan johonkin nuorisotakuun tarjoamista vaihtoehtoista, on se sitten koulutuspaikka, kuntoutuspaikka, työpaja tai muu. Pelkän toimeentulotuen valitseminen siksi, ettei jokin

13.2.2013

homma kiinnostaisi, ei saisi olla edes vaihtoehto nuorille. Nyt se on. Tässä ei ole mitään järkeä ei kansantaloudellisesti eikä inhimillisesti.

Kiitos.

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

”Suuret kaupungit ovat aina olleet tiedon ja osaamisen tihentymiä, mutta globalisoituvassa tietoyhteiskunnassa yliopistojen ja tutkimuksen rooli innovaatioiden lähteenä korostuu entisestään. Kaupunkien välisessä kilpailussa Helsingin vetovoima voi perustua vain vahvaan osaamispääomaan sekä luovuutta ja yrittäjyyttä arvostavaan ympäristöön.” Tämä lainaus on suoraan Helsingin innovaatorahaston perustamiskirjasta. Mutta mikä kaupunki on valmis tekemään nyt muun muassa tämän nykyisen investointibudjetin osalta? Miten nämä tavoitteet osaamisen vahvistamisesta näkyvät meidän budjetissamme?

Valtuuston strategiaseminaarissa käytettiin hyviä puheenvuoroja. Tällaiset pelkät uusyrittäjyyskeskukset eivät riitä, vaan monelle pienyrittäjälle on tärkeämpää, että palvelut ovat kunnossa, terveystalvelut ovat kunnossa ja koulutuspalvelut ovat kunnossa. Osaajia riittää. Muun muassa on tullut esiin ammattikouluverkoston huono kunto. Siellä olevat tilat eivät houkuttele nuoria opiskelemaan.

Kaupungin kassaan rahaa tulee ylivoimaisesti eniten verotuloista. Kaupunki on kyllä korvat herkällä kuuntelemassa muutaman ison yrityksen tarpeita, mutta missä näkyy pienten ja keskisuurten yritysten kuunteleminen, saati sitten asukkaiden kuunteleminen? Aika moni varmaan luki Helsingin Sanomista, kuinka Espooseen nousee uusia upeita oppimiskeskuksia eli peruskouluja. Meillä keskustelu tuntuu junnaavan vain siinä, onko edes välttämättömät homekorjaukset varaa tehdä ja mistä koulusta ja lähipalveluista leikataan.

Miksihän nuoret perheet jäävät Helsinkiin kantakaupunkiin asumaan ja maksavat tänne mieluummin verotuloja kuin jonnekin muualle? Voisi kuvitella, että jotain merkitystä on sillä, että palvelut ovat lähellä, ehkä kivijaloissa, siellä on hyvät leikkipuistot, meillä on palveluita kuten Keskuspuisto, Helsingin merellisyys, on vanhaa arkkitehtuuria, jota arvostetaan, ja niin edespäin. Sen sijaan on vaikea uskoa, että ruuhkautuva kantakaupunki, jota käytetään läpimenoalueena, houkuttelisi kaupunkilaisia asumaan täällä. Tällaisten tiiviiden, viihtyisien asuinalueiden rakentaminen on hyvin hankalaa kuitenkin nykypolitiikalla. Jos Hernesaa-

13.2.2013

ren merentäyttöihin ollaan käyttämässä neljännes suunnitellusta vuosittaisesti budjetista, on investoinnin tuotettava takaisin jotakin muutakin kuin muutamalle helikopteriyritykselle.

Olisi tosi tärkeää, kun käydään läpi meidän investointisuunnitelmaamme, että siellä olisi jonkunäköinen arvio osoitettavissa siitä, minkälaisia hyötyjä ne investoinnit tuottavat takaisin, oli se sitten terveyttä, osaamista tai suoria euroja. Nyt on esimerkiksi tutkittu, että jokainen pyöräilyyn sijoitettu euro tuottaa sen yli kahdeksankertaisena takaisin. Muitakin tällaisia näyttöjä olisi nyt hyvä saada.

Vielä lopuksi totean, että tarvittaisiin muitakin tällaisia mittareita kuin teollisuustuotannon volyymitarkastelu. Valtaosa BKT:sta ei kuitenkaan tule enää teollisuudesta vaan palveluista, ja etenkin Helsingin kannalta tämä on keskeistä, joten se osaamisen ja palveluiden rooli pitäisi näkyä myös meidän budjetissa ja investoinneissa.

Kiitos.

Valtuutettu Vuorjoki

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Täällä on nyt monissa puheenvuoroissa esitetty erilaisia talouslukuja ja huolta talouden kestävydestä. Minä esitän tässä nyt vielä pari talouslukua lisää. Valtiovarainministeriön vuonna -97 tekemän laskelman perusteella yhden työelämästä syrjäytyneen henkilön yhteiskunnalle aiheuttamat kustannukset koko tämän henkilön elinaikana ovat noin 1,4 miljoonaa euroa. Tähän sisältyy esimerkiksi yhteiskunnan tukia, korvauksia ja verotulojen menetystä. Toisaalta sitten taas yhden sosiaali- ja terveys- tai kasvatusalan työntekijän tai ammattilaisen palkkakustannukset ovat korkeintaan noin 50 000 euroa vuodessa.

Konkretisoin tätä nyt kuvitteellisella esimerkillä. Jos kuvittelemme, että meillä on yksi nuori, joka joittenkin omaan elämäntilanteeseensa liittyvien vaikeuksien takia on vakavassa vaarassa syrjäytyä työelämästä, ja että tämän nuoren tueksi palkataan 5 vuodeksi täysipäiväinen sosiaalityöntekijä tai nuorisotyöntekijä ja tämän työntekijän tuella nuori pääsee opiskelemaan, saa ammatin, työllistyy ja pysyy työelämässä koko elämänsä, niin tämän 5 vuoden täysipäiväisen työntekijän palkkaaminen on tämän nuoren elinaikana tuottanut huomattavasti enemmän säästöjä kuin rahanmenoa.

Tämä oli kuvitteellinen esimerkki. Tosielämässä näin raskas tuki, täysipäiväinen työntekijä, ei koskaan ole tarpeen, eikä edes ole optimaalis-

13.2.2013

ta, jos ajatellaan, miten saadaan nuorta tuettua työelämään, mutta toisaalta väitän myös, että se optimaalinen tuki, millä kaikkein parhaiten pystytään saamaan syrjäytymisvaarassa olevia nuoria kouluun ja työelämään, on enemmän kuin mitä tällä hetkellä meillä on tarjolla eri palveluissa. Niitä ammattilaisia, jotka pystyvät tukemaan nuoria elämän alkuun sellaisissa poikkeuksellisen vaikeissa tilanteissa, löytyy esimerkiksi lastensuojelusta, nuorten mielenterveyspalveluista, oppilashuollostosta ja nuorisotyöstä. Uskon, että jos näitä työntekijöitä olisi enemmän ja heillä olisi enemmän aikaa rauhassa kohdata ja tukea nuoria, niin nykyistä useammat nuoret selviytyisivät veronmaksajiksi asti ja tuottaisivat myös meille Helsingin kaupungille tarpeellisia tuloja.

Meille on nyt puhuttu paljon vastuullisesta ja kestävästä talouspolitiikasta, ja on ihan totta, että jos me ajattelemme taloutta yhden vuoden tai yhden valtuustokauden perspektiivillä, niin taloutta voi tasapainottaa sillä tavalla, että leikataan palveluiden kustannuksia, mutta jos pyritään tasapainottamaan taloutta esimerkiksi 10 tai 20 vuoden perspektiivillä, niin silloin kestävää taloudenhoitoa on lisätä esimerkiksi ennaltaehkäisevään lastensuojelutyöhön tai mielenterveyspalveluihin käytettävää rahaa, koska nämä rahat tuottavat meille myöhemmin moninkertaisia säästöjä.

Myönnän, etten ole tässä nyt pyyteettömästi talouden tasapainottamisen asiassa, vaan kun tästä puhun, niin kyllä minua ohjaa myös halu lievittää inhimillistä kärsimystä. Sen takia minun mielestäni ihmisille pitää tarjota tukea elämänlaadun parantamiseksi silloinkin, kun ei oikeastaan ole toivoa siitä, että he jossakin vaiheessa päätyisivät työelämään. Toisaalta, kun puhutaan nuorista, niin yleensä sitä toivoa aina on, ja aina on, kun riittävästi tarjotaan tukea, niin aina on siihen mahdollisuus olemassa. Minä olen näillä luvuilla nyt pyrkinyt osoittamaan, että taloudellisten säästöjen näkökulmasta ei voi perustella leikkaamisten lasten, nuorten tai perheiden palveluista, vaan pikemminkin niihin pitäisi lisätä rahaa.

Kiitos.

Valtuutettu Razmyar

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä on tullut monta tärkeää puheenvuoroa, ja nostaisin ihan tässä muutaman yksittäisen kommentin. Maahanmuuttajien kotoutumisesta on puhuttu myös tänään paljon, ja se on erittäin tärkeää. Nostaisin esille vielä erityisesti maahanmuuttajaäitien kotoutumisen, joka on myös

13.2.2013

puhututtanut tänään. Yksi konkreettinen keino voisi yhtenä monien muiden joukossa olla se, että me takaamme päivähoitopaikka myös kotona olevien äitien lapsille. Kokemukset esimerkiksi Ranskassa osoittavat sen, että päivähoito on parasta kotoutumista niin äideille kuin lapsille.

Toinen asia on homekoulut, joihin on myös tänään viitattu useaan otteeseen. Mitä pidempään näitä korjauksia lykätään, sitä kalliimmaksi se valitettavasti tulee paitsi terveydenhoitokustannuksina niin puhumattaakaan tästä inhimillisestä puolesta.

Kolmantena asiana on myös korostettu työllisyyttä, joka on ilman muuta kaupungin elinehto. Nostaisin esiin vielä erityisesti näitä pienyrityksiä, joihin nimenomaan syntyy joka päivä ja koko ajan uusia työpaikkoja. Näin ollen niiden toimintaedellytyksiä ei voi olla korostamatta liikaa.

Kiitos.

Valtuutettu Loukoila

Kiitos puheenjohtaja.

Vasemmistoliitto nosti ryhmäpuheenvuorossaan esille kaupungin raskaan korjausvelan sekä investointisuunnitelman, jossa kaupungin investointikohteiden priorisointi tulee tehdä huolella. Olisiko nyt tässä taloudellisessa tilanteessa järkevä kohdentaa investoinnit siten, että saatetaan ensin loppuun jo aloitetut aluerakentamiskohteet, kuten Kalasatama, Jätkäsaari ja Kruunuvuorenranta, sekä investoidaan välttämättömiin korjauksiin, kuten homekouluihin, homepäiväkoteihin ja vaikkapa huonossa kunnossa oleviin siltoihin. Eli saatetaan kuntoon kaupungin nykyomaisuus. Tämä on järkevää priorisointia ja taloudellisesti kannattavaa investointia. Välttämättä ei tarvitse aloittaa täysin uusien alueiden kaavoittamista ja rakentamista ennen kuin vanhat alueet ovat valmiita. Jo nyt kaavoitetuille alueille voidaan asuttaa kymmeniätuhansia uusia helsinkiläisiä.

Lopuksi tähän vielä kommenttina kokoomukselle, kun kokoomus esitti, ettei investoinneista luovuta vaan säästetään toimintamenoista, niin tuntuu ihmeelliseltä, kun kaupungin väkimäärä väistämättä kasvaa, niin eihän tämä yhtälö millään toimi. Myös toimintamenot kasvavat väistämättä.

Kiitos.

13.2.2013

Valtuutettu Rydman

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Edellinen valtuusto joutui päättämään työnsä toteamalla joulukuussa, että kulunut nelivuotiskausi oli liiki kaksinkertaistanut kaupungin velkamäärän. Kaupungin toimintamenojen kasvun hillitsemisestä ei ole ollut merkkejä juuri muualla kuin puheissa. Tänään otettu velka on pois huomisen hyvinvoinnista, ja nykyinen velkaantumiskehitys on siten keskimääräistä taloudenpitoa. Uudella valtuustolla on nyt kaikki mahdollisuudet jäädä historiaan toisella tavalla. Uskon, että valtaosa meistä iloitsisi, mikäli voisimme 4 vuoden päästä todeta, että tällä valtuustokaudella teimme asiat toisin. Saimme velkaantumisen käännettyä laskuun, pidimme huolta kaupungin taloudesta ja varmistimme, että kaupungilla on taloudelliset edellytykset palvella asukkaitaan myös tulevaisuudessa.

On meistä itsestämme kiinni, haluammeko jättää tällaisen positiivisen jäljen alkaneesta valtuustokaudesta. Se edellyttää meiltä itsekuria ja malttia. Se edellyttää kykyä pidättäytyä tarpeettomista menonlisäyksistä ja rohkeutta kyseenalaistaa myös nykyistä kaupungin rahankäyttöä. Lyhytnäköisten poliittisten intressien ei saa antaa mennä pitkän tähtäimen vastuullisen taloudenpidon edelle.

Hyvä valtuusto.

Vastuullisen taloudenpidon ja tarkan euron talouspolitiikan tueksi tarvitsemme määrätietoisia toimia kaupungin kilpailukyvästä huolehtimiseksi. Helsingillä on edellytykset ylläpitää palveluitaan ainoastaan, mikäli kaupungilla on verotuloja. Tämä ei tarkoita maksimaalista veroprosenttia vaan sitä, että Helsinki on riittävän houkutteleva kaupunki sekä yrityksille että ihmisille. Tällä hetkellä Helsinki ei valitettavasti sitä ole. Helsingin kilpailuvaltit naapureihinsa nähden ovat heikentyneet koko ajan. Helsinki on muuttoliikkeen suhteen häviöjä, mikäli katsotaan taloudellisia mittareita. Keskimääräinen Helsinkiin muuttaja tienaa vuodessa yli 4 200 euroa vähemmän kuin keskimääräinen Helsingistä pois muuttava henkilö. Näin ei voi jatkua. Muuten veropohjamme murenee ja tarve kaupungin menojen supistamiselle kasvaa entistäkin suuremmaksi.

Niin toivottavaa kuin kuntarakenteen uudistus pääkaupunkiseudulla olisikin, emme voi jättää huolehtimatta omasta kilpailukyvästämme vain sitä odotellessa. Kuntaudistuksen takkuinen eteneminen alleviivaa tarvetta sille, että varaudumme huolehtimaan kilpailukyvästämme myös sellaisessa tilanteessa, että pääkaupunkiseudun kuntarakenne ei mer-

13.2.2013

kittävästi nykyisestä muutukaan. Veronkorotuksiin ei missään tapauksessa ole varaa, jollemme halua entisestään kiihdyttää parhaimpien veronmaksajiemme joukkopakoa kehyskuntiin.

Parhaat valtuutetut.

Opetuslautakunnan varapuheenjohtajana en malta olla mainitsematta, että Helsingin harvoja selviä kilpailuvaltteja naapurikuntiimme nähden ovat laadukkaat ja monipuoliset koulutuspalvelut. Meidän on kyettävä huolehtimaan tästä kilpailuvaltista. Se ei edellytä massiivisia menon lisäyksiä. Se edellyttää ainoastaan, että osaamme nähdä monipuoliset, erikoistuneet ja omanlaisiaan ratkaisujaan paikallisesti tekevät koulumme kaupungin keskeisenä voimavarana sen sijaan, että yrittäisimme väkisin pakottaa niitä samaan muottiin kauniilta kuulostavien poliitisten tavoitteiden nimissä.

Valtuutettu Arajärvi

Herra puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Aina selvitetään, että tänä vuonna ja ensi vuonna pärjäämme, mutta sitten tulee tsunami. Siispä emme säästä tarpeeksi. Todellista, inhimillistä, vaikuttavaa ja taloudellista säästöä on ehkäisevä toiminta, niin kuin täällä on moneen kertaan todettu. Sillä parannetaan vaikkapa edellisessä puheenvuorossa penättyä kilpailukykyä.

Kipeät ja haavoittuneet on hoidettava, mutta hoidettava on myös tulevaisuus. Suurin tulevaisuuskysymys on lasten ja nuorten koulutus. Jokainen toisen asteen kouluttamatta jäänyt on tuhlauksena sekä nuoren että yhteiskunnan kannalta. Asiaan on kiinnitettävä huomiota jo varhaiskasvatuksessa. Se merkitsee usein toimenpiteitä koulun ulkopuolisilta toimijoilta. Selkeintä tämä on ehkä koulu- ja opiskelijaterveydenhuollossa, koulupsykologeissa ja koulukuraattoreissa, mutta myös nuorisotyö, maahanmuuttajien kielenopetus ja niin edelleen ovat tärkeitä. Lastensuojelun sijoituksissa kuusikkokunnat eli kuusi suurinta kuntaa tai kaupunkia vastaavat 80 %:sta sijoituksia. Kannattaisiko näiden kuntien yhdessä selvittää, mitkä ovat parhaat, toimivat käytännöt, joilla vähintäänkin päästään sijoituksista avohuoltoon ja mieluummin vielä tietysti avohuollosta vielä varhaisempaan lastensuojelun tarpeen ehkäisyyn.

Kaupunkien kannattaisi ylipäänsä yhdessä selvittää toiminnat ehkäisevän toiminnan vahvistamiseksi. Hyvä on myös havaita, että tehostamalla esimerkiksi mielenterveys- ja päihdehuollon palveluja on mahdollista vähentää toimeentulotuen käyttöä ja sakkomaksuja pitkäaikaistyöttö-

13.2.2013

mien työllistämättä jättämisestä. Lisäksi tällä tavalla saadaan parhaimmillaan uusia veronmaksajia ja merkittäviä veronmaksajia siltä kannalta, että työttömyysturvan käyttämisen asemasta he esimerkiksi maksavat sitä.

Yksi huomautus: palveluseleleistä voi kieltäytyä. Täällä hehkutettiin jossakin vaiheessa merkittävästi palvelusetelien merkitystä. Jos yksilö kieltäytyy palvelusetelistä, on kunnan velvollisuus järjestää palvelut toisella tavalla. Tämä tarkoittaa siis käytännössä sitä, että kaupungin on ylläpidettävä palveluvarustusta, mutta se palveluvarustus on pienempää väestöryhmää varten. Aika kyseenalaista säästämistä sen ohella, että tietysti palvelusetelillä siirretään kustannuksia kaupungilta yksilöille, ja kaiken lisäksi niin, että he eivät edes saa hyväkseen sairausvakuutuksen kattoa, joka muissa siis sairausvakuutuksen kautta käytetyissä terveyspalveluissa on olemassa.

Aika kyseenalainen kannanotto on säästää tällä menetelmällä. Itse asiassa jos haluaa jotenkin yhteenvedon tästä esityksestä, niin olen vahvasti sitä mieltä, että tehokkuus on tärkeää mutta oikeudenmukaisuus välttämätöntä.

Valtuutettu Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluan puheenvuorossani nostaa esille kaksi teemaa, jotka tänään ovat jääneet aika vähälle huomiolle. Usein on vaikea löytää perussuomalaisten kanssa yhteisesti kannatettavia poliittisia tavoitteita. Tänään kuitenkin perussuomalaisten ryhmäpuheenvuorossa nostettiin esille yksi, jota voin täydellä sydämellä tukea.

Yksinäisiä asunnottomia oli Helsingissä oli 4 100 ja asunnottomia perheitä 300. Näin uutisoi Helsingin Sanomat eilen. Helsingissä alle 25-vuotiaiden ja maahanmuuttajien asunnottomuus lisääntyy selvästi. 6 vuodessa vailla vakinaista asuntoa elävien määrä on kasvanut Helsingissä 42 %:lla. Helsingissä asunnon saantia hankaloittaa heikentynyt ARA-vuokra-asuntotilanne. Kaupungin asuntojonossa oli marraskuussa 27 000 kotitaloutta. Muissa suurissa kaupungeissa asunnottomuus väheni tai pysyi ennallaan. Eniten asunnottomuutta ovat 4 vuodessa onnistuneet vähentämään Tampere, Oulu ja Lahti. Helsingin olisikin syytä hakea oppia muualta siihen, miten asunnottomuutta saadaan vähennettyä.

13.2.2013

Toinen iso teema, josta ei tänään ole niin puhuttu, on demokratian lisääminen. Erityisesti äänettömäksi vaiennettu ryhmä, kuten lapset, nuoret ja maahanmuuttajat. Miten heidän asukasdemokratiaansa lisätään? Meidän ei tule tässä kaupungissa enää lisätä näennäisdemokratiaa. Asukasfoorumeihin osallistuu monesti kaikkein aktiivisimmat asukkaat. Kuulijoita myös harvoin tilastoidaan, jolloin ei oikein tiedetä, ketä oikeastaan kuullaan, kun kuullaan asukkaita. Usein asukasdemokratia muuttuukin demokratiateatteriksi, kun annetaan ääni kaikkein aktiivisimmille.

Kiitos.

Ledamoten Wallgren

Bästa ordförande, bästa fullmäktige.

Kolme pointtia. Ensimmäinen koskee talousarvion tai tehdyn esityksen peruslähtökohtia. Valmistelussa talousarviossa 2014 lähdetään siitä, että vastuullinen vastaus kuntien taloudelliseen ahdinkoon on systemaattinen leikkauslinja. Meidän on hyvä tiedostaa, että tämä lähtökohta ei ole yhteensopiva sellaisen hyvinvointipolitiikan kanssa, joka tavoittelee hyvinvointierojen vähentämistä. Syy on lyhykäisyydessään seuraava: julkisen sektorin suhteellisen aseman alasajo johtaa tyypillisesti hyvinvointierojen kasvuun, sillä menot hyvinvointisektorilla kasvavat erityisesti raskaiden toimenpiteiden osalta. Kun näin käy, niin tulee kestävyysvaje sosiaalsektorilla. Kun näin käy, niin meillä ei ole sitä yleistä huolenpitoa, joka johtaa siihen tavoitteeseen, mikä meillä oli ? tähän terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseen. Haluan huomauttaa, että tämä sosiaalisen kestävyuden ylläpito, joka pitää olla myös talousarvion lähtökohtana, on myös edellytys sille, että Helsinki säilyttää asemansa ekologisesti vastuullisena kaupunkina. Tämä lähtökohdista.

Toiseksi pienempi mutta tärkeä pointti on se, että miten energia ja talous kohtaavat. Tässä valtuustosalissa voi usein saada sellaisen käsityksen, että tärkein tapa budjetissa huomioida ekologinen vastuu on se, että investoidaan siihen, että siirrytään fossiilienergiasta uusiutuviin ja biopolttoaineisiin, ja vaikka tämä onkin tärkeä toimintalinja, niin tätä tärkeämpää on se, että me investointipolitiikassa energiasektorilla kiinnitämme huomiota siihen, millä tavalla voidaan energiantarvetta ja -kulutusta vähentää. Väitän, että tämä on tärkeämpi toimintalinja kuin se, että siirrytään pois fossiilista, ja toivon, että tämä otetaan huomioon talousarvion suunnittelussa jatkossa entistä voimakkaammin.

13.2.2013

Kolmas pointti liittyy siihen, mitä aiemmin puhuin siitä, että pitää toimia siten, että hyvinvointipolitiikan raskaiden menoerien kasvu voidaan pysäyttää ja se vaatii tätä kokonaisvaltaista hyvinvointipolitiikkaa ja panostusta siihen. Vastaavasti tulopuolella pitää nähdä, kuinka tärkeää on elinkeino- ja hankintapolitiikassa panostaa siihen, että systemaattisesti ja kattavasti kaikki hallintokunnat lähtevät mukaan tähän veroparatiisiyhtiöiden boikottiin. Jos me haluamme taata, että veropohja ja verotulot säilyvät meillä, ja haluamme samalla taata, että meillä on hyvä elinkeinopolitiikka, jossa on reilua kilpailua eri yritysten välillä, niin meidän täytyy lähteä ennaltaehkäisevästi ja kattavasti estämään sitä, että meidän verotulomme valuvat yhtiöille, jotka eivät maksa tänne veroja.

Kiitos.

Valtuutettu Hamid

Arvoisa puheenjohtaja.

Näin tuoreena valtuutettuna tuntuu tosi hurjalta kuulla, kuinka Helsingin velkataakka on kaksinkertaistunut edellisellä valtuustokaudella. Muutamana viikkoa takaisessa strategiaseminaarissa näimme karun taulukon Helsingin tulevaisuudesta. Kuvassa toimintamenot jatkoivat kasvuaan, mutta valitettavasti verotulot eivät tule kasvamaan samaa tahtia. On aivan selvää, että jotain on tehtävä, tällainen meno ei voi jatkua ja velkakierre on pysäytettävä.

Helsingillä on pitkä lista suunniteltuja investointeja. Meidän on kuitenkin harkittava tarkkaan, mitkä niistä voimme toteuttaa. Homekoulujen korjausten sekä asumiseen liittyvien investointien on ehdottomasti oltava listan kärjessä.

Valtuutettu Kolbe

Puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Kunnallishallinnon ja politiikan retoriikkaan on kuulunut koko olemassaolon ajan erittäin merkittävästi ja erittäin läsnäolevasti niukkuuspuhe. Kunnallistalous lähtee siitä, että yhteisiä varoja käytetään harkitusti, mieluiten säästävästi. Tämä on tärkeä lähtökohta. Olemme tässä tilanteessa, että jälleen kerran joudumme miettimään harkitsevuutta ja säästäväisyyttä. Silti elämme myös tulevaisuutta varten, ja on syytä meidänkin Suomen pääkaupungissa ja eräässä pohjoisen Euroopan

13.2.2013

merkittävimmissä kasvukeskuksessa pitää perspektiivi hieman laajempänä ja näkökulmat leveämpinä.

Soisin, että nyt kun vuoden 2014 talousarviota ryhdytään laatimaan, nähdään Helsinki kontekstissaan. Teemme siis Suomen pääkaupungin talousarviota, ja tässä on monta syytä katsoa laajemmalla perspektiivillä. Ensinnäkin tietysti vuoden 1917 muistamisen vuosi lähestyy, ja tämä asettaa pääkaupungille merkittäviä velvoitteita kansallisesti hyviä ja kestäviä ja kansainvälisesti kilpailukykyisiä ratkaisuja. Älkäämme unohdako tätä positiivisen perspektiivin mukanaan tuomaa ulottuvuutta. Helsingillä on veloitteena.

Erityistä huolta sopii kantaa kahdesta asiasta: henkilökunnan jaksamisesta ja hyvän rekrytointipolitiikan edelleen ylläpitämisestä. Helsinki tarvitsee osaavaa työvoimaa, ja on syytä pitää huolta, että kaupunki panostaa erityisesti nuorten rekrytointiin.

Helsinki on tänään yhä useamman suomalaisen kotiseutu, ja siksi on toivottavaa, että kaupungissa panostetaan myös tähän identiteettiä ja kulttuurista omakuvaa vahvistavaan toimintaan. Siihen on monta mahdollisuutta ja se on olennainen osa kaupungin sivistystehtävää nähdä itsensä ikään kuin tärkeänä toiminnan näyttämönä ja tilana. Meillä on lukuisia kaupunginosayhdistyksiä, erilaisia asukasyhteisliittymiä, vapaita ja vähän vähemmän vapaita verkostoja, jotka harrastavat kaupungin historiaa ja kulttuuria ja sen merkittävyyden esiin nostamista.

Nostan esiin verkoston Kalliossa, joka pyyteettömästi on tehnyt työtä Kallion kulttuurisen identiteetin vahvistamiseksi lähinnä käyttövoimanaan muutamien aktiivisten asukkaiden 24 tuntia vuorokaudessa jatkuva työ. Tämä näkymätön työ on todella tärkeää, jotta sitoutamme yhä useamman helsinkiläisen kotiseutuunsa. Tarvitaan siis aktiivista otetta siihen, että juuri tämä kansalaisyhteiskunnan toiminta saisi entistä näkyvämmiin kaupungin arvostusta. Uusi harrastus on tehdä kaupunkipolkuja. Kaupunginosayhdistykset tekevät historioitaan. Alueesta ja alueen menneisyydestä kerätään jatkuvasti tärkeää tietoa. Kaupungin olisi korkea aika huomioida tämä kulttuurinen aktiivisuus ja tukea sitä ansaitulla tavalla muutenkin kuin omien instituutioidensa eli lähinnä kaupunkimuseon kautta.

Näissä merkeissä myös pitää pitää usko optimismiin. Lamoista on selvitty ja niin selvittää tästäkin.

13.2.2013

Valtuutettu Stranius

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Vuoden 2014 talousarvioehdotuksen valmistelua koskevassa lähete-keskustelussa haluan nostaa esille kolme asiaa. Talouskasvupakon sijaan tarvitaan ihmisten hyvinvointia ekologisissa rajoissa. Toisekseen Helsingin Energian tuloutus tulee käyttää energiaviisaasti. Kolmanneksi ympäristökeskukseen tarvitaan lisää valvontaresursseja.

Ensinnäkin talouskasvupakon sijaan tarvitsemme ihmisten hyvinvointia ekologisissa rajoissa. Helsingin kannattaa varautua tilanteeseen, jossa talous ei enää kasva. Nyt on aika ottaa käyttöön suunnitelma B ja vapautua ympäristölle haitallisesta talouskasvusta. On ilahduttavaa, että Lasse Männistö painotti täällä päästöjen vähentämistä ja Osku Pajamäki ekologisesti kestävästä Stadia.

Tulevaisuuden hiilineutraalissa Helsingissä yksityisautoilua tukevien investointien sijaan meillä on käytössä ruuhkamaksut tai tienkäyttömaksut. Joukkoliikenne on halpaa tai ilmaista, ja pyöräilyinvestoinnit ovat kova juttu. Katuihin maalatut 100 kilsaa uutta pyöräkaistaa ei paljon maksa. Uudet nollaenergiatalot, kaupunkimetsien suojelu sekä virkistys- ja luontoarvojen kannalta viisaat kaavat tuovat vain säästöjä. Vuoden 2014 budjetti pitää rakentaa sille pohjalle, että varmistamme ihmisten hyvinvoinnin ekologisissa rajoissa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Toiseksi. Helsingin Energian tuloutus tulee käyttää energiaviisaasti. Helsingin Energian johtokunta päätti eilen esittää, että vuonna 2013 kesäkuussa siirretään Helsingin Energian taseeseen kertyneistä voittovaroista 150 miljoonaa euroa Helsingin kaupungin taseen omaan pääomaan. Helsingin Energian etuhan olisi pitää voitot itsellään ja käyttää ne omiin investointeihin. On kuitenkin järkevää, että Helsingin Energian tuloksesta osa tulee kaupungin yhteiseen hyvään. Helsingin Energian johtokunnan varapuheenjohtajana pidän tärkeänä, että Helsingin Energian kaupungille tulouttamia varoja käytetään kuitenkin tavalla tai toisella päästövähennysten toteuttamiseen. Esimerkiksi rakennusten energiaparannuksiin tai energiansäästöhankeisiin sekä uusiutuvan energian investointeihin. Näin saavutetaan samalla myös tärkeitä säästöjä kaupungin taloudessa.

Arvoisa puheenjohtaja.

13.2.2013

Kolmanneksi. Ympäristökeskukseen tarvitaan lisää valvontaresursseja. Etelä-Suomen aluehallintovirasto on arvioinut Helsingin kaupungin ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmaan 2010–2012 liittyvät terveydensuojelun sekä tupakka- ja kemikaalilain päivitykset vuodelle 2012 sekä tupakkalain valvontasuunnitelman päivityksen vuodelle 2011. Arvioinnin mukaan ympäristöterveydenhuollon voimavarat ovat liian vähäiset verrattuna valvonnan tarpeeseen. Suunnitelmissa ja lautakunnan päätöksissä ei kuitenkaan ole otettu kantaa, kuinka tilanne aiotaan korjata. Aluehallintovirasto muistuttaa, että ympäristöterveydenhuollon valtakunnallinen valvontaohjelma edellyttää, että valvontasuunnitelmassa on selostus siitä, kuinka valvontavelvoitteet aiotaan hoitaa. Resurssien vähyyden vuoksi lakisääteisiä tehtäviä ei voi jättää tekemättä.

Ympäristökeskuksella on tällä hetkellä 6 vakanssia, joita ei voida täyttää budjettiresurssien vähyyden takia. Valvonnan asianmukaiseen hoitamiseen ympäristökeskukseen tarvitaan kymmeniä uusia vakansseja. Toivon, että vuoden 2014 budjetissa ympäristökeskuksen puutteellisiin valvontaresursseihin tulee korjaus.

Arvoisa puhemies ja hyvät valtuutetut.

Haluan toivottaa inspiroivaa ja energisoivaa keskustelua sekä mukavaa illan jatkoa kaikille.

Valtuutettu Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Voin puhua täältä paikaltani, niin en vie teidän aikaanne tähän aikaan illasta aivan kohtuuttoman paljon. Täällä salissa näyttää olevan vähän erilaisia näkymiä siitä, mitä kaupungin talous ja tulevaisuus tulevat olemaan tässä lähivuosina. Olisi tärkeää, että löydettäisiin myös jonkinlainen yhteinen näkymä siitä. Suomen talouteen kohdistuvista epävarmoista näkymistä varmaan olemme kaikki aika pitkälti samaa mieltä.

Ihmettelin tässä paperissa kuitenkin sitä, niin kuin täällä on jo aikaisemminkin tämän illan aikana todettu, että miten todella voi olla näin, että todetaan, että henkilöstön määrää ei tällä ? kaudella tulla nostamaan vuoden 2012 tasosta. Miten ajatellaan, että se olisi mahdollista ilman, että palvelutaso merkittävästi romahtaa, koska kaupungin väkiluku on kuitenkin nousussa, nuoria on jatkuvasti enemmän ja myös väestö ikääntyy? Tähän olisi ihan mukava kuulla kaupungin johdolta selkeä näkemys.

13.2.2013

Lisäksi on hyvä huomata se, että työttömyys valitettavasti tulee lähivuosina jonkin verran nousemaan väliaikaisesti, ja tämä myös lisää julkisten palvelujen käyttöä. Tähän olisi myös hyvä varautua.

Kiitos.

Valtuutettu Perälä

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Osku Pajamäki tuossa alussa puheessaan lainasi tekstiä, jossa Helsingin taloutta verrattiin tällaiseen hyvin toimeentulevaan henkilöön. Itse olisin hyvin varovainen käyttämään yksityistä taloutta julkisen taloudenpidon analogiana, vaikka se joskus tukisikin omaa argumentaatiota. Julkisen talouden velkaantuminen ei ole sama asia kuin yksityinen velka. Silloin lainaehdot ovat valtiolle ja kunnille huomattavasti paremmat. Julkisen sektorin ei edes oikeastaan kannata olla täysin velaton. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että loputon velkaantuminen olisi erityisen tavoiteltavaa.

Näiden välttämättömien investointien lykkääminen velkatasapainon hetkelliseksi saavuttamiseksi voi kuitenkin olla hyvin vahingollinen tavoite. Kasvavan kysynnän oloissa esimerkiksi meille valtuutetuille niin rakkaat homekoulut ja niiden korjaaminen tulee kaupungille kalliimmaksi nousukaudella. Myös aluerakentamisen edellyttämät investoinnit voidaan joko osittain tai kokonaan rahoittaa tonttien myyntituloilla. 5 000 asunnon tonttitavoitetta on hyvin hankala saavuttaa 400 miljoonan investointikatolla, jos näistä investoinnista saatavaa taloudellista hyötyä ei huomioida.

Strategiapohjassa esitetty kaupungin henkilöstömäärän kasvun rajoitus ei saa tarkoittaa sitä, että asukasluvun kasvaessa puuttuvaa henkilöstöä paikataan ulkoistamisella. Jos uutta henkilöstöä korvataan uusilla ostopalveluilla, se voi tulla kaupungille entistä kalliimmaksi. Joko on siis luovuttava tästä tiukasta henkilöstömäärän rajoittamisesta tai otettava rinnalle vastaavanlainen mekanismi ostopalveluiden kasvun rajoittamiseksi.

Till ledamot Thors. Om vi ger upp Kronobergsbron, Kronobergsstranden blir en totalt död stadsdel.

Kiitos.

13.2.2013

Valtuutettu Hakola

Arvoisa herra puheenjohtaja.

Esittelypuheenvuorossaan kaupunginjohtaja, ylipormestari Jussi Pajunen totesi muun muassa, että Suomen talouskasvu on pysähtynyt, kasvuennuste on tullut alaspäin ja monia, monia muita taloudelle negatiivisia asioita. Uskon, että kaikki täällä salissa tänään jakavat tuon huolen talouden negatiivisesta kehityksestä, ja sen huolen mukana tietysti pitäisi löytää ratkaisuja, millä tavalla tuo käännettäisiin positiiviseen suuntaan.

Tänään täällä keskustelun kuluessa on käytetty erilaisia puheenvuoroja, joissa on esitetty hyvin paljon hyviä näkemyksiä siitä, miten Helsingin tulisi muun muassa hillitä menokehitystään. Samaan aikaan joissain puheenvuoroissa toki on esitetty kovinkin ankaria uhkakuvia palvelutason huononemisesta ja jopa sen kokonaan romahtamisesta. Itse olen sitä mieltä, että nyt olisi paikallaan arvioida niin vasemmalta kuin oikealtakin laidalta hyvin kiihkottomasti erilaisia vaihtoehtoja. Se on ainoa mahdollisuus, jolla me pystymme tästä tavalla tai toisella selviämään. Kaikkea ei muutta mutkitta tule ampua alas. Mielestäni olisi hyvä selvittää, arvioida ja sitä kautta tehdä hyviä tai edes kohtuullisia päätöksiä.

On myös harmillista, että kun esitetään ajatuksia siitä, mitkä olisivat näitä vaihtoehtoja, niin aika ajoin on sitten lehdistä luettavissa, että niiden ympärille sidotaan koviakin pelkoja ja uhkakuvia ja aiheutetaan mielestäni perusteettomasti pelkoa siitä, että tuo edellä mainittu palvelutaso nyt sitten kokonaan romahtaa.

Yksi esimerkki, jota voitaisiin arvioida, on puolesta ja vastaan täällä moneen kertaan esiin nostettu palveluseteli ja sen hyödyt. Tosiasia kuitenkin on se, että menojen kasvu on saatava käännettyä ja toimintamenoja on saatava hillittyä ja pysäytettyä. Velkaantumiskehitys on näin pysäytettävä.

Meillä on se onni Helsingin kokoisessa kaupungissa, että täällä on kuitenkin erittäin hyvät johtavat virkamiehet, ja ainakin oman luottamukseni heidän esittelyihinsä ja valmisteluunsa on kova, ja uskon, että sitä kautta me voimme valtuutettuina kyllä pitkälti luottaa niihin kokonaisuuksiin, joita ?.

Toivoisin, että me valtuutetut muistaisimme ja korostaisimme yhteispeiliä ja myös sitä, että tätä kaupunkia ei tulla nyt eikä vastaisuudessaakaan rakentamaan millään katteettomilla lupauksilla. Meidän on aidosti

13.2.2013

tartuttava härkää sarvista ja vietävä tätä kaupunkia kohti uljasta tulevaisuutta. Tosiasia on se, että helsinkiläiset kyllä hyväksyvät sen, etteivät kaikki palvelut näy keittiön ikkunasta.

Kiitos.

Valtuutettu Urho

Herra puheenjohtaja.

Katsoessani tätä yleisöä minun on pakko kerrata pikkuisen historiaa.

Välihuuto!

Valtuutettuja. Valtuutettuja tarkoitin yleisönä, koska alkupuolen ryhmäpuheenvuoroissa muistutettiin lamasta 90-luvun alussa. 90-luvun alun lamasta selvittiin niin, että kun leikkauksia tehtiin opetuksen osalta, päättämässä olivat Pentti Arajärvi ja Jussi Pajunen työryhmää veti siinä vaiheessa ja käytiin läpi kouluruokailu ja tuntikehys mutta myös tuotiin mukaan oppilashuoltotyöryhmä ja sosiaalisesti tärkeät kuraattoripalvelut ja psykologipalvelut kouluihin. Kun yhteisötuloveroja leikattiin merkittävästi 2000-luvun alussa, opetuslautakunnassa ne leikkaukset teki Arhinmäki, Sumuvuori, Soininvaara ja minä, ja Rautavakin oli mukana.

Itse asiassa kokemusta erilaisista vaihtoehdoista on, ja aina on tuotu myös niitä hyviä asioita, joihin liittyen PISA-tutkimuksen tuloksissa todetaan edelleenkin, että Helsinki on keskimäärin selvinnyt kohtuullisen hyvin. Positiivisen diskriminaation sana on aika omituinen, mutta silti se tarkoitti sitä, että enemmän apua tarvitseviin kouluihin saatiin pienempiä luokkia ja ryhmäkokoja. Minä en suinkaan usko, että 2 oppilaan lisäys luokkaan 2000-luvun alussa teki tätä koulua huonommaksi tai paremmaksi, eikä tämän päivän nuorison oppipaikkojen turvaamisella ole mitään tekemistä sen kanssa, mitä tehtiin 90-luvun alun lamassa.

Haluan yhtyä kaikkiin niihin, jotka toteavat, että toiselle asteelle on saatava riittävästi koulupaikkoja tai erilaisia koulutusmuotoja, on se sitten oppisopimusta tai mitä tahansa, niin että meidän kaikki alle 20-vuotiaat nuoret saavat koulutuksen, joka johtaa ammattiin. Siihen tarvitaan opettajia, siihen tarvitaan tiloja ja siihen tarvitaan ne paikat, joita tähän saakka meillä ei ole ollut. Nyt niitä on luvassa.

Toinen asia. Meidän on päästävä pois sellaisista siiloista, että haluamme tuottaa kaiken eri hallintokunnissa yksin ja omana tuotantona. Vakavasti toivon yhteistyötä siinä käytännön yhdessä yksittäisessä asias-

13.2.2013

sa, että palveluseteli vakinaistetaan joihinkin palveluihin ja sitä lavenetaan toisiin palveluihin. Näin tekevät espoolaiset silloin, kun on olemassa jotain kysyntää enemmän kuin palveluntarjontaa. Ei tällaiseen yhteen yksityiskohtaan voida jumittua. Espoolle tämä Helsingin kykeneväisyys erilaisista palvelujen muodoista ja tarjoajista on hyvä esimerkki siitä, minkä takia Helsingin kanssa ei tiiviimpään yhteistyöhön ehkä lähdetä.

Kolmas asia on investoinnit. Helsingin investointitaakka on valtava, mutta siellä listalla on hyväksytyjä hankkeita. Muun muassa siellä on tällainen kuin Lapinlahden sairaalan korjaaminen johonkin käyttöön, 45 miljoonaa ja iän myötä tullut lisähinta. Sitten siellä on sellaisia koulurakennuksia, jotka ovat historiallisesti jonkun merkittävän arkkitehdin suunnittelemlia eivätkä käy tämän päivän koulutuksen käyttöön. Meidän täytyy pystyä luopumaan niistä ja tehdä ajanmukaiset ratkaisut.

Kiitoksia.

Valtuutettu Sumuvuori

Kiitos, puheenjohtaja. Arvon valtuustokollegat.

Tämän kokouksen alussa kaupunginhallituksen kokoomusta edustava puheenjohtaja ja kokoomuksen ryhmänjohtaja pitivät peräkanaa puheet, joissa opastettiin taas valtuutettuja vastuulliseen taloudenpitoon ja mainittiin monia tärkeitä juttuja, kuten toimintamenojen kasvu ja velkaantumisen saaminen kuriin. Ne ovatkin tosi tärkeitä juttuja, mutta odotin edes kerran kuulevani kokoomuksen edustajien pitämässä puheenvuorossa jonkinlaisen maininnan siitä, että vaikeassa taloudellisessa tilanteessa olisi erityisen tärkeää torjua hyvinvointierojen kasvua ja huolehtia kaikkein heikoimmin pärjäävistä kaupunkilaisista.

Tämä ei ole vain rakennetta ja budjettia, me puhumme täällä myös ihmisistä. Sehän ei kai ole oikeasti niin kliseistä, että vain oikeisto kantaa vastuuta taloudesta ja vihreät ja vasemmisto myös ympäristöstä ja ihmisistä, vai onko? Tämä kysymyksen esitän ihan kiihkottomasti, kun kiihkottomuutta on tässä keskustelussa erikseen toivottu.

Vihreiden ryhmäpuheenvuorossa kannettiin huolta velkaantumisesta ja taloustilanteesta mutta myös ihmisistä, joihin tulevat tiukat ajat vaikuttavat kaikkein eniten. Esimerkiksi lapset, mielenterveyskuntoutujat, nuoret työtä tai koulutuspaikkaa vailla olevat, pitkäaikaistyöttömät, maahanmuuttajat ja asunnottomat ovat ihmisiä, joiden aseman haluai-

13.2.2013

sin nostettavan kärkeen mietittäessä toimenpiteitä ja määrärahoja ensi vuoden talousarvioon.

Palveluita kurjistavia leikkauksia ei ole varaa tehdä inhimillistä mutta ei myöskään taloudellisista syistä. Täällä on tänäänkin viitattu useassa puheenvuorossa siihen, miten paljon enemmän rahaa menee sosiaalisten ongelmien korjaamiseen kuin niiden ennaltaehkäisemiseen. Nuorten työllisyyttä tukevat toimet, työpajat, kohtuulliset vuokra-asunnot ja pääsy ajoissa terveys- ja sosiaalipalveluiden piiriin ovat toivottavasti asiallisesti resursoitu ensi vuoden talousarviossa.

Kun nyt kuluvan vuoden budjettia hyväksyttiin, muistutin tässä salissa siitä, että vaikka helsinkiläistenkin elinajanodote on kasvanut, on väestöryhmien väliset erot kasvaneet samaan aikaan. Rikkaan ja köyhän miehen ero on jo noin 13 vuotta. Alueelliset peruspiirien väliset erot ovat suurimmillaan miehillä 9,4 vuotta ja naisilla 5,6 vuotta. Tämä on oikeasti vakava asia.

Sitten on vielä yksi ihmisryhmä, jolla menee edelleen todella huonosti, vaikka edistystäkin on tapahtunut. Jos Ilkka Taipale olisi nyt tässä salissa, niin hän puhuisi varmasti juuri tästä aiheesta eli asunnottomuudesta. Vaikka olemme menneet eteenpäin asunnottomuuden torjunnassa ja kuntien järjestämien asuntojen määrä kasvoi viime vuonna 15 %:lla vuodesta 2011, on asunnottomien määrä silti kasvussa. Tästä uutisoitiin ihan muutama päivä sitten. Suomessa oli viime vuoden marraskuussa 7 850 asunnottomia, joista yli puolet on helsinkiläisiä. Helsingin kaupungin asuntojonossa oli niin ikään marraskuussa 27 000 taloutta. Toivon, että talousarvion valmistelussa tämä fakta otetaan hyvin vakavasti ja huolehditaan myös siitä, että tilapäismajoitusta on etenkin kylminä aikoina tarjolla enemmän kuin tarpeeksi, sillä ketään ei voi jättää pakkasella kadulle. Hätmajoituksen tarve on monena vuonna asia, joka tulee kuin yllättäen päättäjien eteen vähän samaa tapaan kuin ilta-päivälehtien otsikoissa, joissa sanotaan, että talvi yllätti autoilijat.

Kulttuurin, kirjaston ja nuorisopalveluiden budjetteja kannattaa myös katsoa erityisellä hellyydellä, sillä niissä hallintokunnissa saa aikaan pienilläkin määrärahoilla paljon hyvää ja juuri siitä ennaltaehkäisevää hyvinvointipolitiikkaa, jota tässä salissa usein vaaditaan.

Vielä lyhyesti. On investointeja ja investointeja. Toiset hyödyttävät harvoja, kuten Hernesaaren kaavailtu helikopterikenttä, toiset useita, kuten esimerkiksi pyöräteiden lisääminen, homekoulujen korjaaminen ja keskustakirjasto. Itse priorisoisin luonnollisesti jälkimmäisiä.

Kiitos.

13.2.2013

Valtuutettu Ingervo

Tästä on hyvä jatkaa.

Hyvä puheenjohtaja, hyvä yleisö, valtuutetut.

Helsingissä on eletty myöhään puuttumisen periaatetta käytännössä. On liikaakin keskitytty sammuttamaan jo syttyneitä tulipaloja sen sijaan, että ohjattaisiin ajoissa käyttämään tulitikkuja oikein. Ympäripyöreät ja hienot uuden sote-viraston tavoitteet eivät riitä, jos keinot ja resurssien jakaminen eivät riittävästi tue niiden toteutumista. Tämä on ollut ongelmana erityisesti lapsiperheitä tukevissa palveluissa. Jo pieni lisäsumma toimeentulotuen harkinnanvaraisessa budjetissa lasten harrastuksia tukemaan vähentäisi syrjäytymisriskiä ja sen kasvavia kustannuksia. Köyhyys on ylisukupolvistunut, ja kierre voidaan katkaista myös vuoden 2014 budjetin valmistelussa.

Imatran mallista on puhunut useampi, olen siitä iloinen. Toivottavasti valmistelussa otetaan siitä koppi. Se on ehdottomasti investointia tulevaisuuteen ja säästää varmasti ja tuottaa paljon hyvää jo tällä valtuustokaudella. Tuottavuus paranee ihan satavarmasti. Toivon, että kookoomuskin sen voisi ymmärtää. Imatran mallissa siis neuvola- ja perheyön yhteistyömallia resursoidaan. On ihan kiinnostavaa sinänsä, että tämä perheiden palvelu olisi maksullista, kun neuvolakin on maksutonta. Minusta tämä ajattelu, että ne tukipalvelut olisivat sellaisia, että niitä kannattaa ottaa mieluummin kuin että mietitään, onko varaa ottaa, olisi se ykkösjuuttu.

Palveluseteli on valitettavasti asia, jossa asiakasmaksulle kunta ei voi päättää ylärajaa, ja tästä syystä sitä ei voida pitää tasavertaisena. Vaikka kunta nostaisi palvelusetelin arvoa, niin silti siinä jää piikki auki, mutta ihan niin kuin Urho sanoi, niin varmaan joissain palveluissa, joissa tilanne on se, että on runsaasti tarjontaa palveluissa, voi olla, että se piikki ei jää niin suureksi. Muussa tapauksessa se varmasti on hyvin suuri. Tässä minusta lainsäätäjän pitäisi toimia.

Yksinhuoltajat poikineen ovat yliedustettuina lastensuojeluasiakkaiden joukossa. Siksi sivuunjäämiskehityksen ehkäisemiseksi nimenomaan yksinhuoltajien tukipalveluihin kannattaa panostaa. Kontrolliin perustuvat palvelut yleensä tulevat liian myöhään ja siksi eivät tuota hyvää tulosta.

13.2.2013

Vuorotyössä käyvien yksinhuoltajien alakouluikäisten lasten hoitoratkaisuja on syytä lisätä, sillä yksin vietettyjen iltapäivien, iltojen tai öiden hinta on inhimillisesti ja taloudellisesti aivan liian suuri. Tänä vuonna onneksi sitovana tavoitteena on, että tehdään hoitokokeiluja tässä yhteistyössä järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa, ja siihen on varattu tänä vuonna rahaa, ja toivon, että tätä jatketaan myös tämän budjetin valmistelussa. Lyhytnäköiset lastensuojelun korjaavien toimien leikkaukset eivät poista tarvetta, joihin on joka tapauksessa vastattava, mutta mieluummin panostaisin ennaltaehkäisyyn ja vahvemmin varhaiseen tukeen resursseja. Esimerkiksi päivähoitoryhmien ja opetusryhmien pienentäminen on tällaista peruspalvelujen vahvistamista, jossa hyöty on hyvin suuri, vaikka se ei suoraan näy saman vuoden budjetissa mutta näkyy siinä, että lastensuojelutarpeet pienenevät myöhempinä vuosina. Toivon, että tämä huomioidaan.

Asukastalojen ja -tilojen osalta toivon, että keskushallinto voisi ottaa vuokra-asiat keskitetympään hallintaan niin, että nämä avustukset haettaisiin sitten jatkossa toimintaan nimenomaan eri hallintokunnilta. Ei vain yhdeltä hallintokunnalta vaan tasaisesti, ja nämä järjestöavustussummat voisivat olla suurempia.

Loppuiko aika jo?

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Kiitos.

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Kaupunkiköyhyys, kasvavat terveyserot ja eriytyvät kaupunginosat olisivat tärkeitä aiheita, mutta opetuslautakunnan puheenjohtajana katson velvollisuudekseni puhua tässä yhteydessä erityisesti opetuksesta ja kouluista.

Edellisen valtuuston aikana saimme vihdoin viimein pienennettyä luokkakokoja Helsingissä ja siten purettua edellisen laman aikana tehdyt leikkaukset. Nyt tuntikehysleikkaukset ovat enää päällä lukioissa. Hyvä näin, sillä luokkakokoja suurentamalla ei ole mahdollista säästää, niin kuin on monissa tutkimuksissa osoitettu. Perusopetuksen säästöt kostaavat oppimistulosten heikentymisenä ja koulupudokkuuden lisääntymisenä. On ihan totta, niin kuin Helsingin rahoitusjohtaja sanoi Hyvin-kään strategiaseminaarissa, että meillä on vähän pienemmät luokka-

13.2.2013

koot kuin muualla keskimäärin, mutta toisaalta se on erittäin perusteltua, sillä Helsingissä on enemmän erityisoppilaita ja erityistä tukea tarvitsevia oppilaita ja maahanmuuttajaoppilaita kuin muualla keskimäärin.

Leikkaamalla opetuksesta sahausimme myös omaa jalkaamme. Helsinki on nimittäin viime vuosina saanut perusopetuksen opetusryhmien pienentämiseen valtion avustuksia 2–4 miljoonaa vuodessa. Kuten toivottavasti tiedätte, niin nämä avustukset meidän pitää antaa valtiolle takaisin, jos kasvatamme ryhmäkokoja. Jatkossakaan emme voisi avustusta ryhmäkokojen pienentämiseen saada, jos lähtisimme luokkakokojen suurentamisen tielle. Tämä on viisasta pitää mielessä. Kasvattamalla ryhmäkokoja toimisimme myös nuorten yhteiskuntatakuuta vastaan, vaikka sitä meidän on tietenkin pääkaupunkina toteutettava kaikkein tinkimättömminkin.

Helsingissä liian moni nuori keskeyttää opintonsa tai valmistuu peruskoulusta kutosen keskiarvolla, jolla ei valitettavasti mihinkään jatkoopintoihin pääse. Opintojen keskeyttämis- ja nuorten syrjäytymistä olisi mahdollista vähentää panostamalla nykyistä enemmän opiskelija- ja oppilashuoltoon. Erityisesti ammatillisen koulutuksen oppilashuolto kaipaa kipeästi lisää resursseja. Toisen asteen ammatillisissa oppilaitoksissa on liian vähän esimerkiksi psykologeja.

Esimerkiksi Helsingin palvelualojen oppilaitoksessa Helpassa koulu-psykologille on 3 viikon jono. Kuvitelkaa. Koulupsykologille 3 viikon jono. Älkää kysykö, mistä johtuu nuorten syrjäytyminen. Ammatillisiin oppilaitoksiin tarvitaan lisää psykologeja, lisää terveydenhoitajia ja useammin läsnä olevia koululääkäreitä. Yhdellä ammatillisessa oppilaitoksessa työskentelevällä psykologilla on Helsingissä vastuullaan lähes 1 000 opiskelijaa, kun toivetta olisi, että luku olisi 800 opiskelijaa. Myös erityisopettajien tarve ammatillisissa oppilaitoksissa on suuri. Opintojen keskeyttämisen vähentämiseksi olisi välttämätöntä, että Helsinki vakinaistaisi ammatillisten oppilaitosten määräaikaiset psykologit, kuraattorit, erityisopettajat ja opiskelijatoiminnan koordinaattorit. Näin emme kuitenkaan vielä yllä valtakunnallisiin suositukseen opiskelijahuoltohenkilöstön määrästä.

Jos uusi opiskelijahuoltolaki tulee voimaan siinä muodossa, jossa se äsken oli lausuntokierroksella kaupunginhallituksessa, niin Helsinki ei pysty täyttämään tämän lain tavoitteita. Viisautta olisi siis valmistautua lain voimaantuloon jo tulevassa talousarviossa. Mielestäni Helsingissä pitäisi myös selvittää tai pohtia vakavasti sitä, voitaisiinko myös opiskelija- ja oppilashuollossa soveltaa positiivisen diskriminaation periaatetta ainakin siinä tapauksessa, jos emme pysty merkittävästi lisäämään voimavaroja oppilashuoltoon ja opiskelijahuoltoon.

13.2.2013

Valtuutettu Niiranen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät kaupunginvaltuutetut.

Kaupungin velkaantuessa on ensisijaisen tärkeää pitää yllä ja lisätä Helsingin vetovoimaa yritysten kotipaikkana. Se näet tuo työtä, toimeentuloa ja verotuloja. Mikroyritysten, yksityisyrittäjien ja pienyritysten toimintaedellytysten turvaaminen ja teollisten työpaikkojen säilyttäminen tai saaminen on otettava huomioon etenkin kiinteistöpuolella ja kaavoituksessa. Yrittäjyyttä ja taloudellista toimeliaisuutta kaupunki voi edistää myös esimerkiksi panostamalla enemmän merelliseen Helsinkiin ja matkailun edistämiseen. Palveluseteleiden käyttöä tulee mielestäni laajentaa, ja niiden kohdentaminen mpk-yrityksiin on yksi tapa edistää työllisyyttä.

Kun mahdollisia leikkauksia tehdään, niin kahdesta asiasta mielestäni ei tule ainakaan tinkiä. Toinen on nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen ja toinen on terveydenhuollon laatu. Nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen ei saa jäädä ainoastaan vaalien alla tehdyksi manööveriksi, vaan siihen on panostettava koko tämän vaalikauden ajan. Koulutus on paras lääke syrjäytymisen ehkäisemiseen, ja sen johdosta etenkin ammatillisen koulutuksen määrärahoista ja investoinneista ei tule tinkiä. Tässä työssä yhtyvät selkeästi elinkeinoelämän ja kaupungin intressit. Etenkin käytännön ammattien taitajista on Helsingissä huutava pula. Nuorten syrjäytymistä käsitellessä ei tule unohtaa niitä, jotka ovat jo luisuneet. Huumeidenvastaiseen työhön ja alkoholinkäytön haittojen ehkäisyyn ja hoitamiseen sekä esimerkiksi mielenterveystyöhön on panostettava riittävästi.

Terveydenhuolto on edelleen suurelle osalle helsinkiläisistä kaupungin tuottamista palveluista se tärkein. Julkista terveydenhuoltoa ei siis saa rapauttaa. Terveyskeskus- ja terveysasemaverkostoa uudistettaessa on pidettävä mielessä etenkin ikäihmisten toiveet lähiterveysasemien säilyttämisestä. Lähiterveysasemia voidaan puolestani karsia mutta vain tarkoin harkiten. Joustava alueellinen, vaikkapa ikärakenteen kehitykseen perustuva harkinta voi esimerkiksi olla paikallaan. Nyt pohdittavana olevan uuden terveysasemaverkoston keskeisenä ajatuksena on 2 tai 4 pääterveysaseman malli. Pääterveysasemat ovatkin varmaan laatua syventävä tekijä ja siksi hyvä. Hyvin toimivaa, tarpeellista ja kustannustehokasta ei kuitenkaan kannata ryhtyä korjaamaan. Siinä voidaan mennä ojasta allikkoon.

13.2.2013

Ledamoten Storgård

Ärade ordförande. Bästa fullmäktige.

Me kuulimme tässä lähetekeskustelussa aiemmin sellaisen käsityksen, jonka mukaan Helsinkiin ei pitäisi ottaa enää ulkomaalaisia "kellumaan turvaverkkoihin ja rasittamaan kaupungin taloutta". Siihen ei kuulemma ole varaa. Herätys! Ulkomaalaiset eivät ole yksi yhtenäinen ryhmä, jota voidaan mielikuvissa kelluttaa toisten rahoilla. Ulkomaalainen on myös intialainen IT-osaaja, somalialainen biologi, kurditaustainen lääkäri, filippiiniläinen sairaanhoitaja tai turkkilainen ravintolayrittäjä. Jokainen tänne tullut ja tänne pyrkivä on oman kulttuuri- ja kieliryhmänsä jäsen, mutta ennen kaikkea yksilö, jolla on oma historia, omat tarpeet ja vahvuudet. Meillä ei ole varaa jättää käyttämättä näitä vahvuuksia. Meillä ei ole varaa olla kotouttamatta ja kouluttamatta ihmisiä, jotka haluavat olla osa suomalaista yhteiskuntaa ja mukana kartuttamassa Helsingin hyvinvointia.

Nimetön työnhaku on erinomainen kokeilu. Se antaa mahdollisuuden niille, joiden koulutus ja kokemus on hyvä ja riittäisi mainiosti, mutta pelkkä vieraskielinen nimi pudottaa hakijan listalta. On tekopyhää väittää, ettei sillä olisi merkitystä.

Tämä kaikki ei tarkoita, ettei ongelmia olisi. Erityisesti joidenkin ryhmien naiset, lapset ja nuoret tarvitsevat erityistä tukea. Suomen kansalliskielten opetus on ensimmäinen askel matkalla suomalaiseen yhteiskuntaan. Päiväkerhot, puistot, joissa lapset voivat olla äitiensä mukana, ovat luonteva kielenoppimisympäristö, jossa voi tutustua myös suomalaisiin vanhempiin ja lapsiin. Kaavamainen istuminen pulpetissa ei ole välttämättä kovin tehokasta, sillä se ei kaikilta osin ota huomioon toisenlaisen perhekulttuurin arjen vaatimuksia.

Ne maahanmuuttajataustaiset nuoret, jotka ovat eksyksissä tulevaisuutensa suhteen, eivät ole sen kummempaan tuen tarpeessa kuin kantasuomalaiset kaverinsa. Se vasta säästääkin ja rakentaa tulevaisuutta, kun laitetaan rahaa ja aikaa etsivään nuorisotyöhön. Nämäkin nuoret nimittäin maksavat eräänä päivänä meidänkin hyvinvoinnistamme ja hyvästä elämästämme ikääntyneiden Helsingissä. On sanottava, että ihmisen arvoa ei mitata vain hänen taloudellisella hyödyllisyydellään. Kaupunkilaiset ovat tärkeitä ihan sinällään.

Ordförande, valtuutetut.

13.2.2013

Vår stad ska förbli öppen. Helsingin rajoja ei voi laittaa kiinni. Ja mitä itsepäisemmin me luulemme, että siten parannettaisiin kaupungin taloustilannetta, sen huonommin tässä käy.

Tack.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Asukastalojen saaminen lähiöihin ja kaupunginosiin on henkireikä. Ei voida olettaa, että ainoa asukaslähtöinen talotoiminta tapahtuu lähijuotolassa. Kaupungin tuleekin tukea asukaslähtöistä toimintaa osoittamalla siihen sopivia tiloja ja tukea niitä kiinteällä vuosittaisella tasolla.

Nyt tilanne on se, että olemassa olevien asukastalojen toiminta on vuosi toisensa jälkeen uhattuna. Myös muuta kulttuuri- ja harrastustoimintaa sekä tapahtumia pitää tukea tasapuolisesti ympäri kaupunkia, kaikille ikäryhmille, taloudellisesta tilanteesta riippumatta.

Kiitos.

Valtuutettu Huru

Arvoisa puheenjohtaja ja valtuutetut täällä salissa.

Olemme kuulleet kaupunginjohtajan esittämän alustuksen, mikä merkitys pysähtyneellä talouskasvulla on Helsingille. Sekaisin ovat palikat niin monella tasolla, oli se sitten metropoliasia tai vähenevä valtion tuki. Sirpa Asko-Seljavaara peräänkuulutti myönteistä asennoitumista. Ei siis synkistellä Espoon Timo Soinin tapaan, vaikka strategia ja rahan riittävyys asettavat reunaehdot helsinkiläisen arjelle, kaupungin kokonaisuutta unohtamatta.

Valtuustosalissa on puhuttu monesta kaupunkilaiselle tärkeästä asiasta. On tärkeää, että asuntoja löytyy, vuokrat ovat kohtuullisia, julkisilla kulkuvälineillä pääsee liikkumaan, päiväkodit ja koulut ovat ryhmäkooltaan inhimillisiä. Nuorten yhteiskuntatakuun toteutuminen on haaste, jossa on onnistuttava. Investoinneista puhuttaessa helikopterikenttä ei ole toteutettavista asioista tärkein, mutta sosiaali- ja terveyspalvelut koskettavat jokaista kaupunkilaista.

13.2.2013

Terveystieteidenhuolto velvoittaa terveys- ja hyvinvointinäkökulmien huomioimista kaikissa toiminnoissa. Lainsäädännön tulisi toteutua käytännön totuudessa, ei vain paperilla, taatakseen kaupunkilaiselle hyvän arjen laadukkaita lähipalveluineen. Tämä on huomioitava toteutusraamissa, budjetissa. Määrärahat on turvattava, vaikka kaupungin menot ovat suuret. Tarkastelu on kuitenkin tervettä aika ajoin, yhteistyön ja joustavien toimintamallien kehittämiseksi yli poikkihallinnollisten rajojen. Myös tietojärjestelmien on tuettava potilaiden hoitoa ja helpotettava palveluiden käyttöä. Tietoyhteiskunta ei saa kuitenkaan jättää ulkopuolelle heitä, joilla nettiyhteyksien käyttöön ei ole mahdollisuuksia, saati sairastuttaa nuorisoamme. Tuki- ja liikuntaelinsairaudet ovat huolestuttavasti lisääntyneet jo alakoululaisten keskuudessa.

Lähi vuosien suuret muutokset suomalaisessa yhteiskunnassa heijastuvat Helsinkiin rajusti, eikä vähiten sosiaali- ja terveystoimen toimintaympäristöön, asettaen vaatimuksia palveluiden saatavuudelle ja tuottamiselle. Painotetaan hoitoa ja hoivaa yhä pidempään kotona tai kodinomaisessa ympäristössä. Resurssien huomioimisen lisäksi tarvitaan myös etsivän ja kohdentavan työn ulottumista nuorista vanhuksiin. Myös kuntoutus ja toimivat prosessit hoitopoluissa edellyttävät oikea-aikaista ja tehokasta hoitoa, unohtamatta moniammatillisen työryhmän koordinoimaa kivunhoidon toteuttamista perusterveydenhuollon tasolla. Erikoissairaanhoidosta ei voi tulla loputon perälauta perusterveydenhuollolle. Erytystä huomiota tarvitsevat myös moniongelmaiset ja väliinpuotoajat, joista ei saa tulla toimimattomien hoitoprosessien uhreja. Palveluiden tulee olla oikea-aikaisesti kaupunkilaisten saatavilla asuinalueesta riippumatta. Terveyskeskuksilla tai rankasti karsitulla terveyskeskusverkostolla tätä ei toteuteta.

Työntekijöiden sitoutuminen sosiaali- ja terveysviraston toimintaan on avainasemassa lähijohdon tuen kanssa. Henkilöstö on muutoksen voimavara, mikä näkyy niin työhyvinvoinnissa kuin työssä jaksamisessa. Tuottavuuden lisääntyminen ei ole sama kuin henkilöstön väheneminen eläköitymisen seurauksena. Sosiaali- ja terveysorganisaatiossa on resurssien lisäksi uskallettava satsata henkilöstöön, oli se sitten määrärahaisten työsuhteiden muuttamista vakituisiksi, sijaisten rekrytointia tai työsuhteiden tarjoamista.

Valtuutettu Anttila toi tärkeän seikan esiin: määrärahan varaamisen budjettiin palkkavinoutumien korjaamiseksi uudessa sosiaali- ja terveysvirastossa. Tämä on hyvä asia, kannatan sitä.

Kiitos.

13.2.2013

Valtuutettu Karhuvaara

Kiitos, kiitos.

Tästä nuorten syrjäytymisestä, mistä täällä juuri puhuttiin, toivoisin vain sitä, että me todella tuossa budjetissa ja myöskin tulevaisuudessa strategiassa nimenomaan lähtisimme siitä, että me keksimme myös niitä työkaluja, joita voidaan mitata nimenomaan kansalaisille koituvan hyödyn ja terveyshyödyn puitteissa. Meidän pitää pystyä panostamaan palveluihin, joissa ihmisten kunnia, itsekunnioitus ja ihmisarvo säilyvät ja niitä siinä tuetaan. Jonottaminen ruokajonoissa ei ole sitä toimintaa.

Olenkin ihmetellyt, minkä vuoksi meillä on varaa tehdä huostaanottoja ja kalliisti erikoissairaanhoidossa hoidettaviin miehiin, mutta meillä ei ole varaa esimerkiksi ruokailuseleihin, joilla ihmiset voisivat käydä varsinaisten lounasaikojen jälkeen kouluissa ja erilaisissa palvelukeskuksissa syömässä, ilman että heidän tarvitsee jonottaa ruokakasseja tuolla ulkona kadulla.

Valtuutettu Bogomoloff

Sama mies, arvoisa puheenjohtaja.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Kyllä. Ja pyydän, että ajanotto aloitetaan alusta tämän intron jälkeen.

Tämä on ollut aika huoletonta puhetta, mitä täällä on kuullut, koska aika paljon on todettu, että ei saa leikata sitä ja tätä, ja tänne ja tuohon pitää lisätä. Samaan aikaan ihan oikeasti kaikki tiedot puhuvat sen puolesta, että veropohja on murenemassa kahdesta syystä: ensinnäkin tietysti tämän yleismaailmallisen taloustilanteen johdosta, mutta myöskin henkisen, hyvien veronmaksajien tekemän jatkuvan ulosliputtamisen takia. Meillä lähtee nyt hyviä veronmaksajia länteen rajan yli, valitettavasti enenevässä tahdissa, ja tilalle tulee niitä, jotka maksavat veroja huonommin ja jotka lisäksi käyttävät kunnan palveluja enemmän.

Kun täällä on puhuttu tästä vanhustenhoidosta ja muusta, niin minulla on tässä suhteellisen tuore Talouselämä, jossa lähteenä on OECD:n Health Data 2011, toteaa, että kun Suomessa on 73 sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöä töissä per 1 000 asukasta, siis Suomessa 73, niin Japanissa, jossa on varmasti vielä vanhempaa jengiä, siellä pärjätään 49:llä. Totean nyt vain tämän tähän pohjaksi, kun täällä kaikki asiat tältä osin ovat muuten kuulemma kauhean huonosti. Tämä asukasvalinta

13.2.2013

sekä kaupungin rajojen ulkopuolelta tänne että kaupungin sisällä, kaupungin asuntopolitiikkaan liittyen, on johtamassa tilanteeseen, joka tekee hallittavuudesta hankalan.

Sitten tähän terveysasemaverkostoon. Vanha maksimi, jota olen viljellyt jo ammoisina aikoina, on se, että jos ihminen on vakavasti sairas, hänet viedään ambulanssilla sairaalaan nopeasti, ja jos hän ei ole sitä, niin hän voi mennä vähän kauemmaksi hakemaan sitä hoitoa. Tämä ei ole muuttunut oikeasti miksiäkään.

Tässä myös on asetettu ympäristö ja talouskasvu jotenkin toisiaan vastaan, tai toisiaan tukeviksi. Kuvitelma siitä, että erinomaisella ympäristöhuollolla ja jonkinlaisella henkisellä meditaatiolla pystyttäisiin ratkaisemaan Helsingin talousongelmat, on lähtökohtaisesti väärä. Se ei johda oikeaan, onnistuneeseen lopputulokseen. Siihen pitää vielä lisätä se, että kun tässä tuli hankittua maata tuolta idästä, Sipoosta, niin näyttää siltä, että se oli melkoinen puistohankinta, jos jotakin. Ne suunnitelmat kaupungin ykkösrakennusmaiden saamiseksi, joita silloin oli, näyttävät menevän aika lailla ohi.

Vahingollisia liikenne- ja energiaratkaisuja ollaan tekemässä. Niitä ei pitäisi tehdä, koska nekin omalla tavallaan vaikuttavat kasvuun ja siihen attraktioon, mikä kaupungilla pitäisi olla hyvien veronmaksajien suuntaan.

Puhuttiin kouluista. Jos kodeista saisi tukea, niin kouluissa olisi kuri ja luokat voisivat olla suurempia. Aika yksinkertaista.

Tukea pitää antaa kolmannelle sektorille, niin kulttuurin kuin ennen kaikkea liikunnan puolella, sillä sillä puolella ennen kaikkea hyvinkin voimakkaasti pystytään torjumaan segregatiota. Loppupeleissä ei lisää veroja, ei lisää turhia rakenteita, eikä varsinkaan lisää turhia investointeja.

Valtuutettu Koivulaakso

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Täällä on puhuttu paljon taloudellisista realiteeteista, aika vähän kuitenkin siitä, että esimerkiksi työssäkäyvien ostovoima supistui tänä vuonna prosentoin, ja myös ensi vuonna käytettävissä olevat tulot pienenevät. Edellisen kerran tällainen tilanne oli 90-luvun lamassa. Tässä vaiheessa on syytä esittää kysymys, onko edes taloudellisesti kannattavaa leikata lisää, jos taantuma siitä kiihtyy. Liian kova juustohöylää-

13.2.2013

minen tuottaa kiihtyvän syöksykierteen ja pahoinvointia, josta on vaikea toipua. 90-luvun laman seurauksia on täälläkin käsitelty, ja sen kerrannaisvaikutusten kautta monella on pysyvät arvet liiankin tuoreessa muistissa.

Kaupunginjohtaja Pajunen kertoi puheenvuorossaan, että menot kasvavat 7,6 % verotulojen kasvaessa 3,3 %, jos en ihan väärin muista näitä lukuja. Nämä kokonaisluvut peittävät kuitenkin alleen ihan kaiken mahdollisen selitysvoiman. Olennaista olisi tietysti kysyä, mitkä kulut kasvavat. Täällä on salissa kuulunut pitkin iltaa oikealta laidalta varsin väsynyttä mantraa siitä, että menojen kasvun hillitsemistä on tehtävä, mutta ei ole oikein yksilöity, mitä menoja. Joitakin heittoja siitä, että lopetetaan terveyskeskukset, mutta sen tarkemmin ei ole kuulunut. Minä itse ehkä lähtisin tällaisesta ajan henkeen sopivasta ilmauksesta, että turhia ostoksia voidaan karsia, mutta yksi tällainen linjaus on se, että tekisimme itse omat työmme emmekä ostaisi kalliita turhakkeita markkinoilta palvelusetelillä tai ilman.

Tässä vaiheessa ehkä on syytä palata niihin prosentteihin. Tilastokeskuksen mukaan kuntien menojen kustannuskasvu koostuu muun muassa seuraavista luvuista: Vuonna 2009 ostopalveluiden kulut kasvoivat 11 %, palkat alle 3 %. Vuonna 2010 ostopalveluiden hinnat kasvoivat 9 %, palkat alle 3 %. Vuonna 2011 ostopalveluiden hinnat kasvoivat 10 %, palkat noin 4 %. Tästä nähdään, mitkä menot aiheuttavat tämän kustannusten kasvun. Näitä ostopalveluita leikkaamalla, teettämällä itse, voidaan säästää kustannuksissa.

Valtuutettu Hursti

Arvoisa puheenjohtaja. Rakkaat rikostoverit.

Aloitan näin: kun minä kävin ensiapukurssit, niin siellä opettaja sanoi, että jos näet ihmisen, joka on avun tarpeessa, etkä auta sitä, teet rikoksen. Se on heitteillejätto. Meillä on näitä köyhiä, vähäosaisia, joita ei ole muistettu riittävästi. Toivon mukaan Stadin budjetissa näkyy heillekin oma osansa. Minä olen stadilainen viidennessä polvessa, snadina joutunut kasvamaan aika kovissa olosuhteissa. Isä joutui työttömäksi jossain vaiheessa ja minä jouduin Sofianlehtoon vanhimman broidini kanssa. Minä tiedän, mitä on köyhyys, vähävaraisuus, työttömyys ja asunnottomuus.

Minun mielestäni on aika katastrofi, mikä meillä on tällä hetkellä köyhien ja asunnottomien suhteen. Suomella on olemassa 54 miljoonan euron katastrofirahasto, jolla avustetaan ulkomailla työttömiksi ja asunnot-

13.2.2013

tomiksi jääneitä ihmisiä jonkin katastrofin sattuessa. Kuitenkin Suomessa on ollut tällainen katastrofi jo kymmeniä vuosia, ja stadilaisena toivon, että kun me näemme, mikä tilanne meillä on Stadissa, niin me voisimme huomioida näitä ihmisiä ja saada heidän tilanteitaan paremmaksi. Tiedän kyllä, ettei köyhyyttä saada koskaan pois kokonaan, mutta me voimme huomioida kyllä näitä ihmisiä ja pitää heistä huolta. Joku on sanonut, että paras juttu tähän on, että pitäisi tehdä yksi yhteiskuntaluokka lisää, niin saataisiin köyhyyttä pienemmäksi.

Kiitos.

Valtuutettu Tenkula

Kiitoksia, arvoisa puheenjohtaja ja arvoisat kanssavaltuutetut.

Tuon tähän keskusteluun omalta osaltani lähiöt, sen huolenaiheen, että meillä on vanhoja lähiöitä, jotka selvästikin kaipaavat resursseja ja panostusta. Meillä on puhuttu täällä tästä kahtiajaosta ja syrjäytymisen ehkäisystä, ja ne ovat tärkeitä: terveyseroista, neuvoloista, terveydenhoitajista ja niin edelleen. En puhu niistä, vaan nyt puhun lähiöistä.

Meillä on ollut jo lähes 20 vuotta lähiörahasto, jonka tarkoituksena on ollut nimenomaan näiden vanhojen lähiöiden kehittämiseen satsata. Tietenkin Helsinki on iso kaupunki, ja siinä mielessä lähiöiden tarpeet ovat suuria, mutta tämä on se asia, mihin toivon nyt tulevalla budjettikaudella panostusta.

Kiitos.

Valtuutettu Ingervo

Puheenjohtaja hyvin mainosti tässä paikalla puhumisen ja pöntöstä puhumisen aikaeroa, ja päätin sitten rohkaistua tänne vielä uudestaan.

Itse en tässä vaiheessa haluaisi olla vähentämässä Helsingin Energian tuloutusta kaupungille. Ne rahat varmasti tarvitaan peruspalvelujen varmistamiseen. Sitten kun tilanne muuttuu mahdollisesti EU-lainsäädännön myötä, niin sitten tilanne pitää tietenkin miettiä uudelleen.

Koulupudokkuuden ehkäisemiseksi voi tehdä enemmän. Ammatillisten oppilaitosten pienryhmiä kannattaisi lisätä opintojen keskeytymisen vähentämiseksi. Niin kuin Outi toi hyvin tämän esille, oppilashuollon palveluja pitää parantaa, ilman että resurssit niistetään peruskoulun puo-

13.2.2013

lelta. Se olisi hölmöläisten peitonjatkamista. Toivoisin, että yksinäisyyden vähentäminen olisi mukana vahvasti tässä budjetin valmistelussa koulupudokkuuden vähentämisen lisäksi. Vanhusten yksinäisyyttä ehkäistään parhaiten päiväkodeissa ja kouluissa, huomioimalla ne, jotka ovat yksin pihoilla ja koulun käytävillä, joita ei kukaan halua samaan ryhmään, jos saa valita ryhmän. Kuitenkaan tämän päivän yksinäisiä vanhuksia ei pidä myöskään unohtaa, vaan toimia myös heidän yksinäisyytensä ehkäisemiseksi mahdollisimman aikaisin.

Tämä turvaverkossa kelluminen kuulosti minusta parhaimmillaan pohjoismaiselta hyvinvointivaltiolta, jossa ketään ei jätetä. Mietimme äsken kahvilan puolella, miten olemme itse saaneet paljon kyllä turvaverkon palveluissa, mukaan lukien neuvola, päivähoito ja peruskoulu, puhumattakaan omista ja lastemme käyttämistä terveydenhuollon palveluista ja harrastusmahdollisuuksista. Minä ajattelenkin niin, että turvaverkon on oltava niin joustava ja oikeista kohdista tukeva, että juuri sen avulla voi ponnahtaa jaloilleen. Ehkä juuri sen kestävän, kyllävän turvaverkon ansiosta meistäkin monella on ollut mahdollisuus ja voimavaroja ponnahtaa tänne valtuuston penkille asti istumaan ja peruspalvelujen tasosta päättämään. Minä olen iloinen itse siitä, että myös muita kuin kantasuomalaisia on täällä salissa, ja toivottavasti jatkossa yhä enemmän, väestöosuutta vastaavasti.

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto

Valtuuston varapuheenjohtaja Bogomoloff sanoi, ettei saa vain esittää, mitä pitää saada lisää, vaan pitää kertoa, mistä pitää leikata tai mistä voisi tinkiä. Helsinki voisi tinkiä tässä tilanteessa aivan hyvin siitä, että ei rakennettaisi vielä esimerkiksi Viikintien tunnelia, Herttoniemen liikenneympyrää tai helikopterikenttää. Tällaiset priorisoinnit ovat välttämättömiä esimerkiksi sen vuoksi, että me emme tule selviämään nuorten yhteiskuntatakuusta, elleimme me tässä tilanteessa investoi merkittävästi ammatillisen koulutuksen lisätilan rakentamiseen.

Tosiasia on se, että välitön lisätilan tarve ammatillisessa koulutuksessa on 1 300 opiskelijalle ja 3 800 opiskelijalle vuoteen 2020 mennessä. Edellinen opetuslautakunta teki viime töikseen lausunnon siitä, mikä on investointitarve pelkästään ammatillisella puolella. Se on vuoteen 2022 mennessä 340 miljoonaa euroa. Tällä valtuustokaudella yksin puhutaan niin isoista summista, että on aivan selvää, että me emme todellakaan pysty rakentamaan yhtä aikaa uusia kouluja uusille asuinalueille, korjaamaan homekouluja, huonosta sisäilmasta kärsiviä kouluja, ja rakentamaan tätä lisätilaa ammatilliseen koulutukseen, elleimme me tee järkeviä priorisointeja.

13.2.2013

On ihan selvää, että tässä tilanteessa lasten ja nuorten aika on nyt. Lapset ja nuoret pitää asettaa nyt etusijalle. Helsinki ei muuten selviä työvoimapulasta. Me tarvitsemme osajia, työntekijöitä Helsinkiin, ja meidän pitää vastata yhteiskuntatakuun haasteeseen ja tehdä viimein jotakin sille, että meillä liian suuri joukko nuoria keskeyttää ammatilliset opinnot. On myös ihan selvää, että huonot koulut pilaavat Helsingin maineen. Me emme saa tänne nuoria perheitä jäämään, ellemmme me pidä kouluja kunnossa ja korjaa homekouluja.

Valtuutettu Sydänmaa

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Outi Alanko-Kahiluoto puhui koulutukseen liittyvistä resursseista ja korosti erityisesti toisen asteen ammatillisen koulutuksen resurssi- ja tilavajetta. Haluan kuitenkin tuoda esiin myös lukiokoulutukseen liittyviä ongelmia, sillä myöskään lukioden resursseista ei tule leikata. Budjetin pienentyminen vähentää kurssitarjontaa ja kasvattaa entisestään suuria opetusryhmiä, epätasa-arvoistaa kaupungin ja yksityisen puolen lukioita ja vaikuttaa suoraan opettajien jaksamiseen ja palkkaukseen heikentävästi. Kun puhutaan lukioissa suuresta ryhmästä, viitataan yli 40 opiskelijan ryhmään. Tämä on arkipäivää lukioissa. Lisäksi lukiot tarvitsevat oman terveydenhoitajan ja psykologin joka koululle, sillä nuorten henkinen hyvinvointi on selvästi heikentynyt myös lukiotasolla.

Yksi pointti, jonka haluan tässäkin yhteydessä tuoda esille, on lukioden yhdenvertaisuus ja kaupungin oma linjaus siitä, että jokaisella kaupungin lukiolla tulisi olla oma rakennus. Tällä hetkellä kaksi kaupungin omaa lukiota ovat vielä yläasteen kanssa samassa rakennuksessa. Nämä kaksi ovat Vuosaaren ja Alppilan lukio. Kouluissa on monenlaisia ongelmia liittyen työrauhaan, tilan ahtauteen ja sisäilmaongelmiin, ja toivon, että tällä valtuustokaudella tämä asia katsottaisiin tarpeeksi tärkeäksi saattaa ajan tasalle.

Kiitos.

Valtuutettu Sevander

Arvoisa puheenjohtaja.

Politiikan tärkeimmistä tehtävistä on paitsi luoda uutta, kehittää jo olemassa olevaa, myös tukkia yhteiskuntajärjestelmän porsaanreikiä. Por-

13.2.2013

saanreilistä täälläkin on otettu esille harmaan talouden tuomat mittavat taloudelliset haitat. Menetetty euro on menetetty euro, oli se sitten menetetty miten vain. Täten Helsingin pitää olla harmaan talouden torjunnassa edelläkävijä ja jatkaa sitä tietä, jota on jo viime valtuustokaudella aloitettu.

Meillä on tehtävä löytää verorahalle ? tuottavia keinoja. Tässäkin salissa on eri näkemyksiä muun muassa peruspalveluiden ulkoistamisketä. Valtuutettu Koivulaakso otti äsken asian puheeksi. Tässä kehityksessä on aina suuri vaara, että verorahoille saadaankin itse asiassa pitkässä juoksussa vähemmän vastinetta. Tällainen kehitys tuskin on toivottavaa kenenkään mielestä.

Investoinneissa on äärimmäisen tärkeää, ettei ulkopuolisille annetuissa rakennushankkeissa ala yleistyä malli "piikki auki", jolloin kustannukset karkaavat käsistä. Täälläkin on ihmetelty aikaisempina vuosina, kuinka jo hankesuunnittelun kustannukset ovat toisinaan lähteneet niin sanotusti lapasesta.

Lopuksi, aikaisempina vuosina täälläkin on puhuttu ja kritisoitu sitä, että millä mikäkin uuden tuottaminen rahoitetaan. On jopa puhuttu vastuuttomasta politiikasta. Nyt on alettu puhua rakennemuutoksista. Varmasti on perusteltua edelleen tarkastella hallinto- ja rakennepäällekkäisyyksiä, mutta ei se mikään rahasampo kuitenkaan ole. Valitettavan usein käy niinkin, että kun hallinto alkaa karsia hallintoa, niin kärsijöiksi päätyvät organisaation ruohonjuuritason toimijat ja sijaiskärsijöiksi palvelun tarvitsijat, jolloin ongelmat kasvavat ja kustannukset lisääntyvät. Tällainen malli ei tietenkään ole kenenkään etu.

Kiitos.

Valtuutettu Pajamäki

Arvoisa puheenjohtaja, ihan lyhyesti.

Minua jäi vain vaivaamaan, kun kaupunginjohtaja esitti luvun, että kaupungin toimintamenot kahdessa vuodessa, 2011—2013, olivat kasvaneet 7,6 %. Siitä jotenkin jää sellainen kuva, että siinä sanotaan, että me olisimme eläneet kuin pellossa poliitikkoina, tai että kaupungin henkilöstö olisi tuhlannut. Minä haluan vain muistuttaa, että vuosittain kuntien peruspalveluhintaindeksi on ollut noin 3,5. Nyt se on 3,2. Sen lisäksi meidän väkilukumme 2011 kasvoi noin 6 000 hengellä. Jos meitä on 600 000, niin 6 000 lisää on prosentti, eli prosentti menoihin lisää. Tänä vuonna väkiluvun vaikutus, tai siis viime tilinpäätöksessä, on lä-

13.2.2013

hes 1,4. Joten näillä luvuilla, ihan puhtaalla matematiikalla, toki me olemme joutuneet vastaamaan palkkojen nousuun ja väestönkasvuun, mutta ei täällä ole tuhlattu. Se on minusta tärkeää huomata.

Valtuutettu Enroth

Kiitos puheenjohtaja.

Tässä keskustelun kuluessa on varmaan kaikki jo sanottu. Minä puutun vain muutamaankin yksityiskohtaan enää. Moni puhuja on pyytänyt pyöräteiden lisäämistä. Polkupyöräily on monella tapaa hyödyllinen juttu, ja meillä on hyvin kattava pyörätieverkosto jo nyt, ja varmaan sitä lisääntäänkin, kun tarvetta on. Minusta ensisijainen asia olisi kunnostaa tämä nykyinen pyörätie niin, että se olisi moitteeton, ja vasta sitten rakentaa uusia. Kun 5 vuotta sitten selvitin tätä asiaa, kävi ilmi, että meidän pitkä, hieno pyörätieverkostomme katkeilee. Siellä on kapeikkoja, joissa pyöräilijät eivät voi kohdata toisiaan, koska pelkäävät törmäystä, suojaiteita, sillan puutteita ja muita tällaisia esteitä, jotka estävät sen käytön. Näin ollen, osittain tästä syystä, pyöräilijöiden lisäämistavoite ei ole toteutunut kai koskaan. Sitä on aina pyritty kaksinkertaistamaan ja tavoitteista on joka kerta jääty jälkeen ihan olennaisesti. Siitä syystä, että ennen kuin uusia väyliä rakennetaan, minun mielestäni pitäisi käydä läpi nämä vanhat väylät ja katsoa, mitä niiden käyttöasteen parantamiseksi voitaisiin tehdä. Jos ne ovat poikki, niin ne ovat poikki sittenkin kun uusia teitä tehdään. Olisi looginen järjestys tässä vaiheessa tehdä näin.

Meidän talousihmisten, kaupungin virkamiesten puolelta on vakavasti kiinnitetty huomiota näihin meidän talousongelmiimme. Tilanne on huono eikä siitä näytä paranevan. Veronmaksajat karkaavat kaupungista ja tilalle tulee köyhiä, joilla kestää, ennen kuin ehtivät veroja maksamaan, ja tulos on se, että rahan tulo verorahojen muodossa on jatkuvasti vähenemässä suhteessa asukaslukuun. Tähän on olemassa yksi ratkaisu: se, että menoja supistetaan vastaavasti. Eli suu sakkia myöten, ja minä ehdottaisin tähän tarkoitukseen pitkäjänteisten investointien tarkastelua uudestaan. Varmasti budjettia tehtäessä punakynä käy näiden investointisuunnitelmien kohdalla entiseen tapaan, mutta toki olisi paljon parempi, jos hallintokunnat itse miettisivät, mitä he voivat muuttuneissa taloudellisissa olosuhteissa edellyttää investointias- teelta.

Kiitos.

13.2.2013

Valtuutettu Männistö

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Oikeastaan haluan lopuksi kiittää valtuustoa tästä keskustelusta. Minun mielestäni tämä on ollut rakentavaa, ja itse asiassa monesta asiasta täällä on oltu hyvin samaa mieltä. Täällä on puhuttu paljon eriarvoistumisesta, segregatiosta, sen ehkäisyn tarpeesta, siitä, että pitää panostaa sinne, missä tarve on suurin. Minä luulen, että tämä on sellainen teema, jonka aidosti kaikki voivat jakaa. Taloudesta on kannettu huolta ihan aidosti läpi kentän. Olen tulkinnut, että kannetaan huolta siitä, että verotulot eivät ole kasvaneet yhtä nopeasti kuin toimintamenot. Ihan aidosti tämä epäsuhta on tunnistettu, ja siltä osin nähdään, että jostain pitää tehdä.

Sitten on puhuttu paljon investoinneista ja siitä, että velkaantuminenkaan ei voi jatkua ikään kuin ikuisesti, mutta että investointeja tarvitaan, ja sitten on paljon puhuttu siitä, minkälaituisia, minkätyylisiä investointeja. Veikkaan, että ensi vuoden talousarviossa tuskin mihinkään helikopterikenttään investoidaan kenenkään esityksestä, mutta on aidosti hienoa, että läpi kentän täällä on kannettu huolta myös velkaantumisesta ja siitä, mikä on investointien laatu ja miten niitä arvioidaan. Minä uskon, että tällä nuotilla talousarvion lähdekeskustelun kautta päästään valmistelussa eteenpäin.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Pakko reagoida vähän Lasse Männistön puheenvuoroon. Jos tämän puheenvuoron tarkoituksena olisi, että kaikki valtuustoryhmät olisivat samaa mieltä kuin kokoomus tästä budjetin valmistelusta, niin tämän kyllä haluan torjua. Kyllä itsekkin valtuustoryhmien puheenvuoroja kuunnelleena, kyllähän täällä oli eroja sekä keinoista että keinovalikoimista. Kiitoksia vaan rakentavasta ja kaiken kattavasta puheenvuorosta, mutta sillä ei kuitenkaan voida ajatella niin, että me nyt jatkossa ihan yksimielisesti siunaisimme kaikki strategiapapereissa ynnä muissa budjetti-valmisteluissa olevat kaupunginjohtoon esitykset.

13.2.2013

Valtuutettu Saarnio

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Ei ollenkaan, minä vain päinvastoin kiitän, että Männistö kiitti. Minä en tiedä, missä ominaisuudessa hän kiitti, ilmeisesti kokoomuksen ja kaupungin puolesta. Minä halusin kiittää nyt kaupunkilaisten puolesta siitä, että täällä on tuotu esiin myös sellaisia näkemyksiä, että palvelut sentään, vielä kyettäisiin niitä jopa parantamaan.

Joten kiitos vaan, kiitos kiitoksista.

33 §

Esityslistan asia nro 4

TAPANINKYLÄN TONTTIEN 39219/1 JA 39220/1 SEKÄ KATUALUEEN ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12107; PÄIVÖLÄNTIE 15 JA SEUNALANTIE 4)

Ledamoten Månsson

Bästa ordförande.

Helt kort bara eftersom jag råkar bo i närheten av den här i fråga varande tomten.

Haluan ensinnäkin huomauttaa, että saattaa olla, että kaupunkisuunnittelutermistössä tämä on Tapaninkylää, mutta tämä on kyllä aivan Tapanilan sydämessä eli Mosassa. Ja kun asun siellä lähellä, niin haluan vain kiittää tästä suunnitelmasta. Tämä on erinomainen esimerkki täydennysrakentamisesta. Siellä on ollut tyhjillään yli 20 vuotta entisen rautakaupan piha, ja vihdoinkin saadaan se hyötykäyttöön. Näitä kun etsitään kaupungista, niin löytyy varmaan vastaavia tontteja vielä rakentaa asuntokäyttöön.

Kiitoksia.

13.2.2013

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Sen verran Månssonille, kun alueella asuu, niin tämä Tapaninkylän kaupunginosa lähtee sieltä Vantaasta ja menee Tapanilaan asti. Tapanilankylä taas lähtee myöskin Vantaalta, jopa menee lahden toiselle puolelle, että Heikinlaaksokin on Tapanilankylää. Tämä tiedoksi.

34 §

Esityslistan asia nro 5

SUUTARILAN TAPULIKAUPUNGIN TONTTIEN 40125/1-4, KORTTELEIDEN 40126 JA 40127 SEKÄ KATUALUEEN ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12133; HATUNTEKIJÄNKUJA 1-11)

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Tässä kaavaehdotuksessa tai siihen liittyvässä aineistossa näkyy, että tämä viheralueiden tai lähivirkistysalueiden ottaminen rakentamiseen on herättänyt siellä aika paljon kritiikkiä, ja myös jotkut liikennejärjestelyt. Toivoisin, että näissä tällaisissa hankkeissa löydettäisiin joku tapa, jolla asukkaiden kanssa kommunikaatio sujuisi paremmin. Tuntuu kohutuuttomalta, että tässäkin tapauksessa asiasta joudutaan kiistelemään oikeudessa, ja heille ei kyetä jo suunnittelun alkuvaiheessa löytämään tapoja, joilla otetaan riittävästi huomioon asukkaiden näkökannat ja synnytetään rakentava keskustelu. En nyt tee kuitenkaan mitään palautusesitystä, koska tässä ei siihen ole riittäviä edellytyksiä, mutta jatkossa toivoisin, että kaavoitus olisi tässä suhteessa enemmän asukaslähtöistä ja osallistuvampaa.

Kiitos.

13.2.2013

37 §

Esityslistan asia nro 8

KJ / VALTUUTETTU MARI HOLOPAISEN ALOITE INNOVAATORAHASTON TOIMINNAN
UUDISTAMISESTA

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Edellinen tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota tämän innovaatorahaston toimintaan ja muun muassa sen hankkeiden vaikuttavuuteen. Tässä aloitevastauksessa todetaankin, että kaupunki voisi kehittää sähköistä lomaketta tämän osalta, ja sen lisäksi näiden hankkeiden arviointia. Nyt, niin kuin tavanomaista, näissä aloitevastauksissa jää aika epäselväksi, miten tämä aiotaan tehdä. Pyysin lisätietoja ja katsottiin, että tällaista laajamittaista viestintää ei välttämättä kannata järjestää. Mutta kyllä tässä hieman on tämä ongelma, että jos tästä hankerahoitusmahdollisuudesta ei tiedetä, niin sitten mahdollisesti päädytään vuosi toisensa jälkeen rahoittamaan samoja hankkeita tai tiettyjä toimijoita, ja lisäksi on edelleen aika heppoisella pohjalla se, miten nämä hankkeet valitaan ja miten niitä arvioidaan. Ei varmaan mitään kovin raskasta järjestelmää kannata rakentaa tällaisen pienen rahaston ympärille, mutta jotta se jatkossakin jollain tavalla tulee täyttämään tämän tavoitteensa, olisi todella syytä tehdä nämä toimenpide-ehdotukset, mihin tässä aloitevastauksessa itse valmistelijat ovat päätyneet, eli että saadaan se sähköinen lomake ja seuranta tehostetaan.

Kiitoksia.

13.2.2013

38 §

Esityslistan asia nro 9

KJ / VALTUUTETTU TARJA TENKULAN ALOITE ASUKASTALON SAAMISESTA SILTAMÄEN
OSTOSKESKUKSELLE

Valtuutettu Tenkula

Kiitoksia, arvoisa puheenjohtaja.

Olen erittäin tyytyväinen tähän vastaukseen, jossa on otettu monta näkökulmaa tällaiseen asukastalojen saamiseen, niiden tasapuoliseen sijaintiin eri puolilla kaupunkia asukasdemokratian puolesta ja erityisesti tämän Siltamäen osalta, jossa nyt on pula tästä. Miten tämä nyt voitaisiin jatkossa toteuttaa niin, että myöskin Siltämäkeen saataisiin tällainen korttelitupa, niin itse toivoisin sellaista suurempaa ratkaisua näiden vanhojen lähiöiden osalta, jotka ovat rapautumassa. Siltamäen ostarillakin on tyhjää tilaa valitettavan paljon. Siellä on kaksi tyhjää kiinteistöä. Tämä linjaus, että kaupunki ei tällä hetkellä hanki lisätiloja, ymmärrän sen täysin. Olemme juuri käsitelleet talousarvion lähetekeskustelun. Mutta sitten tietysti voisi ottaa toiset silmälasit ja miettiä sitä demokratialähtökohtaa ja asukastoimintaa, että sen turvaaminen on tärkeää. Siinä mielessä toivoisin, että näitä neuvotteluita, joita sosiaalivirasto on käynyt nyt jo kaksi vuotta, että Siltamäen ostarille saataisiin tämä asukastila, toteutuisi, vaikka niin, että siihen kaupunki laittaisi ihan riikki-kuivaa rahaa.

Kiitos.

13.2.2013

41 §

Esityslistan asia nro 12

RYJ / VALTUUTETTU ANU KORPPI-KOSKELAN ALOITE BUSSILINJAN 16 VANHAN REITIN
PALAUTTAMISESTA

Valtuutettu Nyholm

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Minä olen tekemässä tästä palautusehdotuksen pitkälti sen takia, että tässä nyt paikalliset asukkaat ja kaupunginosajärjestö eli Herttoniemi-seura eivät ole varmastikaan tyytyväisiä tähän vastaukseen, jonka me olemme saaneet tähän aloitteeseen. Tämä linjan 16 reittimuutos on huomattavasti vaikeuttanut Herttoniemen ja sen lähialueiden työ- ja koulumatkailua. Linja 16 on tarjonnut pienistä täsmällisyysongelmista huolimatta Herttoniemen ja lähialueen asukkaille sekä töissä käyville suoran yhteyden Herttoniemestä Kruununhakaan, Kauppatorille ja eteläiseen Helsinkiin. Tämän linjan päättyminen Mustikkamaalle haittaa suorasti matkalaisia Herttoniemestä, Laajasalosta, Tammisalosta, Roihuvuoresta ynnä muista kaupunginosista, joilla on yhteys Herttoniemen metroasemalle. Erityisesti minun on mainittava alueelta matkaavat koululaiset, jotka ovat linjalla 16 voineet matkata vaihdotta koululleen saakka, reitin varrella kun on nähtävästi Elias-koulu sekä Sibeliuksen lukio. Jos minä saisin tämän kopioitua tuonne, niin tekisin tämän palautusehdotuksen.

Kiitos.

Valtuutettu Saarnio

Puheenjohtaja.

Minä haluaisin vain kannattaa tätä palautusehdotusta. Sitä kai täytynee kannattaa, jotta palautusehdotus on todellinen.

13.2.2013

42 §

Esityslistan asia nro 13

RYJ / VALTUUTETTU SARI NÄREEN ALOITE PIKAVIPPIMAINONNAN KIELTÄMISESTÄ
KAUPUNGIN JULKISISSA TILOISSA

Ledamoten Wallgren

Puheenjohtaja. Bästa fullmäktige.

Tässä on kyse mainonnasta ja pikavippejä koskevan mainonnan rajoittamisesta. Tässä esittelijä toteaa kohdassa 4 seuraavaa: Kuluttajansuojalaissa on säännöksiä muun muassa markkinoinnista. Markkinointi ei saa olla hyvän tavan vastaista eikä siinä saa käyttää kuluttajan kannalta sopimatonta menettelyä. Laissa on yleisellä tasolla määritelty hyvän tavan vastainen ja sopimaton menettely, ja oikeuskäytäntö viime kädessä määrittelee rajat hyväksyttävälle toiminnalle. Sitten tärkeä kohta: Sopimuskauden ollessa katkolla yleisten töiden lautakuntaan tuodaan selvitys mahdollisuuksista rajoittaa pikalainamainontaa kaupungin mainospaikoilla. Tämä pyrkimys tähän rajoitukseen ja sen selvittämiseen on hyvä.

En tee tässä esitystä, mutta haluan tuoda esille sen näkökohdan, että kun näitä sopimuksia tarkistetaan, niin kannattaa tarkistaa laajemmin kuin pelkästään tämän pikavippimainonnan kohdalta. Meillä oli viime syksynä hyvä keskustelu valtuustossa siitä, mikä on alkoholimainonnan paikka meidän ulkomainonnassamme, ja missä määrin halutaan sallia sitä, että lapsiin kohdistuvassa mainonnassa on aseita. Haluaisin, että kun tätä eettistä koodistoa lähdetään tarkentamaan, niin katsotaan muitakin asioita kuin pikavippejä. Palaan tähän seurantaan myöhemmin, mutta halusin tässä tuoda tämän näkökohdan esille.

Kiitos.

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

13.2.2013

Tämä valtuutettu Wallgrenin esille ottama kohta siitä, että yleisten töiden lautakunnassa käsitellään tätä pikavippiasiaa kun sopimukset seuraavan kerran ovat katkolla, lisättiin kaupunginhallituksessa. Kaupunginhallituksessa vallitsi yksimielisyys asiasta, ja otin tämän virkkeen omaan esitykseeni. Tarkoituksena on kyllä samassa yhteydessä, kun sopimukset ovat katkolla, katsoa myöskin näitä muita, muun muassa valtuutettu Wallgrenin mainitsemia näkökohtia.

Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kysymys Saurille: mihin asti nuo diilit on solmittu, eli saa mainostaa pikavippejä?

Valtuutettu Ebeling

Puheenjohtaja.

Halusin vain ilmaista kannatukseni Thomas Wallgrenin esittämille ajatuksille.

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Nyt muistinvaraisesti sanoisin, että ulkomainontasopimukset ovat voimassa vielä muutaman vuoden ajan. Kyllä me joudumme kärsimään tästä vielä siihen asti, kun ne sopimuskaudet päättyvät.

Valtuutettu Loukoila (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tuossa apulaiskaupunginjohtaja Saurin puheeseen olisin sen verran täydentänyt, että minulla on muistikuva, että ainakin jommankumman, Clear Channelin tai JCDecaux'n kanssa sopimus jatkuu vuoteen 2023. Eli ei aivan ole muutamasta vuodesta kyse. Sopimukset aikoinaan on tehty todella pitkäaikaisiksi ja niiden purkaminen on ilmeisesti aika työlästä. Näin ollen ei todellakaan ole muutamasta vuodesta kyse.

13.2.2013

43 §

Esityslistan asia nro 14

RYJ / VALTUUTETTU PÄIVI LIPPOSEN ALOITE SUORAN JOUKKOLIIKENNEYHTEYDEN
PERUSTAMISESTA BUSSILINJAN 55 REITILLE

Valtuutettu Lipponen

Arvoisa puheenjohtaja.

Paljon oltiin yhteydessä silloin, kun tämä reitti 55 muuttui, ja silloin tein tämän aloitteen. Sen jälkeen ilmeisesti siihen palattiin, koska kaupungille tuli niin paljon muutenkin palautetta tästä reitistä. Haluaisin sanoa sellaisena toivomuksena, että kun ihmiset ovat todella julkisen liikenteen varassa, niin ei ole kauhean yhdentekevää se, kun näitä linjoja ryhdytään muuttamaan. Toivoisin sellaista isompaa harkintaa näiltä henkilöiltä, jotka ovat ratkaisemassa asioita, jotta tulee harkittua, että ne palvelutarpeet saadaan tyydytettyä, minkä takia ihmiset ovat erittäin kiinnostuneita, mihin oma bussilinja kulkee.

Kiitos.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Se ongelma, mikä tämän bussilinjan 55 kohdalla on, huolimatta siitä, että tätä reittiä on nyt pikkuisen muutettu, se perusongelma ei ole kuitenkaan kuulemma poistunut. Koskelan alueella, josta tämä bussi 55 lähtee, on hirveän paljon kaupungin vuokra-asuntoja, joissa asuu paljon ikäihmisiä, jotka kulkevat rollaattoreilla, ja myöskin paljon jo vanhoja ihmisiä, joiden kulkumahdollisuudet ovat heikentyneet, tai joiden kävely on heikentynyt. He sanoivat, että heillä oli tavoitteena, että he olisivat voineet päästä esimerkiksi Kinaporiin, joka on siinä matkan varrella. Se reitti ei kulje Hämeentietä, vaan se koukkaa siitä Sörnäisten rantatielle. Se tulee kyllä Hakaniemeen, joka oli toinen vaihtoehto ja tavoite, ja sitten oli tarkoituksena, että olisi päässyt myös Marian sairaalaan ja Hietaniemen hautausmaalle, niin kuin tämä reitti 55 on aikoinaan kulkenut.

13.2.2013

Sitä linjaa nimenomaan toivottiin sellaisenaan takaisin, mutta sitä ei ole nyt tullut. Sitä on jonkin verran korjattu, mutta ei voi olla niin, että bus-sia vaihtamalla asia korjaantuu. Jos ajattelee, että ihminen tulee rollaatorilla, niin on kyllä aika hankalaa vanhan ihmisen kulkea, vaihtaa 2 tai 3 kertaa liikennevälinettä, kun on ollut kuitenkin mahdollisuus olla suoralla linjalla. Edelleenkin toivoisin, että tämä 55 palautettaisiin entiseen reittiin.

Valtuutettu Huru

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä ovat tulleet nämä kommentit ihan selkeästi esille, että mikä on tämä kohderyhmä, jota tämä krouvimilla tavalla koskee. Se on ihan totta, että bussista toiseen vaihtaminen ei ikäihmisiltä suju. Tärkeimmät paikat ovat melkein juuri nämä Kinapori, hautausmaa ja Hakaniemen tori. On kyllä aika vammauttavaa, että ihmiset eivät pääse kotoaan ulos liikkumaan. Viedään se viimeinenkin vähäinen mahdollisuus. Yhdyn aikaisempiin puhujiin, että kannatetaan tätä, että palautettaisiin ennalleen.

Kiitos.

Ledamoten Thors

Arvoisa puheenjohtaja.

Puheenvuoronne on vähän sen tyyppinen kuin ? of vote. On paljon sympatiaa näille muutosvaatimuksille, niin kuin Päivi Lipponen totesi, mutta me emme ole oikea foorumi nyt keskustelemaan yksityiskohdistta. Toive on, että seuraava liikenteen hallitus todella antaa tilaa tälle palautteelle, jotta pystyisimme arvioimaan eri ikäryhmien tarpeet ja myöskin asiointitarpeet tässä kaupungissa. On hyvä, että julkisen liikenteen osuus on lisääntynyt, ja on ollut joitakin parannuksia, mutta nämä, että miten iäkkäämmät ihmiset esimerkiksi saavuttavat sairaaloi-ta, Laakson sairaalan ja niin edelleen, niihin on kiinnitettävä huomiota. Aloitteen kautta emme voi näistä asioista päättää.

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

13.2.2013

Täällä kokouksessa on jostain syystä ripoteltu nyt kolme samaan asiaan liittyvää aloitetta eri kohtiin. Oma aloitteeni tulee kohta myöhemmin, mutta käytän nyt tässä tähän liittyen puheenvuoron.

Tässä asiassahan näkyy kaksi ongelmaa: asukkaiden kuuleminen ja asukkaiden tarpeiden huomioon ottaminen on vaikeata silloin, kun mennään HSL-tasolle, ja toiseksi vaihdottomien liikenneyhteyksien merkitystä ei HSL:ssä täysin ymmärretä. Sanoisin, että nämä ongelmat ovat erittäin iso haaste meille nyt, kun HSL on lähivuosina muuttamassa koko joukkoliikenteen, bussiliikenteen linjaston. Se ei ole HSL:n hallitus, joka kykenee riittävässä määrin konkreettisesti ottamaan huomioon paikallisia tarpeita. Ne asiat pitäisi ehdottomasti saada Helsingissä valtuuston tai jonkinlaisen lautakunnan käsittelyyn, eikä pelkästään delegoida HSL:ään niitä isoja ratkaisuja.

Minun mielestäni kannattaa ottaa kyllä valtuustona tässä vähän toisenlainen asenne kuin edellisellä valtuustolla. Helsinki on suurin maksaja. Helsinki voi edellyttää, että ne suunnitelmat ovat etukäteen Helsingin valtuuston käsittelyssä ennen kuin mitään rahaa liikkuu. Se on hyvin yksinkertainen asia. Sen jälkeen valtuusto voi itse luoda tähän sellaisia valmistelutapoja, joilla asukkaita kuullaan, ennen kuin valtuusto ottaa kantaa näihin. Varoitan erittäin paljon valtuutettu Thorsin olettamuksesta, että HSL:n hallitus kykenisi tekemään riittäviä konkreettisia arvioita kaikista HSL-kuntien reiteistä.

Valtuutettu Saarnio

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä yhteydessä on syytä kyllä kiinnittää huomiota juuri tähän piirteeseen, jonka valtuutettu Hakanen puheenvuorossaan toi esiin. Näiden linjojen ja reittien suunnittelu on kyllä huomattavasti laajempi asia kuin ihan vain yhtäkkiä tällaisten muutosten tekeminen. Pitäisi herkällä tavalla seurata sitä, miten kaupunki kehittyy, ja pitää antaa HSL:n suunnittelulle myös tunnustusta siinä mielessä, että esimerkiksi linjan 78 siirtäminen Kurkimäen metsän kautta kulkemaan Kivikon läpi oli erittäin onnistunut ratkaisu ja paransi monella tavoin Kivikon liikennettä ja ihmisten yhteyksiä Vuosaaresta Malmille. Tällaisia hyviäkin ratkaisuja on, mutta todellakin tällä alueella pitäisi olla jonkinlainen käyttäjäneuvosto, joka voisi seurata kaupunkikehitystä ja vaatia linjaston kehittämistä sen mukaisesti. Juuri 16-linjan muutos oli taas malliesimerkki siitä, että siinä ei käyttäjiä kuunneltu lainkaan. Se tehtiin ilmeisesti pelkästään teknisesti ja helpommin toteutettavaksi niin, että kuljettajan ei tarvitse enää ajaa Herttoniemen vaikeita ympyräratkaisuja pitkin.

13.2.2013

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri

Puheenjohtaja, ordförande. Hyvät valtuutetut, bästa fullmäktige.

Ehkä muutama sana näistä joukkoliikenteen suunnitteluasioista, etenkin uusille valtuutetuille. Linjastosta päättää Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän hallitus. Se tekee linjastosuunnitelman, josta jäsenkunnat myös antavat lausuntonsa, Helsinki mukaan lukien. Mutta nyt satumoisin eilisessä HSL:n hallituksen kokouksessa esiteltiin uutta joukkoliikennesuunnitteluprojektin asukasvuorovaikutusmallia. Sen uuden vuorovaikutusmallin tarkoituksena on nimenomaan saada kunnat ja myös palvelun käyttäjät paremmin mukaan näiden linjojen suunnitteluun. On nyt mielenkiintoista sitten nähdä, mihin HSL tässä vuorovaikutuksen parantamisessaan päätyy.

Valtuutettu Tenkula

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri tässä oikeastaan jo vastasikin tähän minun ajatukseeni, että tästä vuorovaikutusprosessista, mihin valtuutettu Saarniokin viittasi, täytyisi olla. Tietysti meillä on, mitä kaupungissa tapahtuu, sairaalasiirtoja, esimerkiksi Malmin sairaala on nyt väliaikaisesti evakossa Mariassa, ja tämän linjan siirtyminen tai poistuminen on muun muassa vaikeuttanut työmatkaliikennettä ja ikäihmisten liikennettä sinne. Tietysti HSL, vaikka paljon tutkimustietoa on, niin kaikkea ei pysty liikennesuunnittelijakaan ehkä havainnoimaan, ja sen takia tällainen vuorovaikutusprosessi ja sen kehittäminen olisi tärkeää.

Valtuutettu Kivekäs

Kiitos.

Minä haluaisin lyhyesti sanoa tästä HSL:n uudistuksesta. Sehän on tehty niiden reunaehtojen vallitessa, missä meillä on voinut bussiliikennettä suunnitella. Jos me saisimme täysin vapaasti ajaa busseja niin, ettei tarvitse mitään muuta liikennettä huomioida, niin sittenhän me voisimme tehdä todella paljon parempiakin verkostoja. Nyt erityisesti Kaivokadulla, siitä bussilinjan ajaminen on hirvittävän hankalaa. Ne ovat epäluotettavia ja juuttuvat sinne usein. Jos siinä olisi bussikaista, siitä voisi ajaa busseja hyvinkin, mutta minä ymmärrän kyllä hyvin ne syyt, miksi on haluttu välttää bussien ajamista Kaivokadulta.

13.2.2013

Kokonaisuutena jos tätä linjastouudistusta katsotaan, pitää muistaa se, että bussien käyttäjämäärät ovat kasvaneet, ja ilmeisesti linjat kulkevat nopeammin ja luotettavammin. Asiakastyytyväisyyskin on ilmeisesti noussut. Tässä on yksittäisiä ongelmakohtia kiistatta, mutta ilmeisesti kokonaisuudessa on huomattavia hyviäkin puolia. Sitä ei voi katsoa vain yksittäisen linjan kannalta.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä keskustelu varmaan perustelee sen, minkä takia valtuustoon on todella tuoda näitä asioita, niin että valmistelun pohjalta voidaan käydä perusteellisempi keskustelu. Valtuutettu Kivekkään puheenvuoron johdosta haluaisin kuitenkin kommentoida, että vaikka näissä kolmessa aloitteessa on kysymys yksittäisistä linjoista, niin se ongelma, joka näihin ratkaisuihin liittyy, on yleisempi ja tulee erittäin laajasti vaikuttamaan siinä vaiheessa, kun HSL siirtyy tähän uuteen runkolinjapohjaiseen reittien suunnitteluun käytännön tasolla.

Helsingiläiset suosivat joukkoliikennettä paljon sen takia, että meillä on tiheä reittiverkosto, erittäin paljon vaihdottomia yhteyksiä. Nyt sen HSL:n runkolinjasuunnitelman pääidea itse asiassa, muutos Helsingin osalta, on se, että tulee vaihtoja lisää. Se on asia, joka on erittäin vaikea ennalta tarkkaan nähdä millään suunnittelupöydällä, että mitä kaikkea siitä seuraa. Siitä voi seurata tällaisia bussireitti 55:n ongelmia ympäri kaupunkia, jolleivät asukkaat ole mukana valmistelussa, ja jollei sitä käsittelyä järjestetä Helsingissä erityisen huolella. Helsinki on tässä ihan eri mittaluokan kysymysten äärellä kuin nämä naapurikunnat.

Ledamoten Månsson

Tack, ordförande.

En malta olla kertomatta ihan pientä tositarinaa, 50 sekuntia aikaa. Pari vuotta sitten minulle soitti joku tällainen tutkimuslaitos, ikään kuin HKL:n tai HSL:n puolesta, haluanko tulla paneeliin keskustelemaan Pohjois-Helsingin, nimenomaan Tapanilan alueen, bussiliikenteestä. Olin erittäin innostunut. Suostuin heti. Sitten kävi ilmi, kysyttiin, "Käytättekö näitä busseja?". Minä sanoin, että päivittäin, minulla ei ole autoa eikä ajokorttia. "Ai jaa, meitä kiinnostavat ne, jotka nyt käyttävät omaa

13.2.2013

autoa ja me haluamme houkutella heitä mukaan". Eli en päässyt paneeliin. Tarkoitan vain, ymmärrän hyvän tarkoituksen siirtää ihmisiä julkiseen liikenteeseen, mutta me, jotka käytämme päivittäin ja ainoastaan julkista liikennettä, me emme päässeet vaikuttamaan.

Kiitoksia.

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri

Puheenjohtaja, ordförande. Valtuutetut, bästa fullmäktige.

Kun on aivan ilmeistä, että näitä keskusteluja tullaan tässä salissa käymään vielä tulevaisuudessakin, niin ehkä kannattaa nyt pikkuisen laittaa aikaa tähän, miten tämä vuorovaikutus sitten suunnittelun kanssa sujuu. Ne, jotka ovat kiinnostuneita tästä HSL:n tulevasta vuorovaikutussuunnitelmasta, niin se löytyy HSL:n nettisivuilta kohdasta päätöksenteko, hallitus, pöytäkirja 12. helmikuuta.

Jos puheenjohtaja sallii, minä nyt pikku pätkän tästä siteeraan, mikä kuvaa nyt sitä, mihin HSL tässä vuorovaikutuksessa pyrkii. "Luonnosvaiheessa suunnitelmaluonnos julkaistaan suunnitelmaan internet-sivuilla ja suunnitelmasta kerätään palautetta. Samalla seurataan myös luonnokseen liittyvää blogikeskustelua ynnä muuta. Suunnitelmaa voidaan myös esitellä erilaisissa tilaisuuksissa tarpeen mukaan. Luonnosvaiheessa asukkaille annetaan myös mahdollisuus keskusteluun suunnittelijoitten kanssa. Keskustelua voidaan käydä joko sähköisesti tai kasvokkain asukasilloissa ja -tilaisuuksissa. Suunnitelmaluonnoksen julkaisusta ja kommentointimahdollisuudesta myös tiedotetaan käynnistysvaiheen tavoin laajasti käynnistysvaiheen tiedotuskanavia hyödyn-täen". Joten kyllä siellä nyt HSL:ssä jotakin on mietitty tämän vuorovaikutuksen parantamiseksi, ja on nyt mielenkiintoista nähdä, mitä vaikutuksia tällä uudistuksella tulee olemaan.

Valtuutettu Kivekäs

Kiitos.

Sauri jo oleellisesti sanoi kaiken tärkeän. En viivytä kokousta enempää.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

13.2.2013

Nimenomaan nämä Koskelan alueen, jotka asuvat linjan 55 päätepysäkin alueella, jossa on myös aika mäkistä ja sillä tavalla vanhojen ihmisten liikkumisen kannalta vaikeaa maastoa. Suunnittelijat olivat siellä käyneet asukastilaisuudessa, ja oli pyydetty palautetta. Siellä oli asukasillassa ollut kaksikin kertaa paljon ihmisiä, ja oli annettu selkeä palaute, miten tämä vanha reitti, linja 55, on se, joka parhaiten palvelee. Oli todella selviä lukuja asukkaiden puolesta todettu. Mutta se oli aivan turhaa. Nyt, kun sitä reittiä on pikkuisen muutettu, niin sitä ei ollut muutettu juuri siitä sen ongelman poistamiseksi, joka oli kaikista keskeisin, että se kulkisi Hämeentietä pitkin. Sitten vielä ne bussitkin kulkevat niin, että ne vaihtolinjat, se on aikataulutettu niin, että juuri se linja, johon pitää siirtyä, niin siinä on sitten 10—15 minuutin odotus, ja sitä kautta se ei todellakaan palvele niitä ihmisiä.

Minun mielestäni vanhojen ihmisten kohdalta, jotka käyttävät kuitenkin aika paljon näitä busseja, minä ainakin priorisoin heidän liikkumistarpeitaan ja sitä palautetta, minkä he antavat. Nuoret ihmiset kyllä voivat vaihtaa bussia vaikka kadun toiselta puolelta, mutta julkisen liikenteen käytön pitää minusta palvella erittäin hyvin ikäihmisiä. Ja linjan 55 kohdalla on nimenomaan tämä ongelma. Minulla on tuolla aloite, en enää puhu sen aloitteen yhteydessä enkä aio sitä palauttaa, mutta toivon, että tämä viesti menee eteenpäin.

Valtuutettu Huru

Kiitos, puheenjohtaja.

Apulaiskaupunginjohtaja Saurille vain terveiset, että tässä tuli tyypillinen esimerkki juuri tästä tietoyhteiskunnasta, että pitää mennä nettiin, että saa tätä vuorovaikutusta. Kesällä kerättiin tällainen kyselytutkimus, kun jätettiin aikatauluista pysäkkimerkinnyt, tai ei tullut aikataulukirjoja ollenkaan kesällä, ja siitä pyydettiin palautetta, niin henkilökohteisesti laitoin vielä osoitteetkin oikein perään, mihin voi laittaa viestiä, niin ei ole tänä päivänäkään tullut. Toivottavasti netissä pelaavat paremmin nämä vuorovaikutukset.

Kiitos.

Valtuutettu Kantola

Tähän loppupuheenvuorona oikeastaan, kysymyksenä haluaisin, tätä kuunnellessani nyt olen miettinyt tätä aktiivisuutta, kansalaisvaikutta-

13.2.2013

mista Helsingissä ja kansalaisten huolta, joka on varmasti ihan ymmärrettävää näiden järjestelyjen kautta, mistä on hyvä esimerkki tämä linja 16. Linjan 55 osalta en osaa sillä tavalla ottaa kantaa, mutta täällä kuunnellessani voin olettaa, että jos tällaiset linjat aikaisemmin ovat toimineet niin, ettei ole ollut vaihtotarvetta bussista toiseen, ja ne nyt tämän uudelleen järjestelyn kautta ovat tulleet vanhusten osalle. Ihmettelen vain, että miten tämä Helsingin strategia soveltuu tähän, jossa nyt yhtenä tavoitteena on asukkaille sujuvat ja integroidut palvelut, ja toisaalta se, että kuinka tämä Helsingin strategia suhteutuu tähän HSL:n toimintasuunnitelmaan.

Valtuutettu Tiusanen

Puheenjohtaja.

Sain tuossa tietää, että ilmeisesti tuota palauttamista ei sinänsä haluta. Olisin kannattanut Lipposen aloitetta.

Ei muuta.

Valtuutettu Lipponen

Kiitos, puheenjohtaja.

En ole ehdottanut enkä kannata palautusta. Minä toivon, niin kuin Maija Anttila äsken totesi, että tämä keskustelu nyt kertoo tämän valtuuston tahdon ja toivon, että täytyy miettiä tarkemmin, kun näitä linjareittejä ruvetaan uudistamaan, koska tämä nyt ei ole varmaan ensimmäinen eikä viimeinenkään, ja ottaa nämä asukkaat paremmin tavalla tai toisella mukaan, ettei tule tämäntyyppisiä harmillisia ketjuja, mitä on nyt tässä reitti 55:n kohdalla tapahtunut. Toivon mukaan se nyt palautetaan sitten, että asiakkaat ovat tyytyväisiä.

Kiitos.

13.2.2013

44 §

Esityslistan asia nro 15

RYJ / VALTUUTETTU PÄIVI LIPPOSEN ALOITE RUUHKA-AJAN ULKOPUOLISESTA IKÄIHMISTEN ILMAISESTA JOUKKOLIIKENTEESTÄ

Valtuutettu Lovén

Kiitos, puheenjohtaja.

On aivan selvää, ettei tämä ole olennaista hyvin toimeentuleville ja hyvän sosiaalisen verkon omaaville ikäihmisille. Mutta entäpä sellainen yksinäinen takuueläkkeen, asumistuen ja toimeentulotuen varassa asuva vuokratasarin mummeli tai pappa? Helsingin joukkoliikenne on aivan huippuluokkaa, parasta A-ryhmää. Siltikin se kulkee suurelta osin tyhjänä arkisin päiväsaikaan. Silloin, kun me muut olemme töissä, joille työpaikkoja vielä on jäljellä. Ei se bussilinja paljon kallistu, mikäli tämä tyhjäksi muuttuisi kaupunkilaisten palveluksi. En väitä, että se olisi ilmaista Helsingille, mutta mikä olisi kokonaishyöty ikäihmisten päästessä tapaamaan ystäviään, asioille, taikka vain ulos kotikulmiltaan kaupungin kulttuuripalveluihin? Olisiko yksilön hyvinvoinnin lisääntymisellä myös taloudellista merkitystä esimerkiksi sote-puolella? Ajatelkaa, voisiko sillä olla vaikutusta?

Valtuutettu Lipponen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tätä ikäihmisten ilmaista mahdollisuutta matkustaa ruuhka-aikojen ulkopuolella on todella monta kertaa täällä käsitelty, ja valtuusto on kyllä antanut myös selvää viestiä siitä, että jotain on tehtävä ja liikahtamista tapahduttava. Mutta tässä vastauksessa sanotaan näin, että "HSL ei pidä toistaiseksi perusteltuna myöskään ikään perustuvan ruuhka-aikojen ulkopuolisen vapaan matkustusoikeuden toteuttamista". Minä kyllä ymmärrän tietenkin heidän kantansa, mutta kun tämä on kuitenkin kaupungin päättäjien, aikamoisen ryhmän toive, että tätä ryhdytään miettimään. Senpä takia, kun näitä neuvotteluita edelleen käydään, kaupunki nyt vahvasti toisi sitä näkemystä, että täällä on selvää... Vielä ei tietenkään mitään äänestystä ole voitettu, mutta täällä on selvä tahto, että ymmärrettäisiin ikäihmisten mahdollisuutta saada tällainen va-

13.2.2013

paa matkustusoikeus, koska tämä on pystytty toteuttamaan niin monessa muussakin kaupungissa, niin tokihan tämä pystyttäisiin myös Helsingissä toteuttamaan.

Kiitos.

Valtuutettu Rauhamäki (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Nyt valtuutettu Lipponen vetää kyllä aika monta mutkaa suoraksi. Jos me jokainen vetäisimme keskustelusta sen johtopäätöksen, mitä täällä sanotaan salissa, että se on valtuuston kanta ja sitä lähdetäisiin virkamiesten tai muiden toimin edistämään, niin kyllä me aika solmussa varmaan olisimme. Ei minun mielestäni kaikille ikäihmisille, en näe mitään tarvetta ilmaiselle joukkoliikenteelle ruuhka-aikojen ulkopuolella, tai maksuttomalle, koska ilmaistahan joukkoliikennettä ei ole. Joku sen aina maksaa, niin kuin tiedämme. Sanotaan, että hyvin toimeentuleva eläkeläinen, jonka eläkkeet parhaimmillaan pyörivät varmasti kohtuullisen korkealla, niin en minä näe, että esimerkiksi vaikkapa Nalle Wahlroosin aikanaan eläkepäivillään pitäisi päästä liikkumaan ilmaiseksi joukkoliikenteen ? tässä kaupungissa.

Valtuutettu Lipponen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä nyt menee ihan mahdottomaksi, tämä keskustelu, jos me puhumme ikäihmisistä ja otamme esimerkiksi Nalle Wahlroosin matkustamisen ilmaiseksi tai ilman minkäänlaista maksua julkisella joukkoliikenteellä. Tästä on käyty äänestys, haluan muistuttaa, ja se hävittiin silloin muutamalla äänellä. Minä todella nyt toivoisin, että huomioitaisiin nämä erilaiset mahdollisuudet. On aika ihmeteltävää sitten, että kuinka eläkkeensaajia ryhdyttäisiin porrastamaan, että katsotaan, minkälainen eläke on. Minun mielestäni on paljon parempi, että luodaan tällainen mahdollisuus ruuhka-aikojen ulkopuolella ihmisille, eläkkeensaajille, matkustaa julkisella liikenteellä, hoitaa niitä arkisia asioita, ja tällä tavalla tullaan vastaan.

Kiitos.

13.2.2013

Valtuutettu Saarnio

Arvoisa puheenjohtaja.

Kävi tässä nyt miten kävi, joka tapauksessa voin lohduttaa siitä, että kaikkien meidän eläkejärjestöjemme, siis Helsingin Eläkeläisjärjestöt HEJ ry:n jäsenjärjestöt, joissa on eri puolueiden taustaryhmistä koostuvien eläkeläisjärjestöjen ihmisiä, yhteinen tahto on, että jotain tapahtuisi tämän ikäihmisten liikkumisen edistämiseksi. Kannattaa muistaa, että meillä on todellakin eri varallisuusasteisia eläkeläisiä, mutta aika älytömältä tuntuu se, että kertalippuja käyttävien ihmisten maksut ja kertalippujen vaihtoehdot ovat sellaisia, että esimerkiksi terveystarkastuskäynnille monella ei ole varaa, koska muutaman pysäkinvälin kulkeminen kahteen eri suuntaan maksaa kaksi maksua. Minä muistutan siitä, että vielä 70-luvun alussa meillä oli järjestelmä, jolloin 65 vuotta täyttävä helsinkiläinen sai puoleen hintaan lunastaa matkalippuja, eikä se tuntunut silloin mitenkään kauhean pahalta.

Kävi tässä nyt miten käy, niin joka tapauksessa voin lohduttaa teitä, että tämä on edessä taas muutaman kuukauden kuluttua. Aloitteita tästä tulee, erilaisia ratkaisuja siitä, että ikäihmiset voitaisiin saada käyttämään lippuja. On älytöntä se, että tämä kertalippuhinnasto on sellainen, että esimerkiksi eläkeläispariskunta jostain Kontulasta lähtee Hakaniemeen mieluummin omalla autollaan sen takia, että se tulee halvemmaksi kuin käydä julkisella liikenteellä toriostoksilla.

Valtuutettu Krohn

Arvoisa puheenjohtaja.

Toteaisin saman asian, minkä kaupunginhallituksen puheenjohtaja Rauhamäki totesi, että vaikka tästä asiasta on usein täällä keskusteltu, niin valtuuston enemmistö ei ole halunnut laittaa tällaista ilmaisryhmää joukkoliikenteeseen. Meidän ryhmämme, vihreän ryhmän tavoitteena on se, että joukkoliikenteen lipunhinnat kaikkiaan pysyvät kohtuullisina, ja erityisesti niin sanotuilla kanta-asiakkailla, että kausilippu on edullinen. Täytyy kyllä sanoa, että kun tällä matkakortilla kertalipun hinta on 1,90 euroa suunta, niin en tiedä, onko Hakaniemen torin ympärillä kovin halpaa tuo pysäköinti, mutta todennäköisesti halvemmaksi tulisi kuitenkin matkustaa sillä julkisella...

Välihuuto!

13.2.2013

Joo, mutta kertalippu matkakortilla on 1,90 euroa suunta, ja se ei mielestäni sekään ole kohtuuton. Mutta itse asiassa, oliko se yli 90 % matkoista Helsingin alueella tehdään näillä kausilipuilla eli kanta-asiakkailla, jolloin tavallaan kaikki matkat tulevat siihen samaan hintaan.

Kyllä minun mielestäni, kun keskustellaan näistä maksuttomista palveluista, on ihan oikeutettua keskustella siitä, onko se ryhmä, jolle nyt Lipponen esittää tätä maksuttomuutta, oikeasti ryhmä, joka sitä tarvitsisi. Todellakaan kaikki ikäihmiset eivät Helsingissä kärsi toimeentulon ongelmista. Osa kärsii, mutta niin kärsivät myös nuoret ja keski-ikäiset. Täällä on aikaisemmin esitetty esimerkiksi työttömille jonkinlaisia alennuksia. Meillä on pelkän kansaneläkkeen varassa oleville alennettu lippun hinta, eli periaatteessa on pyritty siihen, että ne eläkeläiset tai nuoremmat, jotka ovat oikeasti köyhiä, heillä on mahdollisuus matkustaa halvemmalla, mutta ajatus siitä, että kaikkien ihmisten tietyn ikärajan jälkeen pitää päästä maksutta, on mielestäni absurdi.

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Silloin, kun Helsingin sisäisen joukkoliikenteen päätöksenteko ulkoistettiin HSL-kuntayhtymän hallitukselle, synnytettiin sellainen päätöksentekorakenne, jossa on erittäin vaikea ottaa huomioon sosiaalisia, ekologisia ja kokonaistaloudellisia näkökohtia. HSL-kuntayhtymä tekee päätöksiä sen talouden ja muun puitteissa, joka sille on annettu. Helsingin sisäisen joukkoliikenteen kohdalla, ei vain ikäihmisten, vaan monessa muussakin tapauksessa, pitäisi arvioida monta muutakin seikkaa kuin pelkästään se, mitä lippuhintojen avulla saadaan tuloja kasattua ja paljonko on menoja.

Kaupungin budjetissa, jonka lähetekeskustelua äsken kävimme, on joukkoliikenteen osalta erittäin suuri demokratiavaje. Siellä on HSL:n osalta yksi ainoa luku. Siellä ei ole mitään joukkoliikenteen lippujen hinnoista. Siellä ei ole minkään näköistä erittelyä siitä, mitä HSL:n puitteissa Helsinki haluaa tapahtuvan, niillä kymmenillä miljoonilla, joilla kaupunki HSL:ää rahoittaa. Kun me palaamme tähän talousarvioon syksyllä, niin toivon mukaan meillä on siellä ihan toisennäköinen kohta joukkoliikenteestä, joka sisältää muun muassa Helsingin kannan siihen, minkälaiset ovat kaupungin sisäisen joukkoliikenteen lippujen hinnat. Silloin otettaisiin huomioon myös nämä valtuutettu Lipponen ja muiden ehdotukset eläkeläisten mahdollisuudesta matkustaa maksutta vähintäänkin tietyinä aikana. Samoin toivon, että strategiaohjelman yhtey-

13.2.2013

dessä sovitaan siitä, että joukkoliikenneasiat tuodaan valtuustoon laajasti kokonaisuudessaan.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä HSL:n lausunnossa on kuitenkin viimeinen kappale, jossa todetaan, että HSL tulee vuonna 2013 arvioimaan näitä erilaisia tariffipolitiikan perusteita, ja siinä puhutaan myös ikärajoista, erityisryhmistä ja alennus- ja vapaalippujen myöntämisperusteista ynnä muista. Eli joka tapauksessa tämä on HSL:n listalla tänä vuonna, ja silloin tietysti olisi ihan hyvä, että HSL myös pohtisi tätä asiaa vähän laajemmin. Toteaisin oikeastaan tähän valtuutettu Rauhamäen Björn Wahlroosin heittoon, että tosiasiallisesti on kuitenkin niin, että Helsingin eläkeläisistä noin 31 % saa kuukaudessa 400—1 200 euroa. Alle 1 600 euron eläkeläisiä on eläkeläisten keskuudessa yli puolet, ja ainoastaan noin 14 % eläkeläisistä saa 2 600 euroa kuukaudessa, nämä ovat bruttoja kaikki. En usko, että tähän joukkoon sisältyy nämä kaikki 2 600 eläkeläispalkkaa tulevaisuudessa nauttivaa ihmistä. Kyse ei ole suinkaan tästä valtuuston kokoonpanosta. Helsingissä on paljon pienituloisia eläkeläisiä, joille tämä, myös matkalipun hinta, on todella merkittävä asia.

Tämä käytäntö voidaan monella tavalla toteuttaa. Se voi olla hakemuksesta ja niin edelleen. Jos se kytketään, niin kuin monissa kaupungeissa on kytketty, ruuhka-aikojen ulkopuolella matkustamiseen, niin se on ihan järkevä juttu.

Valtuutettu Jalovaara

Puheenjohtaja.

Minä en tosiaan tiedä, minkälaisia ihmisiä näiden muiden puolueiden teltoilla käy, mutta meillä ainakin usein tulee palautetta siitä, että ikäihmisille näiden lippujen hinnat ovat liian korkeita, eikä sen takia pääse kotoa kovin pitkälle liikkumaan. Tämä on yksi yleisimpiä asioita, mistä kansalaispalautetta tulee. Sen takia olisi minun mielestäni vähintään kohtuullista pohtia sitä, että ruuhkan ulkopuolella voitaisiin tällainen selkeästi alennettu hintajärjestelmä ottaa käyttöön, kun näitä kehitetään.

Kiitos.

13.2.2013

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja. Valtuustotoverit.

Tämä asia tuntuu sellaiselta, että se kiertää tänne aina uudestaan ja uudestaan. Otin puheenvuoron minäkin siksi, että tämä on kuitenkin uusi valtuusto ja täällä on paljon uusia ihmisiä. Aika lailla tämä näkökulma, minkä sanon, on tullut täällä esiinkin. Minusta on järkevää, että mietitään erilaisia yhteiskunnallisia alennuksia tai ilmaislippuja sosiaalisin perustein, mutta tässä esityksessä ei eritellä, että se kohdistuisi nimenomaan köyhiin vanhuksiin, vaan nimenomaan vanhuksiin ylipäättään iän puolesta. Minä olen ihan vakuuttunut siitä, että meillä on sellaisia vanhuksia, jotka todella ansaitsevat alennetun lipun. Ehkä jotkut aidosti myös tämän ruuhka-aikojen ulkopuolella ilmaisen liikkumiskeuden tai maksuttoman lipun, ilmainenhan se ei ole, niin kuin on sanottu. Mutta meillä on ihan vastaavissa tuloryhmissä ihmisiä, jotka vähintään tarvitsisivat sen yhtä lailla. Tällaisen aloitteen tekeminen olisi mielekästä, mutta nyt tässä tapauksessa, kun se esitetään näin, se on puhtaasti minusta populismia, jolla yritetään houkutella kaikkien vanhusten...

Totta kai kaikki haluavat sen ja vanhusjärjestöt esittävät sitä, koska se on omassa asiassa. Meidän täällä valtuustossa pitää ajatella, mikä on oikeudenmukaista kokonaisuuden kannalta, ja silloin tämä ikä yksin ei ole se oikea kriteeri. Vähintäänkin vasemmalla pitäisi ymmärtää tämä oikeasti.

Ehkäpä tähän ei kannata enempää jatkaa, mutta toivon, että oikeasti näitä sosiaalisia etuuksia mietitään sosiaalisin perustein, eikä tällaisten pelkästään ikään liittyvien kysymysten kautta. Se on minusta epäoikeudenmukaista eikä se ole solidaarista.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Aina kannattaa pyrkiä siihen, ettei hirveän voimallisesti toisia puolueita neuvo. Muistan, kun Tuomas Rantanen neuvoi muun muassa vasemmistoa ymmärtämään, että vuokra-asunnoissa asuvat, pienituloiset, kun tontin vuokria korotettiin, niin kyllä se on ihan epäoikeudenmukaista vasemmiston puhua edes näistä.

Mutta tästä itse asiasta, niin näen valtuuston varapuheenjohtaja Harry Bogomoloffin todennäköisemmin joukkoliikennevälineessä kuin Björn

13.2.2013

Wahlroosin edes yksin ajamassa autoa, ilman että on kuljettaja autossa. Itse asiassa olen jopa tavannut Bogomoloffin myös oranssissa metrossa. Tämä ei ole ehkä se argumentti, jolla kannattaa vastustaa sitä, että vanhukset liikkuisivat, tai samantasoinen argumentti kuin se, että Wahlroos on sitä mieltä, että sosiaalituot ja muut yhteiskunnan tuet pitää leikata, paitsi siltä osin, kun tuetaan hänen herraskaisen kartanonsa maanviljelystä.

Se, mikä näissä keskusteluissa usein ihmetyttää, on se, että puhutaan monesti dynaamisista vaikutuksista, erityisesti verotuksen osalta ja erityisesti esimerkiksi silloin, kun halutaan yritysten yhteisöveroa laskea. Mutta onko pohdittu esimerkiksi näiden lippujen osalta aidosti dynaamisia vaikutuksia? Se on se iso kysymys, että monet vanhukset, jos on kohtuuhintaista tai maksutonta tiettyinä aikoina lähteä liikkumaan enemmän... Sama asia koskee esimerkiksi sitä, että maksuttomia sisäänpääsyjä kaupungin kuntosaleille ja uimahalleihin, jotka ikäperusteisesti on naapurikaupungeissa, jonka dynaamiset vaikutukset voivat olla aika tavalla positiiviset sitä kautta, ettei samalla tavalla tule lonkkamurtumia ja muita. Tämyntyyppisiä asioita kannattaisi myös pohtia enemmän näiden asioiden yhteydessä.

Valtuutettu Saarnio

Arvoisa puheenjohtaja.

Minä en halua toistaa sitä, mitä valtuutettu Arhinmäki tuossa hyvin toi esiin. Kysymys on juuri tästä, että tässä ei ole kysymys pelkästään iästä ja varallisuudesta, vaan kysymys on myös siitä, miten ihmiset saadaan liikkeelle, mielenterveydellisistä ja yleensä terveydellisistä seikoista, seurallisuudesta, osallistumisesta yhteiskuntaan. Tämä on erittäin monipuolinen asia, ja minä ymmärrän hyvin vihreiden kannan siinä, että nythän ei olla vaalikentillä, vaan nyt ollaan valtuustossa, jossa voidaan asioihin vaikuttaa, tämän teidän nurjan suhtautumisenne tähän ikäihmisten liikkumisen edistämiseen ja mielenterveyden edistämiseen tätä kautta.

Ihmettelen tosin sitä, että lääkärin koulutuksen saanut ihminen ei ymmärrä tätä puolta asiasta. Kysymys ei ole vain sosiaalisesta puolesta, vaan kysymys on nimenomaan siitä, miten saadaan lisättyä ikäihmisten viihtyvyyttä. Teidän asenteellanne ei tänä päivänä toteutettaisi lapsilisäjärjestelmää Suomessa nykyisellään, ja me olemme sitä mieltä, että lapsilisäjärjestelmä on hyvä, vaikka myös Wahlroosin lapset ovat saaneet sen. Sitä paitsi olisi tavattoman kiva tavata Nalle joskus tuolla metrossa. Sillä on aina niin värikkäät ja hauskat vaatteetkin.

13.2.2013

Valtuutettu Lovén

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä kohtaa olisin sen verran vielä pyytänyt huomioimaan, että ei se edelleenkään muuta millään lailla heikoksi sitä tilannetta, jos vielä Wahlroos tulee Helsinkiin käymään eläkeikäisenä ja matkustaa joukkoliikenteellä. Se ei vie konkurssiin tätä Helsinkiä. Mutta niin kuin täällä jo aikaisemmin valtuutettu Arhinmäki totesi, että hän tuskin matkustaa joukkoliikenteellä. Sekään ei tuota yhtään euroa kustannuksia kaupungille, vaikka hänellä olisi oikeus käyttää ilmaisia palveluita ja hän ei niitä käytä.

Ei muuta.

Valtuutettu Stranius

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

En kannata ilmaista joukkoliikennettä vain ikäihmisille. Ilmaista joukkoliikennettä ei tosiaan ole. Ainahan sen joku maksaa. Käyttäjilleen maksuton se joukkoliikenne voi kuitenkin olla. Minun mielestäni olisi hyvä kokeilla maksutonta joukkoliikennettä kaikille vaikka Tallinnan mallin mukaan. Liikkumisen tulee olla Helsingissä pidemmällä tähtäimellä maksutonta siinä missä koulutus ja terveydenhuoltokin.

Kiitos.

Valtuutettu Lipponen

Kiitos, puheenjohtaja.

Täällä ei todellakaan arvosteltu minun älykkyyttäni, mutta ainakin syytettiin armottomaksi populistiksi. Minun täytyy sanoa, että se todellisuus, mitä on vaalikentillä ja ihmisiä kohdatessa tullut, on ikäihmisten suuri huoli siitä, mihin heidän pienet eläkkeensä riittävät, ja se, kuinka he pääsevät palveluiden luo. Kyllä minä haluan täällä valtuutettuna viädä sitä viestiä sieltä vaalikentiltä tänne päätöksenteon saleihin. Jos se vaikuttaa populismilta tai joltakin muulta, mutta tilanne on todella huolestuttava monilla alueilla Helsingissä. Siellä on paljon ikäihmisiä, jotka kokevat, että heillä on hyvin pienet eläkkeet. Niin kuin valtuutettu Maija

13.2.2013

Anttila sanoi, kyllä ne eläkkeet ovat todellisuudessa pieniä. Me puhumme täällä jostain kummallisista suurituloisista eläkkeensaajista, mutta kyllä niitä hyvin vähän on tuolla ainakaan meidän vaalikentillämme ja -teltoillamme ollut, ja me sosialidemokraatit haluamme pitää juuri ikäihmisten ja pienituloisten ihmisten puolta.

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto

Kiitos, puheenjohtaja.

Myös me vihreät haluamme pitää pienituloisten ja ikäihmisten puolta, mutta muistutan, hyvät sosialidemokraatit ja muut, että me olemme täällä valtuustossa käyneet tänään keskustelua ensi vuoden talousarviosta. Kaikki ovat todenneet yhdessä sen, että jostakin pitää säästää ja kaikkeen ei ole varaa. Valtuutettu Saarnio sanoi, että kyse ei tässä ikäihmisten ilmaisessa joukkoliikenteessä ole siitä, että pohdittaisiin kansalaisten varallisuutta tai tarkasteltaisiin tätä asiaa sosiaalisesta näkökulmasta, mutta kyllä minä itse katson, että nimenomaan valtuuston täytyy pohtia sellaisia asioita kuin oikeudenmukaisuus ja määrärahojen oikeudenmukainen kohdentaminen.

Kaikki me haluaisimme varmaan kaikille helsinkiläisille maksuttoman joukkoliikenteen, mutta kun meillä nyt siihen tässä valtuustokokouksessa ei ole varaa mennä, niin meidän pitää lähteä siitä, että ensin kohdennetaan sitä maksutonta joukkoliikennettä kaikkein pienituloisimmille, esimerkiksi niille, jotka saavat toimeentulotukea. Tällä hetkellä, niin kuin hyvin varmaan vasemmalla tiedätte, toimeentulo tuki Helsingissä ei riitä joukkoliikennelippuun, vaikka siihen normiin on se ikään kuin laskettu. Käytännössä meillä Helsingissä esimerkiksi asuminen ja eläminen on niin kallista, että ne pienituloiset helsinkiläiset eivät pysty sitä joukkoliikennekorttia sillä toimeentulotuella hankkimaan. Jos me ihan oikeasti täällä välittäisimme niistä pienituloisista eläkeläisistä ja muista pienituloisista helsinkiläisistä, niin ihan ensin korotettaisiin toimeentulotukea ja lisättäisiin harkinnanvaraisen toimeentulotuen määrää.

Mitä tulee näihin dynaamisiin vaikutuksiin, valtuutettu Saarnio, niin kyllä paljon enemmän ja parempia dynaamisia vaikutuksia olisi sillä, että aidosti köyhät ihmiset pääsisivät liikkumaan. Tiedätte sen aivan hyvin.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

13.2.2013

Vaikuttaa siltä, että osa valtuutetuista on hyvin kateellisia siitä, että muutama vanhempi ihminen pääsee poistumaan pihakeinusta pidemmälle Stadiin.

Kiitos.

Valtuutettu Hursti

Kiitos, puheenjohtaja.

Arvoisat kollegat ja varsinkin Päivi: Nosta pää pystyyn vaan, jos sinua sanotaan populistiksi. Niin ne ovat meitäkin sanoneet.

Valtuutettu Lovén

Kiitos, puheenjohtaja.

Oli pakko ottaa vielä tähän kommenttipuheenvuoro, koska tässä Alan-ko-Kahiluoto, valtuutettutoverimme, ilmoitti, että kaikki olimme sitä mieltä, että säästetään, niin en muistaakseni käyttänyt tämänsuuntaista puheenvuoroa.

Kiitos.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Toimeentulotukea todella pitäisi nostaa, sen tasoa, se kuitenkin ei ole asia, josta valtuusto päättää, vaan sen eteen tehdään eduskunnassa töitä. Onneksi siihen tehtiin muuten ensimmäistä kertaa yli 20 vuoteen korotus, sitä ei pidä unohtaa, mutta valitettavasti se ei edelleenkään riitä korkeiden asumismenojen osalta. Siinä me taas voimme täällä valtuustossa tehdä erittäin paljon paremmalla asuntopolitiikalla. Kaikki eivät varmaan täällä valtuustossa kannata. Nämä kytkeytyvät kuitenkin, tämä asuntopolitiikka ja myös liikennepolitiikka sillä tavalla, että vaikka Alanko-Kahiluoto sanoi, että kaikki varmaan kannattavat periaatteessa maksutonta joukkoliikennettä, niin minä usko, että kaikki eivät täällä valitettavasti kannata. Osa kannattaa maksuttomia tai ilmaisia parkkipaikkoja, mutta tiedetään, että ilmaisia parkkipaikkoja ei ole. Joku ne maksaa, ja ne maksavat nimenomaan monesti ihmiset asuntojensa hin-

13.2.2013

noissa, joilla ei ole autoa, ja sitä kautta heillä on erittäin suuria vaikeuksia sen vuoksi maksaa myös matkalipuista.

Valtuutettu Kantola

Kiitos, puheenjohtaja.

Minä kyllä kannatan ihan ehdottomasti tätä valtuutettu Lipposen aloitetta, enkä näe siinä sellaista populismia, päinvastoin ihmettelen, mitä se säästö on, jota me saamme sillä, että meillä tosiaan päivällä ajaa tyhjiä busseja. Tässä on oiva mahdollisuus saada nyt nämä ikäihmiset liikkeelle tietyllä rajoitetulla aikavälillä päivittäin, saada heidät sosiaalisemmiksi ja enemmän liikkeelle ja pitää heidät liikkeellä tuolla muiden ihmisten kanssa. Kyllä minun mielestäni tässä on erittäin hyvä aloite viedä eteenpäin.

Kiitos.

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Muistuttaisin vain valtuutettu Arhinmäkeä siitä, että kyllä Helsinki voi ihan omilla päätöksillään vaikuttaa siihen, kuinka moni helsinkiläinen pienituloinen saa toimeentulotukea tai harkinnanvaraista toimeentulotukea ja kuinka paljon sitä meillä on tällä jaettavana. Me voimme esimerkiksi huolehtia siitä, että on sosiaalivirastoissa ja toimipisteissä riittävästi etuuskäsittelijöitä, ja kaikki avuntarvitsijat sinne pääsevät, ja heidän aikansa riittää myös harkinnanvaraisen toimeentulotuen pohtimiseen. Ei tässä nyt ole kyse siitä, että Helsinki ei voisi käsitellä niitä tilanteita, joissa pienituloinen tarvitsee joukkoliikennekorttia, jos me haluaisimme priorisoida sen esimerkiksi sen edelle, että ikäihmiset saavat ilmaisen joukkoliikennekortin.

Sitä paitsi muistutan, että me kaikki olemme ikäihmisiä. Me kaikki olemme jonkun ikäisiä, mutta vain jotkut meistä ovat pienituloisia.

Valtuutettu Tiusanen

Puheenjohtaja.

13.2.2013

Kyllähän se asia nyt on niin, että tälläkin hetkellä ikäperusteella ollaan vapautettuja tuosta maksusta. Lapsethan pääsevät ilmaiseksi. Periaatteessa voitaisiin laittaa sinne johonkin tiettyyn ikään kaikille maksuton joukkoliikenne. Totean kuitenkin, että tässä yli 65-vuotiaiden kohdalla tuloeroja on hyvinkin laajalti, ja sen vuoksi en voi kannattaa Lipposen ehdotusta.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Jos ajatellaan toimeentulotuen perusosaa, johon on oikeutettu jokainen, jolla on niin kohtuuttoman pienet tulot, että joutuu elämään toimeentulotuen varassa, niin valitettavasti siinä perusosassa on laskennallisesti muun muassa matkalipun hinta. Matkalipun hintaan ei voi saada harkinnanvaraista toimeentulotukea. Toivoisin, että meillä olisi mahdollisuus antaa enemmän harkinnanvaraista toimeentulotukea. Toivoisin, että meidän sosiaalityöntekijöillämme olisi paremmat mahdollisuudet tehdä sitä todellista sosiaalityötä, eikä niin paljon menisi etuuskäsittelyyn ja papereiden pyörittämiseen. Se vaatisi sosiaaliturvan isompaa uudistamista, sosiaaliturva 2.0.

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Mari Puoskari
puheenjohtaja
ordförande

Antti Peltonen
päättövalmisteluyksikön päällikkö
chef beslutsberedningsenheten

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Veronika Honkasalo
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot

Juha Hakola
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot